

ÅR 2016

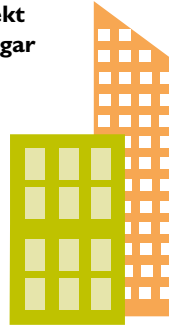
Årsredovisning

Hänt i Nacka 2016

Kronprinsessan Victoria och Prins Daniel välkomnade ett 100-tal nya medborgare till Nacka och Sverige. Medborgarceremonin ägde rum den 6 juni.

Det byggs intensivt i Nacka. Under 2016 började flera projekt med markanvisningar på kommunens mark. 1000 lägenheter blev inflyttningsklara och 1500 nya lägenheter påbörjades.

Nacka kommer på 3:e plats i Svenskt Näringslivs ranking över kommunernas företagsklimat.

Kommunen hade 175 miljoner kronor i överskott, bland det bästa resultatet någonsin!

NACKAS MILJÖPRIS delades mellan företaget Boatwasher och förskolan Barkbåten.

Nu finns KULTURPROMENADER i mobilappen Nackas naturkarta. Du kan ha nytta av mobilappen både när du planerar en utflykt och när du väl är ute. Appen finns för både iPhone och Android.

INVIGNING AV SVIN- DERSVIKS- BRON

Ljusets gestaltning av bron skapar en symbol som binder samman Kvarnholmen med centrala Nacka.

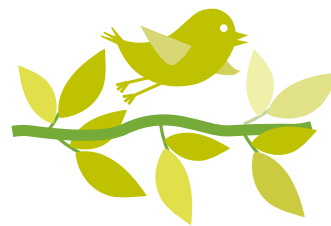
Den 1 september flyttades VA- och avfallsverksamheten i Nacka till ett eget bolag, Nacka vatten och avfall AB, efter ett beslut av kommunfullmäktige.

Nacka kommun sålde fastigheter för 612 miljoner kronor till fastighetsbolaget Hemsö.

Nacka lanserade e-tjänster där restaurangägare får hjälp med serveringstillstånd. Under året lanserades också "Restaurangboxen" som gör det lättare att göra rätt i frågor som rör alkohol.

Årets cykelkommun Cykelsatsningarna på Saltsjöbadsleden och Ältabergsvägen var två skäl till att Nacka fick pris för "Årets cykelprestation". – Skulle alla kommuner arbeta lika bra som Nacka klarar Stockholm den regionala cykelplanen innan 2030, sa regionplaneringslandstingsrådet Gustav Hemming (C) vid prisutdelningen.

Tunnelbaneljud, fågelkvitter och 800 meter ljustrådar ger en bild av det nya framtida bostadskvarteret på Nya gatan.

Nacka tog emot alla 339 nyanlända som anvisades till kommunen.

BOO ÅTERVINNINGS- CENTRAL INVIGDES

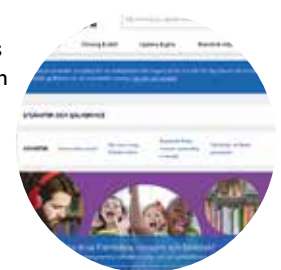
Anläggningen är stor och modern med hög servicegrad, hög kapacitet och bra öppettider. Skuru återvinningscentral stängdes.

SKURUELEVER VÄRLDSMÄSTARE I FYSIK

Sara Wallén och Elias Vitell vann världsfinalen i Sydkorea med sin vindkraftsmodell. De blev också världsmästare i 4D Frames, ett pedagogiskt läromedel som utvecklats i Sydkorea.

I juni lanserade vi nya Nacka.se med användarnas behov i fokus. Nacka.se, som är en extern webbplats och digital arbetsplats, fick utmärkelsen "Best Service and Support Website" i Episerver Awards.

3 478 förskolebarn från Nacka deltog i Håll Sverige Rent skräpplockarkampanj. Barnen fick också lära sig mer om nedskräpning och återvinning.

Från bättre till bäst

Näringslivet blomstrar. Skolan ligger på en stabilt hög nivå. Invigningen av Kvarnholmsförbindelsen är klar och tusentals nya bostäder är på gång. Bokslutet ligger över budget och resultatet i medarbetarundersökningen är det bästa någonsin. Hur undviker man att bli mätt och nöjd?

Kommunstyrelsen ordförande Mats Gerdau och stadsdirektör Lena Dahlstedt blickar bakåt och framåt efter ett 2016 med flera viktiga milstolpar i ett växande Nacka.

Det var ett år med stora satsningar och viktiga vägval när det gäller stadsbyggnad och infrastruktur. 2016 var också året med det största mottagandet av nyanlända någonsin. Men trots att förändringar skulle kunna leda till oro och osäkerhet är medarbetare, medborgare och kunder generellt sett nöjda med sitt Nacka.

Vi har en väldigt tydlig och klar styrmodell från politik till tjänstemän. Det ger resultat, säger Lena Dahlstedt.

I Nacka kan du fokusera på din uppgift och har stor befogenhet att utvecklas inom ditt område, det ökar motivationen för alla, säger Mats Gerdau.

HUR TOPPAR VI ETT SÅDANT RESULTAT?

Lena: Bara för att vi har goda resultat är inte allt fixat. Vi har en hög lägstanivå och vi ska följa upp och säkerställa att alla verksamheter blir ännu vassare på sina uppdrag.

Mats: Man kan alltid bli ännu lite bättre och tänja gränserna, det gäller även Nacka. Det är viktigt att ta in intryck utifrån och våga testa nytt.

OCH PÅ VILKA OMRÅDEN KAN VI BLI BÄTTRE?

Lena: Ett konkret område handlar om återvinning där vi ser att vi kan erbjuda medborgarna en bättre service. Sedan måste det bli lättare för medborgarna att komma i kontakt med kommunen.

Mats: I medborgarundersökningen kan vi se att invånarnas betyg på vattnet har sjunkit, det är kanske inte så konstigt eftersom vi hade en läcka förra året. Generellt behöver vi också bli ännu lite bättre på bemötande och dialog med medborgarna.

VILKA UTMANINGAR STÅR VI INFÖR?

Lena: En utmaning är att fortsätta att vara både en attraktiv arbetsgivare och kommun med goda resultat. Vi måste därför ta höjd för, och anpassa oss efter de förändringar som kommer. Här ingår vi ett större sammanhang, inte minst regionalt. Sedan måste digitaliseringen gå snabbare. Vi har kommit långt, men det finns sektorer där vi måste utvecklas mer.

Mats: Vi tar gärna emot fler nyanlända flyktingar, men det är svårt med bostäder. Nästa steg blir att få till en bra integration och att de nyanlända snabbt lär sig svenska och får jobb och egen försörjning. Sedan måste byggprocesserna bli snabbare och enklare i en expansiv kommun.

VAD ÄR NI MEST STOLTA ÖVER 2016?

Mats: Vi har flyttat fram positionerna på många områden, men om jag ska välja tycker jag att det är roligt att vi har en tredje plats i Svenskt näringslivs ranking över företagsklimat. Vi har en ny näringslivsstrategi med fokus på ett bra och innovativt företagsklimat. Ett annat område där jag känner stolthet är att vi klarade att ta emot alla de 339 nyanlända som anvisades till oss, och att vi också kunde erbjuda dem bostäder. Få andra kommuner lyckades med det. Sedan har vi en stabil ekonomi med rejält överskott över budget. Ordning och reda med budget i balans är grunden för en bra verksamhet.

Lena: En milstolpe är att vi blev klara med Kvarnholmsförbindelsen, bron och tunneln mellan Kvarnholmen och centrala Nacka. Det handlar inte bara om infrastruktur utan om att bygga ihop mellanrummen. Hela processen från planering till byggnation har fungerat smidigt

och professionellt. Jag är också stolt över det fantastiska arbete som medarbetarna gör, inte minst inom skolan och välfärden.

VILKA ÄR DE VIKTIGASTE STRATEGISKA FRÅGORNA INFÖR FRAMTIDEN?

Lena: Vi måste vara en fortsatt attraktiv arbetsgivare. Det gäller inte minst på skolans område och på det sociala området. Som växande kommun är det också viktigt att kunna knyta till sig den kompetens som krävs inom stadsutveckling.

Mats: Byggnationen av Östlig förbindelse är viktig för framkomlighet och tillväxt. Att Nacka växer är bra på många sätt – vi får ett bättre underlag för kommunal service. Det är bra för miljön med tätare bebyggelse och färre transporter samt att näringslivet får nya möjligheter. Vi bygger också ihop, och förenar ett Nacka som har varit en geografiskt spridd kommun. En annan viktig fråga är att vi måste ha bra villkor för privata aktörer inom kommunens verksamhet, inte minst för friskolorna.

MED BLICKEN TILLBAKA MOT 2016 – ÄR DET NÅGRA SÄRSKILT ROLIGA HÄNDELSE SOM STICKER UT?

Lena: Jag tycker att det är kul att vi blev utsedda till årets cykelkommun av det regionala cykelkansliet. Etableringen av Stockholm Fashion District i Nacka strand är också unikt, en kreativ miljö som saknar motsvarighet i världen.

Mats: Nacka ligger i jämställdhetstoppen i landet, på plats 4 av alla landets 290 kommuner. Vi hade blivit etta om männen haft lika hög lön som de kvinnliga medarbetarna, en lite otippad vändning.

Ett Nacka för öppenhet och mångfald

– politisk styrning och organisation

Styrningen i Nacka kommun utgår från visionen ”öppenhet och mångfald” och den grundläggande värderingen ”förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga – och för deras vilja att ta ansvar”. Nacka kommuns styrmodell bygger på flera olika delar: vision, grundläggande värdering, ambition, övergripande mål samt styrprinciper.

Den grundläggande värderingen är förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar. Värderingen speglar kommunens tro att människor kan och vill själva, att de fattar rationella beslut utifrån kunskap om sin situation och sina behov. Värderingen är en viktig grundsten i hur kommunen bygger samhället och ser på sin roll i det.

Kommunens ambition är ”vi ska vara bäst på att vara kommun.” Ambitionen förtydligar dels att kommunen ska ägna sig åt sina kärnuppdrag, dels att det kommunen gör ska hålla en hög kvalitet. Ambitionen tydliggör också vikten av att resultat mäts och jämförs med andra kommuner samt en öppenhet att inspireras och lära av andra framgångsrika kommuner och organisationer.

Nacka ska vara en smart, enkel och öppen kommun som ständigt utvecklar verksamheten

i nära samspel med dem vi är till för och tillsammans med andra aktörer i kommunen.

Kommunens måluppfyllelse för 2016 bedöms efter hur väl nämnderna når sina strategiska mål. För varje strategiskt mål finns ett eller flera nyckeltal. Resultatet analyseras och en risk- och väsentlighetsanalys tas årligen fram av varje nämnd som indikerar vilka områden som ska prioriteras och varför.

De nya övergripande målen, som kommunfullmäktige fastställde under hösten 2015, är också utgångspunkt när måluppfyllelsen för 2016 ska bedömas. Under 2016 genomfördes ett omfattande arbete med att ta fram nya fokusområden och resultatindikatorer för nämnderna vilket tas i bruk 2017.

ORGANISATION

Kommunfullmäktige, som väljs av medborgarna vart fjärde år, är kommunens högsta beslutande organ. I kommunfullmäktige sätter de folkvalda upp mål för vad kommunen ska uppnå och hur pengarna ska fördelas samt följer upp servicen till Nackaborna.

Nacka kommun finansierar produktion av tjänster och service, till exempel skola och äldreomsorg. Tjänsterna och servicen utförs av den som på bästa sätt kan erbjuda det Nackaborna har rätt till. Det kan till exempel vara kommunens produktionsverksamhet, ett företag, en förening eller ett kooperativ.

Kommunen har myndighets- och huvudmannanenheter som ser till att de beslutsfattande politiska organen har tillräcklig information för att fatta beslut. Enheterna planerar och fattar också myndighets- respektive tillsynsbeslut om till exempel bygglov och serveringstillstånd. Myndighets- och huvudmannanheterna samspelar också så att de politiska besluten blir verklighet för dem som lever, verkar och vistas i Nacka. Dessutom finns stödenheter som exempelvis personal, ekonomi och kommunikation.

Nackas organisation är enkel och tydlig, där cheferna har fullt ansvar över sin enhet för att på ett flexibelt sätt kunna samarbeta med andra och lösa sina uppdrag för dem vi är till för.

Grundläggande VÄRDERING

Förtroende och respekt
för människors kunskap
och egen förmåga
– och för deras vilja att
ta ansvar

AMBITION

Vi ska vara bäst på
att vara kommun

4 ÖVERGRIPANDE MÅL

Bästa utveckling för alla
Attraktiva livsmiljöer
i hela Nacka
Stark och balanserad tillväxt
Maximal nytta för
skattepengarna

VISION

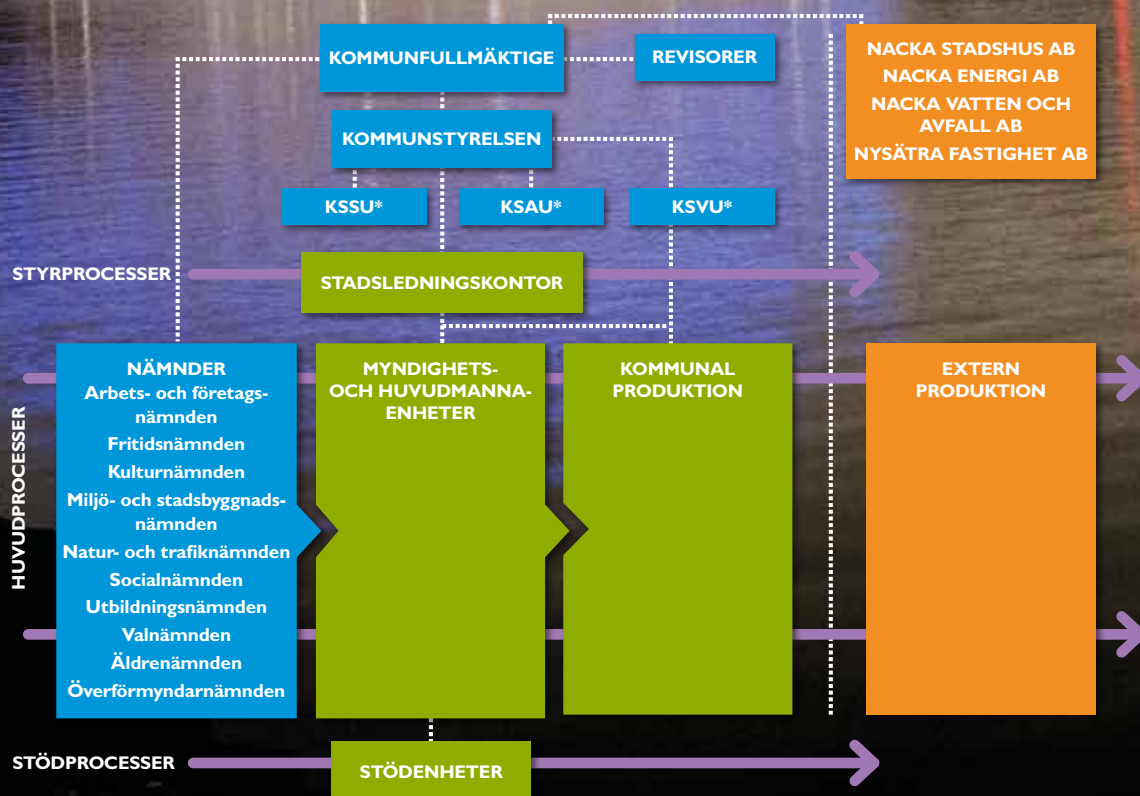
Öppenhet och
mångfald

STYRPRINCIPER

Särskiljande av finansiering
och produktion
Konkurrens genom kundval
eller upphandling
Konkurrensneutralitet
Delegerat ansvar och
befogenheter

MANDATFÖRDELNING I KOMMUNFULLMÄKTIGE 2015–2018

Moderaterna	24
Liberalerna	5
Centerpartiet	3
Kristdemokraterna	2
Socialdemokraterna	11
Miljöpartiet	7
Nackalistan	4
Vänsterpartiet	3
Sverigedemokraterna	2
Antal ledamöter	61

* KSSU = kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott, KSAU = kommunstyrelsens arbetsutskott
KSVU = kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen sammanfattar året, kommunens måluppfyllelse för ekonomi och verksamheter samt faktorer i omvärlden som påverkar Nacka. Här ingår också Nackas internationella samverkan, medarbetarskapet samt insatserna för att uppnå miljömålen.

STARK TILLVÄXT I SVENSK EKONOMI

Svensk ekonomi har under 2016 utvecklats starkt med snabbt stigande produktion och sysselsättning. BNP ökade med 3,5 procent, vilket innebär att svensk ekonomi är i en högkonjunktur.

Det är framförallt en stark inhemsk efterfrågan som har bidragit till ökad tillväxt under 2016, driven av en stark utveckling av offentlig konsumtion med kraftigt ökade utgifter för migration och ökande bostadsinvesteringar. Utvecklingen av hushållens konsumtionsutgifter har däremot varit dämpad trots en låg inflation och en god reallöneutveckling.

Ökningen av den svenska exporten har under året varit betydligt svagare än normalt. Den främsta förklaringen är en fortsatt svag ekonomisk utveckling i våra viktigaste exportmarknader.

Starkare ekonomi för kommunerna

Den starka tillväxten i svensk ekonomi har inneburit en gynnsam utveckling av kommunernas skatteunderlag. Underlaget ökade med över två procent under året. Den starka tillväxten beror framför allt på att högkonjunkturen har ökat antalet sysselsatta och arbetade timmar. Under året förstärktes skatteunderlaget också av en relativt stor ökning av pensionsinkomsterna.

Tillväxten av skatteunderlaget är den främsta förklaringen till att kommunerna redovisar ett mycket starkt resultat för året. Resultatet förstärktes av att reavinsterna ökade genom intäkter vid markexploatering.

Framtida utmaningar för kommunal ekonomi

När befolkningen växer ökar sannolikt kommunernas utgifter. Om skatteunderlaget inte ökar i samma takt betyder det att kommunerna inte får samma täckning för sina kostnader.

NACKA VÄXER OCH UTVECKLAS

Nacka fortsätter att växa mot målet att bygga 20 000 nya bostäder och skapa 15 000 arbetsplatser till år 2030. Under året har arbetet med omkring 20 nya planer påbörjats, bland annat för Orminge, Ryssbergen, Svindersberg och överdäckningen av väg 222. Vid 2016/2017 pågick arbete med cirka 75 planer i kommunen. Under

2016 har byggandet av 1 500 nya bostäder startat och 1 000 nya bostäder blev inflyttningsklara i kommunen.

Sju markanvisningstävlingar har genomförts motsvarande ungefär 1 100 lägenheter. Planprogrammet för Planiaoområdet (Sickla) är antaget och här planeras för 2 100 nya bostäder. En yta på 18 000 kvadratmeter är avsatt för handel och kontor. I programmet ingår även en upphöjning av Saltsjöbanan på en bro.

Förberedelserna inför byggstarten av 230 studentbostäder i Alphyddan är klara och en markanvisningstävling genomfördes under hösten 2016 i Svindersberg – även där med omkring 230 bostäder. Bygget av kontorskvarteret Sickla Front är påbörjat och ska vara klart 2018 med 2 000 nya arbetsplatser.

Stadsutvecklingen pågår på flera platser i kommunen. I Bergs gård, nuvarande Bergs oljehamn, fortsätter arbetet med att planera för en levande stadsdel med 2 000 nya bostäder. På Kvarnholmen fortsätter utvecklingen från industri till levande stadsdel. I Nacka strand konverteras kontorshus till bostäder. Färdigställandet av de sista lägenheterna i Finnboda hamn pågår efter 20 år av exploatering. Ett arbete med att bygga nya bostäder ned mot vattnet vid Mårtens holme pågår i Tollare. I Ältdalen har markarbete fortgått för att nya bostäder ska kunna påbörjas under 2017 och i Sydvästra Hedvigslund har den sista och största etappen av bostadsbyggande skett.

En principöverenskommelse mellan Nacka kommun, Trafikverket och Stockholms läns

landsting är klar. Den innehåller två nya trafikplatser, överdäckning av Värmdöleden och en framtida bussterminal vid centrala Nacka

Utveckling av lokala centrum i hela Nacka

Samtidigt som Nacka stad växer fram på västra Sicklaön utvecklar Nacka kommun de olika centrumområdena i hela Nacka. Planprogrammet för Saltsjöbadens centrum var ute på samråd under hösten och nu pågår arbete med att revidera programmet efter de synpunkter som inkom. I Fisksätra centrum pågår arbete med en detaljplan för fler bostäder och verksamheter.

I Orminge centrum har planarbetet med tre nya detaljplaneprojekt och två markanvisningstävlingar startat. Totalt planeras för cirka 1 500 nya bostäder i Orminge centrum. Arbete med utvecklingsförslag för Ektorp centrum pågår tillsammans med centrumägarna. I Ektorp centrum har även förberedelserna inför bygget av 250 nya studentbostäder pågått. Ett planeringsarbete för ett nytt centrum och 900 tillkommande bostäder pågår i Älta. Under året har det varit markanvisningar för 235 bostäder och en förskola i Älta centrum.

Bostäder och integration är nyckelfrågor

En av kommunens större utmaningar under året har varit det ökade behovet av bostäder för olika sociala behov. Bostadsbristen gäller i synnerhet de som inte är etablerade på bostadsmarknaden, till exempel ungdomar och nyanlända. Under 2016 tog Nacka kommun emot 339 nyanlända personer, det högsta antalet någonsin. Den nya lagstiftningen om att ordna boende för nyanlända ställer nya krav. Kommunen arbetar för att bostäder med olika upplåtelseformer ska finnas i alla kommundelar för att underlätta integration.

Satsningar på infrastruktur

I juni 2016 invigdes Kvarnholmsförbindelsen med Svindersviksbron och tunneln genom Ryssbergen. Tvärbanans förlängning till Sickla fortsätter och är beräknad att vara klar under 2017. Trafikverkets vägplan för nya Skurubron vann laga kraft i december 2016 med planerad byggstart år 2018.

Förhandlingar kring Östlig förbindelse

Under 2016 har förhandlingar förts med Sverige-förhandlingen kring en östlig förbindelse. Östlig förbindelse är en trafikunnel under Saltsjön som binder samman vägringen runt Stockholm. Nacka kommunen har tydligt uttalat vikten av att tunneln byggs till för att tillväxten ska kunna fortsätta.

Tunnelbanan till Nacka

Under året har projekteringen och planeringen av tunnelbanans tunnlar, stationer och arbetsområden fortsatt. Under november och december 2016 pågick samråd om utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka och söderort. Landstinget bjöd in till öppet-hus-möten. Förslag på stationslägen och entréer visades upp liksom möjliga etableringsytor under byggtiden.

Goda förutsättningar för nya företag

Företagen i Nacka går bra och kommunen placerar sig på tredje plats när Svenskt näringsliv rankade kommunernas näringslivsklimat 2016. Svenskt Näringsliv och Tillväxtverket gjorde dessutom en sårbarhetsanalys under året om hur beroende den lokala sysselsättningen är av ett fåtal företag eller enstaka bransch. Där ligger kommunen bra till, på femte plats i landet. Enligt Företagarnas lönsamhetsanalys hamnar Nacka på första plats som kommunen med de mest lönsamma företagen.

Snart 100 000 Nackabor

Nackas befolkning ökade med cirka 1 400 personer under 2016, vilket är 400 färre än 2015 och en svagare tillväxt än prognostiserat. Vid årets slut var Nackas befolkning 99 359 invånare. Under våren 2017 väntas Nacka nå en milstolpe, då befolkningen förväntas passera 100 000 personer vilket utgör cirka en procent av Sveriges totala befolkning.

Befolkningsökningen i Nacka består av två delar, dels av ett positivt födelsenetto – att det föds fler än som avlider – dels av ett positivt flyttnetto. Under 2016 var kvinnorna fortfarande något fler än männen, 50 121 jämfört med antalet män som var 49 238.

Under 2016 hade Nacka en fortsatt hög befolkningstillväxt i absoluta tal. I Stockholms län låg Nacka bland de tio kommunerna med högst tillväxttakt. Ungefär 8 471 personer flyttade till Nacka under 2016 och 7 607 personer flyttade från kommunen. De inflyttade kom främst från andra kommuner i länet. Ungefär 1 178 personer flyttade hit från andra länder och 627 personer flyttade från Nacka till andra länder. Under året föddes 1 154 barn och 643 personer avled. Närmare 25 procent av Nackaborna har utländsk bakgrund, varav 20 procent är födda utomlands.

NACKA I VÄRLDEN

Kommunens internationella arbete är ett verktyg för att alla verksamheter ska kunna utveckla bättre medborgarservice. I linje med visionen om öppenhet och mångfald behöver kommunen lära av andra, synas och samarbeta internationellt.

Internationella händelser

Nacka var under hösten, tillsammans med Stockholm och Solna, värd för en internationell konferens om integration och etablering av ny-anlända på arbetsmarknaden där ett 30-tal städer deltog. Gruppen "Integrated Urban Development", där städerna Amsterdam, Brno, Göteborg, Nacka, Oslo, Stockholm och Wien ingår, träffades i september i Nacka för erfarenhetsutbyte med Nacka som ordförande. Samarbetet har arbetsnamnet "Edge-of-center transformation".

Nacka ingick under året i flera internationella sammanhang, däribland studenttävlingen "Green Hackathon" med Sverige som värdnation. De täv-

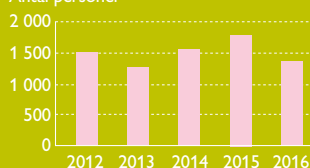
lande hade i uppdrag att hitta kreativa lösningar på olika miljöfrågor. Nackas bidrag "Green walls (and roofs) design for urban climate change adaptation" väckte intresse.

Många internationella besökare är intresserade av Nacka kommuns kundval. Även stadsbyggnad och Nackas styrmodell har väckt intresse. Under året har besökare från Sydkorea studerat hur kommunen arbetar med internrevision. Besökare från Nederländerna intresserade sig för kundvalsmodellen inom äldreomsorgen. Nacka tog även emot besökare från bland annat Estland, Finland, Georgien, Kina och Serbien under året.

Internationella nätverk är ett verktyg för utveckling i alla verksamheter. Några av nätverken som Nacka engagerat sig i under 2016 är: Eurocities, ENSA (European Network of Social Authorities) och ELISAN (European Local Inclusion & Social Action Network). Under 2016 har Nacka kommun utökat sitt medlemskap i Eurocities genom att gå med som associerad partner i Environment Forum. Syftet är att få ytterligare en bred europeisk kanal till kunskapsutbyte och omvärldsspaning. Nackas internationella policy anger att det internationella arbetet ska vara i linje med det ordinarie målarbetet i kommunen.

BEFOLKNINGSTILLVÄXT 2012–2016

Antal personer

Under 2016 har byggandet av 1 500 nya bostäder startat och 1 000 nya bostäder blev inflyttningsklara i kommunen.

Positivt resultat och stärkt ekonomi

Kommunens ekonomi hade ett positivt resultat under 2016. De allra flesta nämnder och verksamheter följde budget och hade en ekonomi i balans. Låneskulden minskade kraftigt under året och är historiskt låg. Kommunens ekonomiska ställning har förbättrats ytterligare. I detta avsnitt beskrivs kommunens resultat, intäkter och kostnader, investeringar samt viktiga finansiella nyckeltal.

STARKT RESULTAT

Årets resultat för Nacka kommun uppgick till 175 miljoner kronor, vilket var 75 miljoner kronor bättre än budget och bättre än fjolårets resultat som uppgick till 91 miljoner kronor. Den ekonomiska styrningen och kontrollen visar en fortsatt förbättring. Liksom år 2015 höll de flesta nämnder sin budget. Det sammanlagda resultatet för nämnder och verksamheter blev 28 miljoner kronor bättre än budget. Positivt är att nämnder som tidigare haft underskott nu visar en ekonomi i balans, till exempel socialnämnden. Kommunens båda produktionsverksamheter, Valfärd skola och Valfärd samhällsservice, ligger i nivå med budget.

Det som också bidrar positivt till resultatet är ökade skatteintäkter, reavinsterna från försäljning av fastigheter (till Hemsö Cullberg Holding AB med flera) och att kommunens räntekostnader blev

lägre än beräknat. Negativa avvikelser var bland annat pensionsavsättningen samt att semesterlöneskulden blev större än budgeterat.

KOMMUNENS BALANSKRAVSRESULTAT

Enligt kommunallagen ska kommunernas intäkter vara större än kostnaderna, det så kallade balanskravet. Balanskravsresultatet visar årets resultat justerat för intäkter och kostnader som inte hör till den löpande verksamheten. Reavinsterna från försäljning av anläggningstillgångar ska dras av från balanskravsresultatet. Årets balanskravsresultat blev 127 miljoner kronor före avsättning till resultatutjämningsreserven.

SÅ ANVÄNDES SKATTEPENGARNA

Kommunens kostnader var sammanlagt 6 miljarder kronor 2016. Förskola och skola står för hälften. Fördelningen av kostnaderna visas i hundralappen.

Den allra största delen av kommunens intäkter är skattemedel. Intäkter kommer också från avgifter och taxor samt från ett antal statliga bidrag. De statliga bidragen är dels generella, som kommunerna får av staten och kan användas där kommunen anser att det behövs mest,

dels riktade, som går till specifika verksamheter. Det kan till exempel handla om att kompensera för kostnader för flyktingmottagande eller till kvalitetsutveckling inom skolan. Flertalet av de specialdestinerade statsbidragen är kopplade till prestationskrav.

Kommunens skatteintäkter

Kommunens skatteintäkter var 5 miljarder kronor 2016, vilket är en ökning med 305 miljoner kronor jämfört med 2015. Jämfört med budget har skatteintäkterna ökat med 6 miljoner kronor. Fler invånare än budgeterat ger 3,6 miljoner kronor. Utöver det tillkommer 4 miljoner kronor i ökade skatteintäkter för 2015 (slutavräkning). Till följd av att timlönerna i riket inte ökat i den omfattning som förväntats, påverkas skatteintäkterna negativt med 1,6 miljoner kronor.

Generella statsbidrag och utjämning

Syftet med det kommunala utjämningsystemet är att ge alla kommuner ekonomiska förutsättningar så att de ska kunna ge kommuninvånare likvärdig service, oberoende av inkomster och andra strukturella förhållanden. Regleringsposten används för regleringar mellan stat och kommun.

Så användes skattepengarna
Kommunens kostnader var sammanlagt 6 miljarder kronor 2016. Förskola och skola står för hälften. Fördelningen av kostnaderna visas i hundralappen.

Skola 50%

Vård och omsorg 25%

Fritid och kultur 6%

Individ- och familjeomsorg 5%

Fritidshem och öppen fritidsverksamhet 4%

Gata, väg, park 4%

Kommunövergripande övrigt 2%

Arbetsmarknadsåtgärder 1%

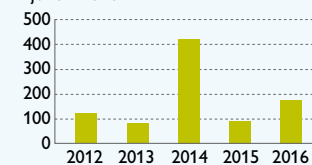
Vuxenutbildning och SFI 1%

Politisk verksamhet 1%

Räddningstjänst 1%

RESULTATET DEN SENASTE FEMÅRSPERIODEN

Miljoner kronor

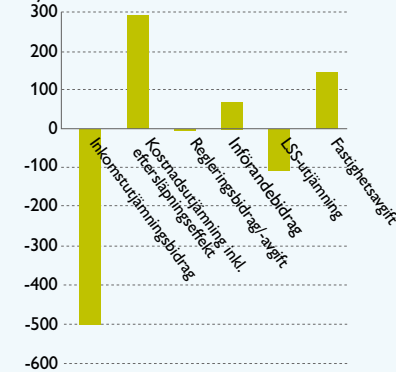

BALANSKRAVSUTREDNING

Miljoner kronor	
Årets resultat	175
Reducering av samtliga realisationsvinster	-68
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	20
Orealiserade förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	127
Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR)	-19
Disponering från resultatutjämningsreserv (RUR)	0
Balanskravsresultat	108

NACKA KOMMUNS UTFALL I UTJÄMNING OCH VISSA STATSBIIDRAG 2016

Miljoner kronor

Under 2016 betalade Nacka 505 miljoner kronor till övriga kommuner i inkomstutjämnningen. Det är 134 miljoner kronor mer än 2015, främst till följd av en förändrad modell från och med 2016. För att övergångsvis mildra effekten av att inkomstutjämningsmodellen förändrades fick Nacka kommun ett införandebidrag om 64 miljoner kronor, vilket kommer att trappas ner kommande år. I kostnadsutjämnningen fick Nacka 291 miljoner kronor vilket bland annat beror på att vi har en relativt ung befolkning samt många barn i förskola och skola. Det är en ökning med 34 miljoner kronor jämfört med 2015. I utjämnning för kostnader enligt LSS* betalade Nacka 105 miljoner kronor år 2016, vilket är drygt 5 miljoner kronor mindre än föregående år. Regleringsposten gav Nacka en avgift på 3 miljoner kronor vilket är i samma nivå som 2015.

INTÄKTER OCH KOSTNADER

Verksamhetens intäkter uppgick 2016 till 1,4 miljarder kronor vilket är 162 miljoner kronor mer än föregående år. Intäkterna var högre bland annat på grund av försäljning av fastigheter till Hemsö Cullberg Holding AB.

De största intäkterna avser bidrag från framförallt staten i form av arbetsmarknadsbidrag, ersättning från Försäkringskassan, moms-kompensation och ersättning från Migrationsverket för nyanlända med sammanlagt 594 miljoner kronor. Jämfört med 2015 har bidragen ökat markant, med 260 miljoner kronor. Merpar-

ten av ökningen (139 miljoner) kommer från ersättningar för nyanlända samt statsbidrag från Skolverket. Statsbidrag för byggbonus uppgick till 32,6 miljoner vilket är 7,6 miljoner mer än budgeterat. Av det extra flyktingbidraget om 15 miljoner kronor, som betalades ut 2015, avser 14 miljoner kronor 2016.

Den näst största intäktskällan på 379 miljoner kom från olika taxor och avgifter som kommunens medborgare betalar för tjänster som till exempel barnomsorg och bygglov. Eftersom vatten och avfall bolagiserades den 1 september (Nacka vatten och avfall AB) är intäkterna för taxor och avgifter i kommunen något lägre än 2015.

Under 2016 har reavinster från försäljningar uppgått till 98 miljoner kronor. De stora posterna var försäljning av exploateringsmark och tomträtter för 20 miljoner kronor, försäljning Makaronifabriken 22 miljoner kronor och 45 miljoner kronor kommer från de fastigheter som såldes till Hemsö Cullberg Holding AB. Eftersom kommunen återhyr en stor del av objekt som såldes till Hemsö Cullberg Holding AB kommer reavinsten på sammanlagt 329 miljoner kronor att fördelas ut årligen under hyrestiden. Den totala försäljningssumman uppgick till 612 miljoner kronor.

Verksamhetens kostnader uppgick till 6 miljarder kronor år 2016 vilket är en ökning med 418 miljoner kronor jämfört med 2015. De största kostnadsposterna är löner och sociala avgifter till kommunens anställda vilka uppgår till 2,2 miljarder

kronor. Det är en ökning med 135 miljoner kronor jämfört med 2015. Knappt hälften av ökningen avsåg lönerörelsen (2,7 procent) och resterande del av ökningen beror på fler anställda inom stadsutveckling samt höjda arbetsgivaravgifter för unga.

Antalet nyanlända har fortsatt att öka under 2016 och kostnaderna för kommunen har ökat med cirka 139 miljoner kronor jämfört med föregående år. Köp av utbildningsplatser har ökat med 26 miljoner kronor vilket följer befolkningstillväxten och budget. Kostnaderna för äldreboende har ökat med 27,9 miljoner kronor jämfört med 2015 vilket är 29,7 miljoner kronor mer än budgeterat.

Lägre räntekostnader än budgeterat

De finansiella intäkterna var 22 miljoner kronor 2016, vilket är något lägre än budget. Intäkterna kommer dels från utdelning från kommunens bolag, dels från ränteutgifter på placerade medel och lån till koncerninterna bolag.

De finansiella kostnaderna var 50 miljoner kronor vilket är i nivå med budget. Större delar är löpande räntekostnader och lösen av swappar. De löpande räntekostnaderna uppgick till 15 miljoner kronor, vilket var 23 miljoner lägre än budget. Kommunen har under året kunnat dra nytta av det låga ränteläget, viss upplåning har skett till negativ ränta och medel har erhållits. Förtida lösen av swappar uppgår till cirka 35 miljoner kronor. Låneskulden minskade under året från 700 miljoner till 300 miljoner kronor i slutet av 2016. Kommunen har alltså amorterat 400 miljoner kronor på låneskulden under året.

SJU AV TIO NÄMNDER HÖLL BUDGET

Under de senaste åren har budgetföljsamheten förbättrats väsentligt till följd av en mer aktiv styrning.

Sju av tio nämnder höll budget eller hade överskott. Socialnämnden, som tidigare visat underskott, har nu fått balans i ekonomin 2016. Nämnden har under flera år arbetat med åtgärdsprogram för att kunna nå budgeterat resultat.

Kommunstyrelsen har ett positivt resultat mot budgeterat med 6 miljoner kronor. De flesta verksamheter visar ett ekonomiskt resultat som är i balans med budget. Saneringskostnader med 18 miljoner kronor, som tidigare hanterats som en del av investeringsbudgeten, påverkar resultatet negativt. Enheterna inom fastighetsområdet gör ett positivt resultat med 18 miljoner kronor vilket främst beror på ökade hyror samt på försäljning av tomträtter och mark. KPI-uppräknningen för

NÄMNDERNAS RESULTAT

Miljoner kronor	Utfall	2016	
		Årsbudget	Avvikelse
Kommunstyrelsen totalt	● -146	-151	6
Kommunfullmäktige (KS)	● -6	-6	0
varav revision	● -2	-2	0
Kommunstyrelsen (KS)	● -55	-54	0
varav tunnelbanan	● -3	-13	10
Stadsledning & stödenheter (KS)	▲ -92	-91	-1
Södertörnsbrandförsvaret (KS)	● -37	-37	0
Fastighetsutveckling (KS)	● 8	5	3
Lokalenheten (KS)	● 38	23	15
M&H enheter (KS)	● 9	0	9
Välfärd skola (KS)	● 9	9	0
Välfärd samhällsservice (KS)	▲ -1	0	-1
Saneringskostnader	▲ -18	0	-18
Arbets- och företagsnämnden	▲ -180	-179	-1
Fritidsnämnden	● -138	-143	5
Kulturnämnden	▲ -131	-129	-2
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	● -31	-31	1
Natur- och trafiknämnden	● -214	-224	10
Socialnämnden	● -674	-686	12
Utbildningsnämnden	● -2 581	-2 585	4
Äldrenämnden	▲ -724	-718	-6
Överförmyndarnämnden	● -8	-7	0
Finansförvaltningen	● 5 000	4 954	47
Summa Nacka kommun	● 175	100	75

● Årsprognos i linje med eller bättre än budget

▲ Negativ årsprognos jfr budget

* LSS står för lagen som stöd och service till vissa funktionshindrade.

tunnelbanan är nästan 10 miljoner kronor lägre än budgeterat.

De två kommunala produktionsverksamheterna inom kommunstyrelsen hade i princip ekonomi i balans. Valfärd skola hade ett positivt resultat på 9 miljoner kronor i nivå med budget. Valfärd samhällsservice visade ett mindre underskott, med 1 miljon kronor.

Arbets- och företagsnämnden hade ett negativt resultat på drygt 1 miljon kronor. Underskott finns främst inom ekonomiskt bistånd med 9 miljoner kronor mer än budgeterat vilket beror på att antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har ökat med 143 till sammanlagt 1 034 hushåll. Kostnaderna för arbetsmarknadsinsatser och kommunal vuxenutbildning är lägre jämfört med budget eftersom mottagandet av nyanlända Nackabor har försenats.

Fritidsnämnden hade ett överskott på 5 miljoner kronor. Överskottet beror i huvudsak på att nya idrottsanläggningar inte har tagits i drift som planerat, vilket leder till utebliven hyreskostnad. Kulturnämndens resultat för året blev ett underskott på 2 miljoner kronor. Underskottet avser ökade kostnader för musikskolan på grund av fler elever än beräknat.

Miljö och stadsbyggnadsnämnden har ett överskott på cirka 1 miljon kronor. Avvikelsen beror i huvudsak på förseningar inom nämndens projektverksamhet.

Natur- och trafiknämnden hade ett positivt resultat på 10 miljoner kronor, vilket förklaras av lägre kapitaltjänstkostnader på 7,5 miljoner kronor eftersom planerade investeringar försenats. Ökade intäkter och taxor bidrar med 2,7 miljoner kronor. Vinterunderhållet har under året kostat 3,7 miljoner kronor mer än budgeterat. Vatten och avfall har bolagiserats från den 1 september (Nacka vatten och avfall AB).

Socialnämnden hade störst överskott med 12 miljoner kronor. En förklaring är att insatser till personer med funktionsnedsättning har kostat 10 miljoner mindre än budgeterat. Ett aktivt arbete med att följa upp och ompröva beslut mer frekvent har medfört att kostnadsökningar har stannat upp och är lägre än tidigare. Även inom individ och familjeomsorgen finns ett bättre resultat på grund av lägre kostnader för placeringar i heldygnsvård.

Utbildningsnämndens resultat uppgick till 4 miljoner kronor bättre än budget. Den positiva avvikelsen gäller framför allt förskola och pedagogisk omsorg samt grundskola. Gymnasieskolan har ett underskott vilket till stor del beror på ökat mottagande av nyanlända elever.

Äldrenämnden hade ett underskott på 6 miljoner kronor, vilket är lägre än tidigare år. Den största förklaringen är framförallt högre kostnader för särskilt boende. Antalet boendeplatser är fler än budgeterat och kostnaderna för personer med

särskilda behov ökade mycket jämfört med 2016. Överförmyndarnämnden har en ekonomi i balans.

FINANSIELLA NYCKELTAL

Vid bedömningen om kommunen har en god ekonomisk hushållning fästs stor vikt vid målet att kommunens ekonomi ska vara i balans. Det mäts genom att titta på årets resultat och balanskravsresultat samt på hur kommunen följt budgeten. För att bedöma ekonomins långsiktiga bärighet följs särskilt fyra nyckeltal som belyser den ekonomiska ställningen ur olika perspektiv: nettokostnadsandel, självfinansieringsgrad av investeringar och hur låneskuld och soliditet utvecklas.

Nettokostnadsandelen har förbättrats

Nettokostnadsandelen visar hur stor andel av skatteintäkterna och de generella statsbidragen som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader (inklusive avskrivningar och finansnetto). Det är ett centralt mått för alla kommuner och extra viktigt för en starkt växande kommun med stora investeringsbehov. Om detta nyckeltal är 100 procent innebär det att de löpande intäkterna precis täcker den löpande driften och att det inte finns utrymme för att finansiera investeringar.

År 2016 var nettokostnadsandelen 96,4 procent vilket är en mycket bra nivå och bättre än målsättningen i budget. Årets goda resultat bidrog främst till förbättringen. När investeringsnivåerna stiger framöver är det viktigt att målet nås.

Självfinansieringsgrad av investeringar

När kommunens löpande verksamhet har finansierats bör en tillräckligt stor del av skatteintäkterna återstå för att investeringarna ska kunna finansieras. Måttet självfinansieringsgrad av investeringar visar hur stor del av investeringarna som kommunen kunnat finansiera med egna medel. Det är viktigt att ligga på en hög självfinansieringsgrad. Nacka är en starkt växande kommun och investeringarna kommer framöver att ligga på höga nivåer, vilket kan motivera en viss ökning av låneskulden. År 2016 var 55 procent av investeringarna finansierade av egna medel, vilket är en minskning jämfört med föregående år. Detta ligger i linje med de nya målsättningarna för 2017.

Förbättrad soliditet

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital, och visar hur kommunens långsiktiga betalningsberedskap utvecklas. Ju högre soliditet, desto större

DE FINANSIELLA NYCKELTALEN

	Målnivå 2016	Utfall 2016	Utfall 2015
Nettokostnadsandel	98,0%	96,4%	98,7%
Förändring av soliditet exkl. ansvarsförbindelser	>0	1,3 %-enheter	0,4 %-enheter
Låneskuld	1,5 mdkr	0,3 mdkr	0,7 mdkr
Självfinansieringsgrad av investeringar	32,0%	55,0%	81,0%

DE STÖRSTA INVESTERINGSPROJekten SOM PÅGÅTT UNDER ÅRET

Projekt, miljoner kronor	IB	Inkomster	Utgifter	Netto	UB
KKV huset, Sicklaön 269:1	0	0	-76	-76	0
Kvarnholmsförbindelsen	-156	0	-59	-58	-214
Rödmyrans skola	0	0	-39	-39	-39
Norra Skuru	-26	1	-31	-30	-57
Telegrafberget	-2	0	-25	-25	-27
Utskogens förskola nybyggnation	0	0	-25	-25	-25
Reinvesteringar vägnät	0	0	-20	-20	-20
Kocktorpsvägen åtta tillfälliga bostäder	0	0	-19	-19	-19
Kommunalvägen sju tillfälliga bostäder SOCN	0	0	-17	-17	-17
Ny påfartsramp vid Björknäs	-29	0	-12	-12	0
Reinvestering ledningsnät	-22	0	-11	-11	0
Södra Hedvigslund Älta	-45	13	-10	3	-42
Del av Ältabergsvägen	-2	6	-6	0	-2
Gång- och cykelväg Värmdövägen östra Sicklaön	-1	6	-10	-4	-5
Ältadalen	-4	5	-6	-1	-5
Samordning Henriksdal	-1	5	-6	0	-1
Cykelstråk Värmdövägen Boo	-1	5	-3	2	1
Finnboda varv	-2	5	-1	4	1
Ältabergs verksamhetsområde	-54	4	0	3	-50

finansiellt handlingsutrymme. Kommunens mål är att soliditeten ska utvecklas i en positiv riktning. Under 2016 steg soliditeten till 39,7 procent, vilket är en ökning med 1,3 procentenheter jämfört med 2015. Förbättringen beror främst på ett bra resultat och att låneskulden amorterats ner till 300 miljoner kronor till följd av försäljningsintäkter framförallt från fastighetsförsäljningen till Hemsö Cullberg Holding AB. Investeringsnivån var också något lägre än planerat. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelser var 18,6 procent, 2,7 procentenheter bättre än 2015.

Historiskt låg skuldsättning

Låneskulden minskade med 400 miljoner till 300 miljoner kronor under året till följd av att försäljningsintäkter kunde användas till återbetalning av lån, och att en stor del av kommunens investeringar kunde finansieras med egna medel. Låneskulden per invånare minskade från 7 140 kronor till 3 021 kronor. Det är en betydligt lägre nivå än genomsnittet för riket, som var 22 599 kronor år 2015.

INVESTERINGARNA ÖKAR

Kommunens nettoinvesteringar uppgick till 724 miljoner kronor. Den genomsnittliga investeringsnivån den senaste femårsperioden är 577 miljoner kronor. Årets nettoinvesteringar motsvarade drygt 7 000 kronor per invånare, nästan en fördubbling jämfört med förra året. De största investeringarna fanns inom exploatering, gata, väg och fastighet.

De största investeringsprojekten under 2016

- KKV huset, fastighet för kulturverksamhet nära Sickla köpcentrum, köptes för drygt 76 miljoner kronor från det helägda bolaget Nysätra Fastighets AB.
- Kvarnholmsförbindelsen knyter samman Kvarnholmen med centrala Nacka Centrum. Den består av en bro över Svindersviken, en tunnel genom Ryssbergen och en väg fram till Värmdöleden. En ny trafikplats, Trafikplats Kvarnholmen, ska knyta samman Kvarnholmsförbindelsen med väg 222, i höjd med Nacka gymnasium. Den planeras att vara klar 2018. Årets utgifter var 59 miljoner kronor och inkomster var 0,5 miljoner kronor. Totala utgifter för projektet var 214 miljoner kronor.
- Rödmyrans skola, en ny skolbyggnad på Myrsjöskolan i Boo, kommer att inrymma en låg- och mellanstadieskola med serveringskök och matsal. Inflyttningen är planerad till starten av höstterminen 2018. Årets utgifter

uppgick till 39 miljoner kronor vilket också var ackumulerat nettoutfall.

- Norra Skuru, ett område på västra sidan av Skurusundet. Genom projektet får området vatten och avlopp, bättre gator, nya bostäder och förskola samtidigt som områdets kulturhistoriska värde bevaras. Årets utgifter är 31 miljoner kronor och årets intäkter är en miljon kronor vilket ger ett netto på 30 miljoner kronor. Projektets ackumulerade utgifter är 57 miljoner kronor.

AKTIV FINANSFÖRVALTNING

Kommunen fortsätter sitt aktiva arbete med att utveckla sin finansförvaltning, med ännu tydligare likviditetsplanering, styrning och rapportering. Upptagande av lån har under 2016 skett i lägre omfattning än planerat, och i slutet av året hade låneskulden amorterats ner med 400 miljoner till 300 miljoner kronor. Detta blev möjligt genom fastighetsförsäljningen till Hemsö Cullberg Holding AB. Låneportföljen består nu enbart av obligationer. Trots att reporäntan är negativ har placeringar under året skett till positiv ränta. Vid utgången av 2016 hade kommunen 201 miljoner kronor i placeringar.

FÖRBÄTTRAT RESULTAT FÖR KOMMUNKONCERNEN

Nacka kommun äger ett fåtal bolag. De ingår i bolagskoncernen Nacka stadshus AB som består av Nacka energi AB, Nacka energi försäljnings AB samt Nysätra fastighets AB. Nacka vatten och avfall AB bildades under 2016. Resultatet för Nacka stadshus AB blev 71 miljoner kronor. Försäljningen av KKV-huset till kommunen bidrog till resultatet. Under 2016 har kommunfullmäktige beslutat att avveckla Nysätra fastighets AB.

Resultatet i kommunkoncernen blev 195 miljoner kronor, vilket är högre än tidigare år och budget.

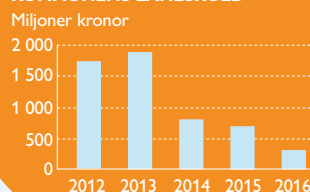

LÅNGSIKTIG EKONOMISK STYRNING I ETT VÄXANDE NACKA

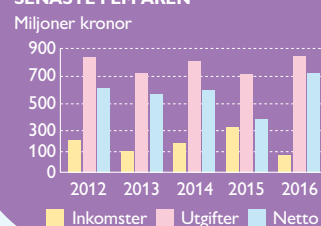
Bostadsbyggandet i kommunen ska fördubblas vilket ställer krav på att utveckla den ekonomiska styrningen. För att utveckla styrningen har nya övergripande mål införts 2016 med höga ambitioner på service och livsmiljö. Under 2016 har ett omfattande arbete på nämndnivå genomförts där fokusområden och resultatindikatorer tagits fram för 2017.

Under 2016 fortsatte arbetet med kommunens ekonomiska långtidsprognos fram till år 2030. Det är ett arbetsredskap som visar effekten av olika ekonomiska beslut. Slutsatsen är att det kommer att krävas avvägningar av prioriteringar för exempelvis uppräknings av pris- och lönekompensation. På så sätt kan resultatnivån hållas tillräckligt hög och behovet av att lånefinansiera nödvändiga investeringar minimeras. Kommunen behöver andra aktörer som investerar, och bör sträva efter att få in pengar från till exempel marknadsförsäljningar så tidigt som möjligt. Försäljningen till Hemsö Cullberg Holding AB är ett exempel på kommunens arbete med att få in fler aktörer.

UTVECKLINGEN AV KOMMUNENS LÅNESKULD

NETTOINVESTERINGAR SENASTE FEM ÅREN

God målpuppfyllelse under 2016

Nacka kommun har höga mål för servicen till medborgarna. Detsamma gäller målen för livsmiljön i kommunen. Medborgare och kunder ska ha valfrihet, få den bästa kvaliteten och vara bland de nöjdaste i landet - oavsett om det handlar om förskola, hemtjänst, stöd att få egen försörjning, bygglov eller något annat av kommunens uppdrag.

Sedan 2015 har det pågått ett arbete med att utveckla kommunens mål- och resultatstyrning, i syfte att ytterligare förbättra kommunens resultat under en period med stark tillväxt. 2016 var det första året som fyra nya övergripande mål styrde verksamheten. Kopplat till de övergripande målen har kommunfullmäktige också beslutat om underliggande strategiska mål för nämnderna, vilkas målpuppfyllelse är grunden för bedömningen om kommunen levt upp till de övergripande målen. Under 2016 bedöms de fyra övergripande målen vara uppfyllda.

Kommunen hade en god ekonomisk hushållning 2016

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning. Innebörden är att kommunen ska använda skattemedlen på ett effektivt sätt och att varje generation ska bära kostnaderna för den kommunala service som konsumeras. Nacka bedöms ha en god ekonomisk hushållning när de övergripande målen är uppnådda. Under 2016 uppnåddes de flesta mål som mäter verksamhetsresultat och kommunens ekonomi är i balans, vilket innebär en god ekonomisk hushållning.

Nedan beskrivs de fyra övergripande målen och exempel lyfts fram på bra resultat och också på områden där målen inte nås. I avsnittet om Nackas verksamheter visas nämndernas målpuppfyllelse för varje strategiskt mål.

BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA

Alla som bor och verkar i Nacka får bästa möjliga förutsättningar för sin utveckling och för att kunna förverkliga sina egna drömmar och idéer. Kommunen möter varje Nackabos och aktörs behov och ambition med flexibilitet, enkelhet, snabbhet och öppenhet. Stor valfrihet och inflytande på riktigt kännetecknar Nacka. Nyfikenhet, lärande och entreprenörskap präglar verksamheterna liksom lusten att vara kreativ, skapa och uppleva. Alla verksamheter har hög kvalitet och bidrar till en god hälsa.

Medborgarna i Nacka kan göra val inom en stor mängd verksamheter och i det perspektivet utmärker sig Nacka som en av de kommuner där valfriheten är som störst. Andelen elever som fick sitt förstahandsval av grundskola har minskat något och låg på 87 procent 2016, vilket är under

målvärdet på 95 procent. Sammantaget håller Nackas förskolor och skolor en mycket hög kvalitet. Elevresultaten är goda. Föräldrar och elever är i hög grad nöjda. Nackas resultat ligger mycket bra till jämfört med andra kommuner, i synnerhet i grundskolan och de goda resultaten står sig.

Bland utvecklingsområdena finns andelen pedagogiskt högskoleutbildad personal i fritidshem och andelen lärare med rätt utbildning för förskola och särskola. Elevers inflytande och återkoppling till elever behöver utvecklas i både grund- och gymnasieskolan. Inför framtiden är det viktigt att bibehålla attraktiva förskolor och skolor när Nacka växer.

Resultaten inom arbetsmarknadsinsatser visar att 77 procent av kunderna som har avslutat sin insats har kommit i arbete, studier eller eget företagande. Kvalitetsarbetet i vuxenutbildningen har lett till förbättrade resultat och alla nyanlända har fått en första bostad och introduktion till Nacka.

Föreningslivet är nöjda med kommunens insatser. Mätningar visar att 87 procent av invånarna i Nacka anser att idrotts- och fritidsutbudet är rikt och varierat. Under året har 93 procent av Nackas grundskolor haft någon form av kulturverksamhet via kulturpengen och totalt har drygt 20 000 barn tagit del av kultur. Kulturhuset Dieselverkstaden har haft drygt en miljon besökare.

En av kommunens målsättningar är att nöjdheten bland äldre som har hemtjänst och som bor i särskilda boenden, ska ligga högt i jämförelse med andra kommuner. Genomgående står sig Nacka kommun väl i jämförelse med riket och Stockholms län.

ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA

Nacka är en välkommande, tolerant och nyskapande plats att bo, besöka och arbeta i. Här finns spännande miljöer och levande mötesplatser som är trygga och tillgängliga. Det unika i kommunerna bevaras och utvecklas. Framkomligheten är god, bebyggelsen tät och varierad och naturen är nära i hela Nacka. Kultur- och idrottslivet är rikt och aktivt. Rent vatten, frisk luft, ett rikt växt- och djurliv och en god bebyggd miljö kännetecknar Nackas miljöambitioner. Kommunen arbetar för en låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.

Fler och fler människor bor i Nacka. Kommunens befolkningsprognosen visar att Nacka under våren 2017 kommer att få sin 100 000:e invånare.

Ungefär 24 procent av Nackas ungdomar i årskurs 7–9 anger att de någon gång besöker fritidsgårdarna. Fritidsgårdarna har under året arrangerat öppen idrott, öppna lovaktiviteter och några större ungdomsarrangemang. Kulturhuset Dieselverkstaden har haft drygt 1 miljon besökare. Totalt har Nacka hembygdsmuseum lockat 3 106 besökare och muséet Hamn drygt 6 670 besökare.

Kultur för barn och unga får genomgående positiva omdömen av besökare och inom kulturskolan ligger kundnöjdheten stabilt på dryga 90 procent. Biblioteken lockar fler besökare än länet i övrigt och kundnöjdheten är fortsatt hög. Invånarna besöker sina bibliotek cirka tolv gånger per år. Motsvarande siffra för länets bibliotek är sju besök per person och år.

Under 2016 antogs viktiga program som har strategisk betydelse för en hållbar stads-

Så här visar vi målpuppfyllelsen

- UTMÄRKT
Resultatet överstiger fastställda målnivåer. Resultaten för nyckeltalen är externt jämförbara.
- BRA
Resultatet uppfyller sammantaget fastställda målnivåer.
- ▲ HAR BRISTER
Resultatet ligger sammantaget under fastställda nivåer. Utvecklingen är negativ över tid.

utveckling. Ett av dessa är miljöprogrammet som betonar samverkan för att kunna tänka nytt, långsiktigt och innovativt. För att lyckas krävs dialog inom kommunen, med exploatörerna och förstås även med Nackaborna. Fokus ligger på hållbart byggande och systematiskt arbete med ekosystemtänkande i alla stadsbyggnadsprojekt och mätning av andelen grönytor (Grönytefaktor).

Våren 2016 startade projektet ”Cykelvänlig arbetsplats”, som har som mål att få arbetsplatser i Nacka att göra det enkelt för sina anställda att cykla till arbetet och i tjänsten. ”Cykla på vintern” är ett annat projekt som inleddes med syfte att förbättra utbyggnaden och underhållet av vår infrastruktur ur cyklisternas synvinkel. Under året har Nacka tilldelats Regionala Cykelkansliets pris för ”Årets cykelprestation”.

Antalet läckor på huvudvattenledning har ökat samtidigt som en händelse med otydligt vatten inträffade under året. Detta gör att målnivån inte uppnås. Ansvaret har övergått till Nacka vatten och avfall AB från första september.

STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT

Nacka växer för fler. Fram till 2030 ska minst 20 000 nya bostäder byggas och 15 000 nya arbetsplatser skapas. Nacka ska ha ett företagsklimat i toppklass. Tillväxten sker med ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet på kort och lång sikt. Nacka utvecklas i nära samspel med Nackabor, civilsamhälle och näringsliv genom att tänka nytt, långsiktigt och innovativt. Genom tillväxten bidrar Nacka aktivt till utvecklingen i Stockholmsregionen.

Under de närmaste tio åren växer Nacka kraftigt. Inledningsvis leder det till högre kostnader per invånare, då det behövs investeringar i fler anläggningar för att möta behovet. Allteftersom inflyttning sker kommer kostnaderna per invånare att jämnas ut. Nacka kommun ligger i nivå med snittet för Stockholms län.

Totalt pågår arbete med omkring 70 detaljplaner. 20 detaljplaner har antagits under året och under 2017 förväntas ytterligare 16 att antas. Under 2016 var det byggstart för 1 500 nya bostäder och 1 000 nya bostäder blev inflyttningsklara i kommunen.

Effekterna av att parkeringsavgifter har införts blev att framkomligheten förbättrades och tillgången på lediga platser för de boende ökade.

Nacka placerade sig på en tredje plats i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimat bland Sveriges kommuner. Bakom framgången finns ett målmedvetet arbete med att skapa ett bra företagsklimat. Ett bra geografiskt läge och förbättrade kommunikationer bidrar till att många små och medelstora företag väljer att etablera sig i Nacka. Företagen i Nacka har lätt att rekrytera kompetent arbetskraft från hela Storstockholm. Att samverka med olika aktörer är en viktig del i att utveckla Stockholmsregionen vilket skett under året.

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA

Nacka erbjuder hög kvalitet och effektiv service till alla Nackabor. Rätt saker görs i rätt tid och på rätt sätt så att kostnaderna blir låga. Kommunen har lägsta möjliga skatt och påverkbara avgifter. Genom öppenhet, inflytande, dialog och stora möjligheter till egna val medverkar Nackaborna till att få maximalt värde för skattepengarna. Nackas ambition att vara bäst på att vara kommun bidrar till prioritering av vad en kommun ska göra och ständig utveckling på alla områden.

Kommunens ekonomi är i balans. Årets resultat var bättre än budget och likaså årets balanskravsresultat. De flesta nämnder och verksamheter följde budget. Kommunfullmäktige har också beslutat om fyra finansiella nyckeltal som ska följas upp. Detta för att man ska kunna bedöma hur väl målet kommunal ekonomi i balans är uppfyllt.

Att Nacka kommun uppfyller målsättningarna för de finansiella nyckeltalen är viktigt i bedömningen av om kommunen har haft en god ekonomisk hushållning. År 2016 var nettokostnadsandelen 96,4 procent, vilket är en bra nivå och bättre än målsättningen i budget. Soliditeten har ökat, självfinansieringsgraden har minskat men ligger enligt den för 2017 fastslagna nivån. Sammantaget är ekonomin stabil. En måttlig investeringsnivå och ett tillräckligt högt resultat ledde till att belåningen kunde minska till historiskt låga nivåer under året.

Målen nås inte riktigt när det gäller kundnöjdhet och handläggningstider inom vissa av miljö- och stadsbyggnadsnämndens områden. Inte heller när det gäller insatstider för att få människor i egen försörjning, nås målen. Andelen personer som har haft långvarigt försörjningsstöd ligger över målvärdet. Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har ökat till 1 034 hushåll under 2016.

Föreningslivet är i stort sett nöjda med kommunens stöd. Mätningar visar att 87 procent av invånarna i Nacka anser att idrotts- och fritidsutbudet är rikt och varierat. Totalt har åtta miljoner kronor fördelats i lokalt aktivitetsstöd och administrationsbidrag till 75 föreningar. Av dessa är 64 barn- och ungdomsföreningar, som organiserar 22 497 medlemmar i åldrarna 4–20 år.

Inom kommunens fastighetsverksamhet har kundnöjdheten, NKI, försämrats under 2016. Trots insatser för att möta kund på ett mer professionellt sätt sjönk indexet från 51 procent 2015 till 44 procent 2016. Målet är att kundnöjdhet ska uppgå till minst 60 procent. Med denna bakgrund kommer en fortsatt satsning på kundmötet att genomföras under 2017 där dialog, bemötande och underhåll blir fokusfaktorer.

En del av målet om en aktiv lokalförvaltning är att vakansgraden ska vara högst tre procent. 2016 års utfall är 1,5 procent, därmed kan målet ses som uppfyllt. För att kunna tillhandahålla en god fastighetsekonomi har det varit stor fokus på att våra investeringsprojekt ska rymmas inom budget. Det uppsatta målet är 90 procent, utfallet för 2016 är 97 procent.

79% av eleverna i grundskolan kan arbeta utan att bli störda under lektioner och arbetspass.

Mål 75%.

33% av personalen i förskolan hade förskolläraryr utbildning. **Mål 45%. 78%** av eleverna i grundskolan anser att de lär sig nya saker varje dag i skolan. **Mål 90%. 90%** av de äldre var ganska nöjda/nöjda med sin hemtjänst. Snitt länet **86%**, riket **89%**. **85%** av de äldre var ganska nöjd/nöjda sitt äldreboende. Snitt länet **82%**, riket **83%**.

NÖJDA MEDBORGARE

Medborgarna är generellt nöjda med att bo i Nacka och med hur de kommunala verksamheterna sköts visar resultatet av medborgarundersökningen som görs årligen. Nacka kommun är bland de tio procent bästa kommunerna både när det gäller nöjdhet med kommunen som plats att bo och leva på och nöjdhet med kommunens verksamheter.

Förskolan, grundskolan och gymnasieskolan fortsätter vara områden där Nackaborna sätter höga betyg och är mycket nöjda. Det område där Nacka har fått högst betygsindex är rekommendation. I jämförelse med tidigare år har kommunen som plats att bo och leva på (NRI) sjunkit något mellan 2014 och 2016.

För Nackas del är räddningstjänsten, vatten och avlopp och kontakter områden där nöjdheten understiger medelvärdet för samtliga kommuner som deltog i undersökningen. Lägst betygsindex fick möjligheterna till inflytande, påverkan och

förtroende över kommunala beslut och verksamheter. Men även om dessa områden ligger förhållandevis lågt jämfört med andra områden ligger Nacka ändå bättre till än de flesta andra kommunerna.

I medborgarundersökningen mäts nöjdheten inom olika områden. Färgen i tabellen nedan anger hur kommunen placerar sig om man jämför med de 136 kommuner som deltog i undersökningen 2016. Mörkt grön ruta är den bästa fjärdedelen, ljus grön ruta den näst bästa och gul ruta näst sämsta fjärdedelen. Stjärnan markerar att vi är bland de 10 procent bästa.

Värderna är index som går mellan 0–100. Över 40 räknas som godkänt, över 55 som att man är nöjd och över 75 som att man är mycket nöjd. Medborgarundersökningen utförs av Statistiska centralbyrån. Det är en så kallad attitydundersökning, vilket innebär att den som tillfrågas inte behöver ha erfarenhet av den verksamhet man ska betygsätta utan anger vad hen tror eller tycker.

MEDBORGARUNDERSÖKNINGEN

Nöjd-medborgar-index	Nacka	Medel	Nöjd-region-index	Nacka	Medel
Nöjd-medborgar-index	★ 62	54	Nöjd-region-index	★ 72	60
Bemötande och tillgänglighet	60	56	Rekommendation	★ 80	64
Förskolan	★ 71	64	Arbetsmöjligheter	59	53
Grundskolan	★ 71	57	Utbildningsmöjligheter	65	65
Gymnasieskolan	67	58	Bostäder	59	52
Äldreomsorgen	55	52	Kommunikationer	63	60
Stöd för utsatta	52	49	Kommersiellt utbud	69	64
Räddningstjänsten	74	75	Fritidsmöjligheter	68	61
Gång- och cykelvägar	60	55	Trygghet	68	56
Gator och vägar	63	55	Nöjd-inflytande-index	Nacka	Medel
Idrotts- och motionsanläggningar	65	60	Nöjd-inflytande-index	46	40
Kultur	64	62	Kontakt	48	50
Miljöarbete	60	57	Information	58	54
Renhållning och sophämtning	69	66	Påverkan	45	39
Vatten och avlopp	78	79	Förtroende	52	44

Fortsatt utveckling av kommunen som attraktiv arbetsgivare

Nacka kommun är en attraktiv arbetsgivare med motiverade medarbetare där allt fler känner stolthet och engagemang, enligt medarbetarundersökningen 2016. Svartfrekvensen är hög, 89 procent. Åtta av tio medarbetare kan rekommendera kommunen som arbetsgivare. Hållbart medarbetarengagemang (HME) har den högsta nivån någonsin. Andel positiva svar på frågorna som mäter motivation, ledarskap och styrning är 82 procent. Skillnaderna mellan könen har också minskat, kvinnor är lite mer positiva. Medeltal för andra kommuner som redovisar HME till Sveriges kommuner och landsting (SKL) uppgår till 78,9 procent.

Medarbetarundersökningen visar också att medarbetarpolicyns förhållningssätt har fått ökat genomslag. 77 procent instämmer i att det finns utvecklingsmöjligheter i kommunen. Ledarskapet och förtroendet för cheferna är fortsatt högt.

GENERATIONSVÄXLING

Andelen medarbetare under 30 år fortsätter att öka och andelen medarbetare över 50 år har minskat. Den totala medelåldern för kommunens anställda var 44,8 år, för kvinnor 45,2 år och för män 43,4 år. Jämfört med 2015 innebär det en sänkning av medelåldern med 1,3 år.

Antal månadsanställda medarbetare uppgick till 4 464 anställda, varav 3 891 var tillsvidareanställda och 573 var visstidsanställda. 76 procent av medarbetarna är kvinnor och 24 procent är män.

HÖG ANDEL HELTIDSANSTÄLLDA

86,2 procent av de månadsavlönade var heltidsanställda vilket är en ökning med 0,8 procentenheter och skillnaden mellan könen har fortsatt minska. 85,9 procent av kvinnorna och 87,2 procent av männen hade en heltidsanställning. De som arbetar inom vård och omsorg har rätt till heltidsanställning, 24 procent av dem, 120 personer, har valt att inte arbeta heltid. Av dem var 87 procent kvinnor och 13 procent män. Om de hade arbetat heltid skulle andelen heltidsanställda ha varit 89 procent.

PERSONALOMSÄTTNING

Personalomsättningen, var 11,9 procent under 2016, en ökning med 0,7 procentenheter. Personalomsättningen exklusive pensionsavgångar var 10,1 procent, vilket är en ökning med 0,8 procentenheter jämfört med 2015. Under året gick 90 medarbetare i pension vilket är en minskning jämfört med 2015 då 114 medarbetare gick i pension. Den närmaste treårsperioden beräknas i genomsnitt cirka 90 medarbetare gå i pension varje år.

MÅNGFALD

Andelen medarbetare med utländsk bakgrund fortsätter att öka och uppgår till 26,4 procent. Andelen invånare i Nacka med utländsk bakgrund var 24,1 procent 2016.

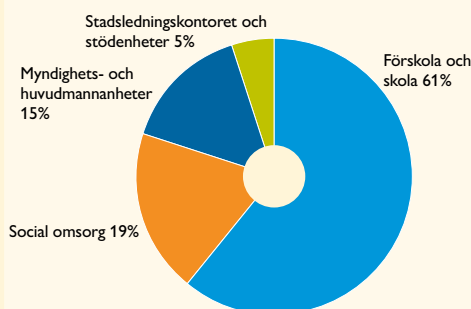
LÖNER

Utfallet av löneöversynen 2016 blev 2,73 procent löneökning. Löneökningarna för kvinnor var 2,73 procent och för män till 2,69 procent. Den totala lönekostnaden inklusive personalomkostnads-pålägg (POpålägg) var 2,2 miljarder kronor.

SJUKFRÅNVARO

Den totala sjukfrånvaron var 6,2 procent, en ökning med 0,8 procentenheter sedan 2015. Sjukfrånvaron för kvinnor låg på 6,9 procent och för män på 4,1 procent. Sjukfrånvaron har ökat med 0,9 procentenheter för kvinnor och 0,4 procentenheter för män. Sjukfrånvaron uppdelad på kön följer mönstret för övriga kommuner, det vill säga att sjuktalen var högre för kvinnor än för män. Andel långtidssjukskrivna, medarbetare som är sjukskrivna 60 dagar eller längre, uppgår till 37,4 procent, vilket är en ökning med 2,8 procentenheter. Av den totala sjukfrånvaron, stod kvinnorna för 39,2 procent av långtidssjukskrivningarna och männen för 28,7 procent. Totala sjukfrånvaron hos våra jämförelsekommuner 2016 uppgick till 6,6 procent, en minskning med 0,1 procentenheter jämfört med 2015.

ANDEL ANSTÄLLDA INOM OLIKA VERKSAMHETER

SJUKFRÅNVARO I ÅLDERSGRUPP (i procent)

	2012	2013	2014	2015	2016
Sjukfrånvaro	4,80	4,90	5,10	5,44	6,19
Kvinnor	5,40	5,60	5,80	6,01	6,91
Män	3,00	2,90	3,10	3,74	4,07
<29 år	4,50	5,00	4,90	5,21	5,26
30–49 år	4,50	4,90	4,80	5,09	5,88
>50 år	5,20	5,00	5,40	5,85	6,79

SJUKFRÅNVARO I NACKA JÄMFÖRELSE – KOMMUNER (i procent)

	2013	2014	2015	2016	Förändring
Nacka	4,9	5,1	5,6	6,2	0,8
Täby	4,5	4,7	5,3	5,7	0,4
Sollentuna	5,3	5,1	5,8	5,4	-0,4
Danderyd	5,3	5,4	6,0	6,0	0,0
Solna	5,5	5,5	6,2	6,0	-0,2
Tyresö	6,3	6,4	8,2	7,6	-0,6
Värmdö	6,7	8,0	8,4	8,7	0,3
Genomsnitt Nacka och jämförelsekommunerna	5,5	5,7	6,5	6,5	0,0
Genomsnitt jämförelse – kommunerna	5,6	5,9	6,7	6,6	-0,1

Miljömålsarbete i Nacka

Nacka kommun antog under året ett miljöprogram. Programmet innehåller indikatorer och målnivåer för att följa utvecklingen av kommunens miljömål.

Miljömålskommittén driver uppföljningen av arbetet med miljömålen på uppdrag av kommunstyrelsen. Under 2016 har miljömålskommittén instiftat ett miljöpris som delades ut för första gången i slutet av året. Fokus var "Giftfri miljö" och priset delades mellan förskolan Barkbåten och företaget Boatwasher. Genom att målmedvetet byta ut olämpliga prylar och material skapade förskolan en giftfri miljö. Nedan redovisas läget för Nacka kommuns sex miljömål.

BEGRÄNSAD KLIMATPÅVERKAN

Utsläppen av klimatpåverkande gaser, räknat per person minskar i Nacka. Det gäller direkta utsläpp från trafik, bebyggelse och industri inom kommunens gränser. Den största källan till klimatpåverkande utsläpp kommer från vår konsumtion och utsläppen sker därför huvudsakligen utanför kommunen. För att följa utvecklingen av konsumtionens klimatpåverkan har Nacka gjort en enkät och intervjuat 1 000 kommuninvånare om deras konsumtionsvanor. Undersökningen visar att Nackaborna är klimatmedvetna och har stor kunskap på området, men de tycker att det är svårt att ändra invanda beteenden. Konsumtionsvolymerna kan också kopplas till mängden insamlat avfall per person, där det finns en ökning. Positivt är att sorteringen av avfall också ökar.

FRISK LUFT

Halterna av partiklar och andra luftföroreningar ligger på bra nivåer i nästan hela Nacka. Endast i mycket nära anslutning till Värmdöleden överskrider halterna de riktvärden som finns. Nacka ligger också stabilt över medel i länet när det gäller hur många som väljer att åka kollektivt. I oktober vann kommunen dessutom pris för bästa cykelprestation bland annat för arbetet med att bygga ut och förbättra cykelvägarna. Nacka kommun inledde också nya cykelprojekt för vintercykling och cykelvänliga arbetsplatser.

GIFTFRI MILJÖ

En extra satsning på giftfri förskola gjordes där alla förskolor erbjöds både utbildning och extra pengar för att rensa ut olämpliga material och skapa en giftfri förskolemiljö. Engagemanget från förskolorna har varit högt. Många av dem har klarat av mer än tre fjärdedelar av checklisten för en giftfri förskola. En strategi för hur kommunen ska hantera förorenade områden togs också fram under året. Arbetet med att fördjupa kunskapen om områden med misstänkta föroreningar fortsätter under 2017. Inköp av ekologisk mat till kommunala kök ökar något, medan inköp av miljömärkta varor varken ökar eller minskar. På båda inköpsområdena behöver takten öka om målet ska nås.

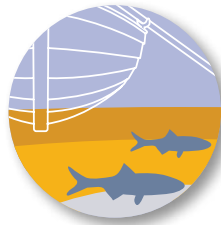
Inventering av särskilt farliga ämnen i befintliga byggnader och anläggningar har ännu inte startat.

RENT VATTEN

Det långsiktiga arbetet med att säkerställa god vattenkvalitet i våra sjöar och hav fortsätter. Kvaliteten på badvattnet har under året varit mycket god på alla kommunala badplatser. Under 2016 beslutade Vattenmyndigheten att ytterligare sex sjöar i Nacka ska klassas som vattenförekomster, vilket innebär att de ska uppnå krav från EU om god status. I Långsjön gjorde Nacka under våren en fosforfallning för att återställa sjöns värden efter otillåtna utsläpp av tvättvatten från en biltvätt som förekommit de senaste åren. Utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp har fortsatt och gör det möjligt att få bort gamla enskilda avlopp som läcker till omgivande miljö.

GOD BEBYGGD MILJÖ

Under 2016 blev kommunens första egna byggnad som certifierats med Miljöbyggnad färdig. Boo Gårds förskola fick certifieringen Miljöbyggnad silver. Under året har också arbetet med att bygga Utskogens förskola för guldnivå startats. Certifieringen Miljöbyggnad innebär bland annat att huset är energieffektivt och att materialval uppfyller Byggarubedömningens kemikaliekav.

Det krävs samverkan och samspel för att vi ska kunna tänka nytt, långsiktigt och

I hela Nacka har antalet miljöcertifierade byggnader också ökat sedan förra året. Kommunens riktlinjer för hållbart byggande har dock inte använts i så många av årets antagna detaljplaner. Det beror delvis på att några planer som antogs 2016 startade långt innan riktlinjerna blev antagna. En grönytefaktor har tagits fram för att säkerställa att ekosystemtjänster finns med när Nacka bygger stad. Arbetet med att kartlägga andelen boende

som har nära till grönområden har startat och resultatet kommer att presenteras under hösten 2017.

ETT RIKT VÄXT- OCH DJURLIV

Nacka ligger långt över rikets medel när det gäller andel skyddad naturyta i kommunen. Över 20 procent av kommunens yta är skyddad som naturreservat. Under 2016 har Svärdsö och Trollsjön

blivit nya naturreservat. Sex procent av kommunens yta har höga naturvärden enligt Naturvårdsverkets klassning. Det är troligt att siffran kommer att öka de närmaste åren när fler områden klassas. Under året har kommunen valt ut nio djurarter som ska vara indikatorarter för miljöer med hög biologisk mångfald. Genom att följa utvecklingen för dessa nio arter går det att mäta utvecklingen för den biologiska mångfalden i kommunen.

UPPFÖLJNING MILJÖMÅLEN

Begränsad klimatpåverkan

- 1.1 Utsläpp av växthusgaser per person **-13%** (mål 2030: -30%)
- 1.2 Utsläpp av växthusgaser per person från vägtrafik **-18%** (mål 2030: -80%)
- 1.3 Utsläpp av växthusgaser per person från energianvändning i bebyggelse **-12%** (mål 2030: -30%)
- 1.4 Klimatpåverkan från konsumtion mäts som trend. *Vaneundersökning genomförd 2016.*
- 1.5 Mängd insamlat avfall från hushåll **420 kg/person** (mål 2030: 279 kg/person)
- 1.6 Energianvändning i kommunens egna byggnader: **137 kWh/kvm** (mål 2020: 120 kWh/kvm)

Frisk luft

- 2.1 Andel skolor och förskolor där utomhus luften klarar nationellt mål för partiklar: **99%** (mål 2025: 100%)
- 2.2 Andel skolor och förskolor där utomhus luften klarar nationellt miljömål för kvävedioxid: **100%** (mål 2025: 100%)
- 2.3 Andel skolor och förskolor där utomhus luften klarar nationellt miljömål för bensen: **100%** (mål 2025: 100%)
- 2.4 Andelen av alla resor i högtrafik som sker med cykel: **10%** (mål 2020: 10%)
- 2.5 Antal cyklande vid vissa mätpunkter i förhållande till total befolkning: **5,6 passager/invånare** (mål 2030: 15 passager/invånare)
- 2.6 Antal påstigande i kollektivtrafiken i förhållande till total befolkning påstigande/invånare: **0,70 påstigande/invånare.**

Giftfri miljö

- 3.1 Andel punkter på checklisten för giftfri förskola som förskolorna i snitt klarat av: **86%** (mål 2020: 100%)
- 3.2 Skolor, förskolor, lekplatser och idrottsanläggningar som är inventerade och åtgärdade avseende särskilt farliga ämnen: **0%** (mål 2030: 100%)
- 3.3 Förorenade markområden som är sanerade: **0%** (mål 2030: 100%)
- 3.4 Mängd farligt avfall som slängs i vanliga soppsäsen: **100g /hushåll och vecka.** (mål 2030: 0 g/hushåll och vecka)
- 3.5 Andel ekologisk mat i kommunens verksamheter: **23%** (mål 2030: 75%)
- 3.6 Andel miljömärkta varor som köps in av kommunen: **17%** (mål 2030: 60%)

Rent vatten

- 4.1 Andel badvattenprover som inte har någon anmärkning: **99%** (mål 2020: 100%)
- 4.2 Andel vattenförekomster som uppnår god ekologisk status: **13%** (mål 2027: 100%)
- 4.3 Andel vattenförekomster som uppnår god kemisk status: **67%** (mål 2027: 100%)
- 4.4 Andel sjöar med god status vad gäller övergödning: **67%** (mål 2030: 100%)
- 4.5 Antal enskilda avlopp i kommunen: **1 550 st** (mål 2030: 350 st)
- 4.6 Andel båtar som inte använder giftiga båtbottnfärger: *Uppföljning 2018*

God bebyggd miljö

- 5.1 A) Andelen kommunal nybyggnation som är klassad som Miljöbyggnad eller motsvarande certifiering där kommunen är byggherre: **100%** (mål 2025: 100%)
- 5.1 B) Antal miljöcertifierade byggnader i Nacka kommun: **80 st** (mål 2030: 400 st)
- 5.2 Framtagen strategi för klimatanpassning av Nacka kommun senast år 2018 (Ja/nej): **NEJ**
- 5.3 Andel beslutade detaljplaner som arbetar utifrån "Riktlinjer för hållbart byggande": **9%** (mål 2020: 100%)
- 5.4 Andel invånare som har högst 1 kilometers gångavstånd till större friluftsområde: *Uppföljning 2018*
- 5.5 Andel invånare som har högst 300 meters gångavstånd till ett grönområde eller park: *Uppföljning 2018*
- 5.6 Andel av befolkningen som bor i bostäder med en god ljudmiljö inomhus: *Siffror kommer i mars*
- 5.7 Andel förskolor och skolor där radonhalten är under gränsvärdet: **100%** (mål 2020: 100%)

Ett rikt växt- och djurliv

- 6.1 Andel yta av kommunytan som är naturmark med höga naturvärden: **6%** (mål 2030: 10%)
- 6.2 Andel skyddad naturyta av kommunytan: **20%** (mål 2030: 25%)
- 6.3 Utveckling för Nackas lokala indikatorarter: *Uppföljning 2018*

innovativt

96%

av föräldrarna anser att barnet är tryggt i förskolan och att förskolans verksamhet är stimulerande för deras barn

GODA RESULTAT I GRUNDSKOLAN
– NACKA HAR VARIT BLAND LANDETS
TIO BÄSTA KOMMUNER I FEM ÅR.

**ANDELEN ELEVER SOM FULLFÖLJER
GYMNASIET TILLHÖR DE HÖGSTA I LÄNET.**

**GRUNDSÄRSKOLAN ÄR INDIVIDANPASSAD
OCH VÄLFUNGERANDE.**

Förskola och skola

Nacka ska ha de bästa förskolorna och skolorna med ett varierat utbud av god kvalitet. Utbildningsnämnden ansvarar för uppföljning, utvärdering, finansiering och kvalitetsarbete inom förskola, grundskola, gymnasieskola, särskola och annan pedagogisk verksamhet.

ANSVARIG NÄMND: UTBILDNINGSNÄMNDEN

DET HÄR HÄNDE 2016

Fortsatt goda elevresultat

Elevresultaten i Nackas grundskolor var goda. Eleverna som gick ut årskurs 9 under våren hade ett genomsnittligt meritvärde på 264 poäng. Andelen niondeklassare som fick godkänt i alla ämnen var 91 procent vilket ger en sjundeplacement i landet.

Nackas goda resultat märks i *Öppna jämförelser* som tas fram av Sveriges kommuner och länsting (SKL). Där mäts hur kommunerna lyckas med sitt kunskapsuppdrag. Nacka har under de senaste fem åren alltid legat bland de tio bästa.

Fler nyanlända

Nackas skolor hade under året fler nyanlända elever än tidigare men procentuellt är gruppen liten. Antal nyanlända elever i grundskolan var i december 288 och i gymnasieskolan 215. Betygsresultaten för nyanlända elever – de som börjat svensk skola de senaste fyra åren – och som gick ut årskurs 6 och 9 varierar. Några har nått goda resultat, andra är enbart godkända i enstaka ämnen. 44 procent av de nyanlända eleverna som gick ut årskurs 9 blev behöriga till yrkesprogram på gymnasiet, vilket kan jämföras med 30 procent i riket.

Under året har sju grundskolor med elever i årskurs 7–9 och tre gymnasieskolor i Nacka prövat nya digitala verktyg för att ge de nyanlända eleverna möjlighet att snabbare lära sig svenska och bättre tillgodogöra sig undervisningen. Projektet analyseras av en följeforskare och resultatet kommer att redovisas.

Kompetensutveckling

Utbildningsnämnden har i samverkan med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) haft kompetensutveckling för personal inom förskola och grundskola för att förbättra insatserna för barn och elever i behov av särskilt stöd. Utbildningsenheten har också startat ett nätverk för pedagoger och lärare i skolor som arbetar med elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

MÅLUPPFYLLELSE

Nackas förskolor och skolor håller hög kvalitet. Men inflytandet för, och återkoppling till, eleverna behöver utvecklas i gymnasieskolan. Detsamma gäller elevinflytandet i grundskolan. I framtiden är det viktigt att det finns attraktiva förskolor och skolor i en växande kommun.

MÅLUPPFYLLELSE FÖR UTBILDNINGSNÄMNDEN

Strategiskt mål	Läge
VERKSAMHETSRESULTAT FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	
Maximal utveckling och stimulerande lärande.	■
Reellt inflytande.	■
Valmöjligheter.	●
Trygg arbetsmiljö.	●
Strategiskt mål	Läge
VERKSAMHETSRESULTAT FÖRSKOLEKLASS OCH GRUNDSKOLA	
Maximal utveckling och stimulerande lärande.	■
Reellt inflytande.	▲
Valmöjligheter.	▲
Trygg arbetsmiljö.	■
Strategiskt mål	Läge
VERKSAMHETSRESULTAT GYMNASIESKOLA	
Maximal utveckling och stimulerande lärande.	■
Reellt inflytande.	▲
Trygg arbetsmiljö.	■

Förskola och pedagogisk omsorg

För förskolan har de strategiska målen *Trygg arbetsmiljö* och *Valmöjligheter* uppnåtts medan utfallet för *Maximal utveckling och stimulerande lärande* och *Reellt inflytande* ligger under målet. Förskola och pedagogisk omsorg upplevs av föräldrar i hög grad som en trygg verksamhet. Många förskolor ligger långt framme när det gäller barns lärande, särskilt språklig utveckling. Andelen förskollärare är dock låg i förhållande till målet. Kommunen har tillgodosett efterfrågan på platser även om det delvis har varit svårt att få plats i önskad tid i en av kommundelarna. Inför framtiden är det viktigt att det finns plats på attraktiva förskolor i alla kommundelar när Nacka växer.

Förskoleklass och grundskoleutbildning

För grundskolan är uppfyllelsen blandad för de strategiska målen *Maximal utveckling och stimulerande lärande* samt *Trygg arbetsmiljö*. Målen nåddes inte för *Reellt inflytande* och *Valmöjligheter*. Det är också långt till målet när det gäller

andelen som får förstahandsvalet för grundskolan samt för elevernas bedömning av inflytande och återkoppling.

Nackas elevresultat i grundskolan är goda, både för betyg och nationella prov. Resultaten står sig även med hänsyn till elevsammansättningen. Nacka har under de senaste fem åren alltid legat bland de tio bästa kommunerna i SKL:s *Öppna Jämförelser*. På individnivå förbättrar eleverna i hög grad sina betyg mellan årskurs 6 och 9. Även i de nationella proven mellan årskurs 3 och 6 sker en positiv utveckling för många.

Återkopplingen till elever om lärandet fungerar väl enligt flertalet elever och rektorer. Utbildningsenheten bedömer att grundsärskolan är individanpassad och fungerar väl. De flesta grundskolor har goda resultat, men det finns skolor som har lägre meritvärde och lägre andel elever som når kravnivån i alla ämnen än förväntat utifrån elevsammansättningen.

Andelen föräldrar som får den skola de valt i första hand når inte upp till målet, särskilt när det

gäller årskurs 7. I skolvalet till hösten 2016 var det en av tre skolor som inte tog emot alla elever som sökte till dem i första hand. När Nacka växer, är det viktigt att skolplatserna ökar i samma takt och att alla skolor ses som attraktiva val. Tillgången till platser i grundsärskolan behöver säkerställas.

Andelen elever som anser att de är med och bestämmer om hur de ska arbeta med olika skoluppgifter minskar med stigande ålder. I årskurs 8 anser bara drygt hälften av eleverna att de har inflytande. Mönstret är likartat när det gäller elevernas bedömning av om skolarbetet är stimulerande.

Andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning är låg på många fritidshem. Andelen lärare med rätt legitimation är också låg på några grundsärskolor.

GYMNASIEUTBILDNING

För gymnasieskolan är måluppfyllelsen blandad för de strategiska målen *Maximal utveckling och stimulerande lärande* samt *Trygg arbetsmiljö*. Målen har inte nåtts 2016 för Reellt inflytande. Det är framförallt elevernas bedömning av stimulans och återkoppling, liksom andelen nöjda elever på några skolor, som är låg.

Gymnasieeleverna kan i hög grad rekommendera sin skola men på några skolor uttrycker många att de är mindre nöjda med sin skola. Eleverna är generellt trygga och tycker att det är positiv stämning i skolan. Lärarna har i hög grad lärarexamen, särskilt på de kommunala skolorna. Andelen elever som får gymnasieexamen inom tre år är jämförelsevis hög – åtta av tio elever i gymnasieskolor i Nacka. Andelen elever som fullföljer gymnasiet är högre än för några år sedan, trots en viss nedgång 2016, och tillhör därmed de högsta i länet. Det finns dock några skolor där andelen avgångselever som får examen är alltför låg.

Eleverna bedömer att de i alltför låg grad kan påverka arbetssätt, att de får återkoppling om hur de ligger till och att undervisningen är stimulerande. Rektorerne bedömer också att skolan lyckas mindre väl på dessa områden.

EKONOMISKT ÖVERSKOTT FÖR UTBILDNINGSNÄMNDEN

Utbildningsnämndens årsbokslut för 2016 innebär ett överskott jämfört med budget på 4,2 miljoner kronor. Överskottet gäller framför allt förskola, pedagogisk omsorg och grundskola. Gymnasieskolan har underskott till stor del beroende på fler nyanlända elever.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG Följa upp rörelse och vardagsmotion bland eleverna

Undersökningen om hur grundskolorna i Nacka kommun arbetar med att få eleverna att röra sig dagligen i skolan visar att många rektorer arbetar för att stimulera eleverna till fysisk aktivitet. Många nämner utemiljön och utevistelse som viktigt och rektorerna anser att daglig fysisk aktivitet har betydelse för elevernas resultat.

När det gäller elevernas uppfattning om hur mycket de rör sig under skoldagarna så finns det skillnader både mellan åldrar samt kön. En större andel av de yngre eleverna uppger att de rör sig dagligen och pojkar uppger i högre grad än flickorna att de deltar i någon form av fysisk aktivitet varje dag i skolan. Det är också en stor variation mellan skolorna hur mycket eleverna uppger att de rör sig.

Det är svårt att se någon koppling mellan skolornas arbete med rörelse och vardagsmotion och elevernas uppfattning om hur mycket de är fysiskt aktiva.

Se över checkarna för förskola, grundskola och fritidshem

I mål och budget för 2016–2018 beslutade kommunfullmäktige att ge utbildningsnämnden i uppdrag att se över checkarna för förskola, grundskola och fritidshem. Syftet är att säkerställa att checkarna är väl utformade för att uppnå ändamålen och att de är effektiva.

Vid översynen framkom det att checken för barn med vistelsetid upp till och med 25 timmar var låg i förhållande till övriga checkar. Checkbeloppet för 25 timmar höjdes därför med 1,6 procent från 2017 vilket var mer än höjningen för övriga checkbelopp.

Uppdatera den utbildningspolitiska strategin

Arbetet med en utbildningspolitisk strategi pågår och ska beslutas av utbildningsnämnden i februari 2017.

I Nacka blir fler nyanlända elever behöriga till gymnasieskolans nationella program, 50% fler jämfört med riket.

EKONOMISKT UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall 2016			Budget 2016	Budget- avvikelse	Utfall 2015		
	Intäkter	Kostnader	Netto			Intäkter	Kostnader	Netto
Checkram	190 237	-2 494 438	-2 304 201	-2 307 402	3 201	166 197	-2 390 382	-2 224 185
Förskola och pedagogisk omsorg	99 753	-804 463	-704 710	-709 837	5 127	95 815	-796 401	-700 586
Vårdnadsbidrag	-3	-1 089	-1 092	-1 907	815	7	-1 875	-1 868
Fritidshem	46 083	-260 549	-214 465	-215 442	977	43 734	-255 957	-212 223
Öppen fritidsverksamhet	42	-5 499	-5 457	-5 199	-258	38	-4 609	-4 571
Förskoleklass	803	-58 168	-57 365	-57 600	235	684	-58 128	-57 444
Grundskola	23 338	-995 184	-971 846	-976 423	4 577	16 114	-931 111	-914 997
Grundsärskola	337	-24 264	-23 927	-23 481	-446	315	-22 176	-21 861
Gymnasieskola	19 531	-332 391	-312 861	-304 658	-8 203	9 161	-307 366	-298 205
Gymnasiesärskola	353	-12 831	-12 478	-12 855	376	329	-12 759	-12 430
Övrig ram	2 594	-279 022	-276 428	-277 449	1 021	1 375	-262 046	-260 671
Likvärdighetsgarantin	1 953	-244 699	-242 745	-242 839	94	1 035	-228 537	-227 502
Öppen förskola	144	-6 059	-5 914	-6 000	86	144	-6 109	-5 965
Myndighets- och huvudmannaheter	496	-26 669	-26 173	-26 674	501	74	-25 875	-25 801
Forskning	0	-1 595	-1 595	-1 936	341	122	-1 525	-1 403
Summa	192 831	-2 773 460	-2 580 629	-2 584 851	4 222	167 572	-2 652 428	-2 484 856

824

föräldrar har fått stöd
i sitt föräldraskap

Antalet frågor till
Fråga Soc
har ökat med 76%.

ORGANISATIONSÖVERSYN SKA
LEDA TILL HÖGRE TILLGÄNGLIGHET
– EN VÄG IN.

ÖKA DIREKT OCH INDIREKT TID
MED BARN OCH UNGA. EN AV
MÅLSÄTTNINGARNA
MED NY ORGANISATION.

12,1
miljoner kronor
bättre än budget.

Socialt stöd och omsorg

Människor som behöver stöd och hjälp på grund av funktionsnedsättning eller sociala problem ska få stöd att förbättra sin livssituation. Utgångspunkten är kommunens vision om öppenhet och mångfald samt värderingen om respekt för människors kunskap, egen förmåga och vilja att ta ansvar.

ANSVARIG NÄMND: SOCIALNÄMNDEN

DET HÄR HÄNDE 2016

Antalet föräldrar som får stöd och hjälp i sitt föräldraskap ökar

Barn och vuxna ska kunna få hjälp innan bekymren blivit för stora. Nacka erbjuder stöd med föräldraskapet, i grupp och individuellt. Servicen finns utan att man först behöver ansöka om biståndsbedömt stöd. Antalet föräldrar som deltar ökar. Sammanlagt har 824 föräldrar fått stöd med föräldraskapet under 2016. En femtedel deltog i föräldragrupper och 80 procent fick individuellt stöd. Jämfört med 2015 är det en ökning med 37 procent.

Högre kvalitet i LSS-besluten

Under våren 2016 fortsatte enheten för personer med funktionsnedsättning att ompröva ett antal insatser som identifierades i en kartläggning år 2015. Många ärenden hade på grund av resursbrist inte omprövats på länge. Samtidigt fick de som handlägger ärenden enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) juridisk handledning. Det leder till mer enhetliga beslut och omprövningarna gör också att besluten närmar sig aktuell rättspraxis.

Enklare att söka hjälp för sociala problem

Under våren 2017 kommer socialnämndens verksamheter att öppna en gemensam mottagning för barn och vuxna under 65 år som söker hjälp för sociala problem. Under 2016 pågick en omfattande planering inför detta. Inriktningen

ska primärt vara vägledning och stöd för så snabb hjälp som möjligt. Det kommer att finnas grupper som utreder och följer upp insatser för barn och vuxna med mer tillfälliga hjälpbehov. Det kommer också finnas en grupp inriktad på barn och vuxna med omfattande problem och med stora hjälpbehov som behöver samordnas mellan grupper och myndigheter.

MÅLUPPFYLLELSE

Personer med funktionsnedsättning som får en LSS-insats med serviceboende, gruppboende eller daglig verksamhet har svarat på frågor om boendet och sin dagliga verksamhet. Undersökningen gjordes på plats. När personen inte kunde svara helt själv besvarades enkäten tillsammans med en anhörig/god man. Det sammanvägda resultatet för frågor till de som bor i serviceboende respektive i gruppboende visar en positiv trend av hur de upplever boendet. För personer som har daglig verksamhet är resultatet oförändrat 2016 jämfört med 2013. Inom den dagliga verksamheten sjunker index för frågor om inflytande, delaktighet och meningsfull sysselsättning.

Medborgare ska ha kännedom om och tillgång till förebyggande och tidiga insatser. Hemsidan underlättar för medborgarna att få veta vilket stöd de kan få. Antalet föräldrar som har deltagit i föräldrastödsgrupper fortsätter till exempel att öka.

MÅLUPPFYLLELSE FÖR SOCIALNÄMNDEN

Strategiskt mål	Läge
VERKSAMHETSRESULTAT	
Medborgare ska ha en hög tillgänglighet och god service.	■
Öka möjligheterna för kunden att göra aktiva val.	■
Medborgare ska ha kännedom om och få tillgång till förebyggande och tidiga insatser.	■
Utredningar och beslut ska vara korrekta, välgrundade och lätta att förstå.	■
INSATTA RESURSER	
Socialtjänsten ska verka för en effektiv användning av kommunens skattemedel.	●

Målvärdena i tabellen verksamhetsresultat är utformade utifrån den brukarundersökning som social- och äldre-nämnden (SÄN) genomförde vartannat år.

Rättssäkerhetsgranskningen som genomfördes hösten 2016 visar på en fortsatt god rättssäkerhet inom individ- och familjeomsorgen och för personer med funktionsnedsättning. Granskningen visade att alla utredningar för personer med funktionsnedsättning tidsmässigt håller sig inom nittio dagar. Men utredningarna sker inte alltid inom lagstadgad tid, 120 dagar, för barn och unga.

Det är viktigt att barn i utsatta psykosociala situationer lyckas i skolan. Många barn med skolsvårigheter är aktuella för omfattande insatser, och antalet behandlingshemsplaceringar i kombination med skolgång fortsatte att öka under 2016. För att bromsa utvecklingen krävs en fördjupad samverkan mellan skola och socialtjänst.

Ekonomiskt överskott för socialnämnden

Det ekonomiska utfallet för socialnämnden var 673,7 miljoner kronor, vilket var 12,1 miljoner kronor bättre än budget. Det positiva resultatet beror framför allt på att insatser till personer med funktionsnedsättning kostat 10 miljoner kronor mindre än budgeterat. Verksamheten har fortsatt att följa upp och ompröva besluten mer frekvent vilket har lett till att kostnadsökningarna för flera verksamheter har stannat upp och är lägre än 2015.

Även enheten IFO (individ och familjeomsorg) barn och unga hade ett överskott på 3,7 miljoner kronor eftersom kostnaderna för placeringar i heldygnsvård var lägre än budgeterat. Överskottet dras ned av ökade kostnader för barn med skolplaceringar kombinerat med behandling. Kostnaden för barn med skolplacering har ökat från 5 miljoner kronor året 2014 till 11 miljoner för 2016.

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall 2016			Budget 2016	Budget- avvikelse	Utfall 2015		
	Intäkter	Kostnader	Netto			Intäkter	Kostnader	Netto
IFO Barn och unga	5 866	-98 242	-92 376	-96 082	3 706	10 923	-105 085	-94 162
IFO Utredning vuxen	26 932	-73 580	-46 649	-46 256	-393	25 472	-72 033	-46 561
LSS/SOL yngre än 65 år	31 051	-412 649	-381 598	-389 828	8 230	38 976	-403 461	-364 485
Socialpsykiatri	4 641	-42 477	-37 836	-39 561	1 725	7 940	-40 580	-32 640
Nämnd och nämndstöd	682	-12 396	-11 714	-10 850	-864	0	0	0
Myndighet och huvudmannaskap	0	-103 572	-103 572	-103 310	-262	10 902	-140 187	-129 285
Summa	69 172	-742 916	-673 745	-685 887	12 142	94 213	-761 346	-667 133

92%

fick plats på det
äldreboende de ville
bo på

85% är nöjda
med sitt äldreboende.

90% av Nackas
hemtjänstkunder är
nöjda med sin
hemtjänst.

DE BOENDE TYCKER DET ÄR VIKTIGT ELLER MYCKET VIKTIGT ATT:

HA NÄRA TILL HANDEL,
KULTUR OCH SERVICE **88%**

HA NÄRA TILL KOMMUNIKATIONER **87%**

HA RÄTT PRISLÄGE **70%**

HA TILLGÅNG TILL
SERVICE I BOENDET **58%**

HA TILLGÅNG TILL
GEMENSAMMA LOKALER **48%**

Villa Tollare
– nytt särskilt
boende i kundvalet.

Stöd och omsorg till äldre

I Nacka ska alla äldre som behöver omsorg få god omvårdnad och service, utförd med respekt för den personliga integriteten. Det egna valet är viktigt i Nacka – när det handlar om att kunna bo kvar hemma trots stora behov av omvårdnad, att välja anordnare av hemtjänst eller att välja vilket särskilt boende man vill komma till.

ANSVARIG NÄMND: ÄLDRENÄMNDEN

DET HÄR HÄNDE 2016 Äldreomsorgen i Nacka fortsätter att utvecklas

Under året har ett förebyggande program, Senior liv i balans, tagits fram. Programmet kommer att starta hösten 2017 och ska främja fysisk och psykisk hälsa hos personer som är äldre än 65 år och bosatta i Nacka kommun.

Samverkansprojektet SIP, samordnad individuell plan, ska öka äldre personers delaktighet i sin vård och omsorg. Det ska även ge äldre personer med komplexa behov och som har behov av både vård- och omsorgsinsatser, ett bättre omhändertagande. Projektet drivs i samverkan med Nestor forsknings- och utvecklingscenter.

Mobil återrapportering och ersättningsunderlag införs

Mobil återrapportering ska säkerställa att hemtjänstkunden får en beviljad insats utförd och att avgiften och ersättningen till hemtjänstföretaget är baserad på faktiskt utförd tid. Från början av 2017 ingår alla anordnare av hemtjänst i mobil återrapportering.

Villa Tollare – nytt särskilt boende i kundvalet

Under våren öppnade ett nytt särskilt boende, Villa Tollare, med 36 platser. Boendet drivs av stiftelsen Stora Sköndal. För närvarande bor 29 Nackabor på Villa Tollare. Fullt utbyggt kommer Villa Tollare att kunna erbjuda sammanlagt 72 platser för Nackabor och kunder från andra kommuner.

MÅLUPPFYLLELSE Äldre fortsatt nöjda med hemtjänst och äldreboende

Måluppfyllelsen är god. I Socialstyrelsens enkätundersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen" frågar man äldre och anhöriga, när den äldre inte själv kan besvara enkäten, om deras upplevelse av kvalitet i hemtjänst respektive i särskilt boende. En större andel av de äldre i Nacka är nöjda eller ganska nöjda med sin hemtjänst och sitt äldreboende jämfört med genomsnittet för Stockholms län och för riket. En större andel av dem som besvarade enkäten tycker också att hemtjänstbeslutet är anpassat

MÅLUPPFYLLELSE FÖR ÄLDRENÄMNDEN

Strategiskt mål	Läge
VERKSAMHETSRESULTAT	
Medborgare ska ha en hög tillgänglighet och god service.	■
Öka möjligheterna för kunden att göra aktiva val.	■
Medborgare ska ha kännedom och få tillgång till förebyggande och tidiga insatser.	▲
Utredningar och beslut ska vara korrekta, välgrundade och lätta att förstå.	■
INSATTA RESURSER	
Socialtjänsten ska verka för en effektiv användning av kommunens skattemedel.	▲

efter deras behov och att de har fått välja utförare i högre grad jämfört med genomsnittet för länet.

EKONOMISKT UNDERSKOTT FÖR ÄLDRE-NÄMNDEN

Äldrenämndens utfall på 723,9 miljoner kronor var cirka 6 miljoner kronor sämre än budget.

Den största negativa avvikelserna med 8,2 miljoner kronor finns inom insatser till äldre, där särskilt boende avviker kraftigt (30 miljoner kronor). Det beror bland annat på att fler boendeplatser behövdes än vad som var budgeterat. Även andelen personer i de högre checknivåerna har ökat liksom andelen personer med demensdiagnos.

Det negativa utfallet för särskilt boende vägs upp av överskott inom flera andra verksamheter: hemtjänst, ledsagning och avlösning 4,8 miljoner

kronor, insatser enligt LSS till äldre 5,6 miljoner kronor, bostadsanpassning 3,8 miljoner kronor, korttidsvård 4,2 miljoner kronor samt trygghetslarm respektive dagverksamhet 1,5 miljoner kronor vardera. Nämnd och nämndstöd samt myndighet och huvudman visar totalt 2,1 miljoner kronor i överskott jämfört med budget.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG Äldrenämnden har i uppdrag att, i samverkan med exploaterings- och fastighetsansvariga, stimulera tillkomsten av trygghetsboenden med varierande upplåtelseformer i olika delar av kommunen.

Uppdraget redovisas i rapporten "Behovsanalys för äldres behov av bostäder 2017–2030". Av den framgår att en planering för byggande av trygghetsbostäder för seniorer har påbörjats i

olika delar av kommunen. Intresset från bostadsmarknadens aktörer är stort och förslag på olika bostadslösningar har presenterats. Ett utbud av bostäder för seniorer med olika upplåtelseformer skulle sannolikt underlätta rörligheten på bostadsmarknaden och fördröja behovet av platser på särskilt boende.

EKONOMISKT UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall 2016			Budget 2016	Budget- avvikelse	Utfall 2015		
	Intäkter	Kostnader	Netto			Intäkter	Kostnader	Netto
Äldre	81 404	-755 576	-674 172	-665 942	-8 230	67 614	-716 029	-648 415
Nämnd och nämndstöd	501	-6 189	-5 688	-11 055	5 367	0	-6 007	-6 007
Myndighets- och huvudmannaheter	0	-43 991	-43 991	-40 711	-3 280	0	-24 148	-24 148
Summa	81 905	-805 756	-723 851	-717 708	-6 143	67 614	-746 184	-678 570

HUR VILL NACKAS SENIORER BO?

BOSTADSRÄTT **46%**

HYRESRÄTT **34%**

KOOPERATIV,
TRYGGHETSBOENDE,
GEMENSAMHETSBOENDE,
RADHUS **11%**

VILLA **9%**

100%

får god man inom
tre månader

769 miljoner
kronor är
förmögenhetsvärdet
som hanteras av Nackas
gode män.

NÄMNDEN HAR
EN EKONOMI I BALANS
FÖR 2016 OCH
DEN EKONOMISKA
STYRNINGEN HAR
FUNKERAT VÄL.

Överförmyndarverksamheten

De Nackabor som inte själva kan tillvarata sin rätt på grund av exempelvis sjukdom eller låg ålder kan få stöd av en förmyndare, god man eller förvaltare så att de inte missgynnas ekonomiskt eller rättsligt.

ANSVARIG NÄMND: ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

DET HÄR HÄNDE 2016

Fler ensamkommande och fler gode män

En orolig omvärld gav redan under 2015 förändrade förutsättningar och nya realiteter att förhålla sig till för Europa som världsdal, Sverige som nation, Nacka som kommun och överförmyndarnämnden som myndighet. Det ökade antalet ensamkommande med behov av god man innebar att antalet gode män blev många fler. Bemanning har ökat för att klara ökningen av antal ärenden. Komplexiteten i ärenden och arbetsrutiner har setts över och standardiserats. Ett nytt verksamhetssystem med e-tjänster kopplat till sig har införts under året.

MÅLUPPFYLLELSE

Verksamheten har en hög nivå vad gäller service och rättssäkerhet. Nämnden har inte haft svårt att rekrytera gode män till ensamkommande. Nämnden har haft utbildningar med fyra kurs-tillfällen för gode män till ensamkommande. Den årliga utvärderingsenkäten gjordes i samverkan med Värmdö, Vaxholm, Sollentuna, Upplands-Väsby, Sigtuna, Danderyd, Järfälla och Upplands Bro kommuner. På samtliga frågeområden har Nacka bättre eller likvärdiga resultat som de andra kommunerna.

Överförmyndarnämnden redovisar ett resultat i balans för 2016. Utfallet för både verksamhetsresultat och insatta resurser är bra. Överförmyndarverksamheten i Nacka har

bättre jämförbara nyckeltal än andra kommuner. Att nå dessa resultat är bra med tanke på den ansträngda situation som har varit sedan 2015 och under 2016 till följd den kraftiga ökningen av ensamkommande barn.

Nöjda huvudmän

Utfallet för alla nyckeltalen överträffar målnivån och ligger på samma eller högre nivå än 2015. Trots att antalet personer med behov av god man/förvaltare har ökat så får alla i behov av en sådan detta inom tre månader. Huvudmannens nöjdhet med hur gode mannen utför sitt uppdrag har förbättrats jämfört med 2015. Resultatet är högre än för jämförbara kommuner i Stockholmsregionen. Även andelen årsräkningar som granskats utan anmärkning har förbättrats och ligger över målnivån. Det är resultat av de utbildningar som nämnden genomfört samt att gode männen kan få hjälp med hur de ska redovisa sin årsräkning.

Ekonomi i balans för överförmyndarverksamheten

Att hålla en god kvalitet samtidigt som ekonomin är i balans är en utmaning. Överförmyndaren har en ekonomi i balans för 2016 och den ekonomiska styrningen har fungerat väl. Återsökning av medel från Migrationsverket sker löpande, men utbetalningen ligger efter tidsmässigt.

MÅLUPPFYLLELSE FÖR ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Strategiskt mål	Läge
VERKSAMHETSRESULTAT	
Alla huvudmän har en god man/förvaltare som agerar för huvudmannens bästa inom ramen för uppdraget.	■
INSATTA RESURSER	
Rättssäker och effektiv tillsynsverksamhet med hög kvalitet och god service.	●

EKONOMISKT UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr	Utfall 2016			Budget 2016	Budgetavvikelse	Utfall 2015		
	Kostnader (-)	Intäkter (+)	Netto			Kostnader	Intäkter	Netto
Nämnd och nämndstöd	0	-170	-170	-170	0	0	-687	-267
Myndighets- och huvudmannaeenheter	0	-3 141	-3 141	-3 141	0	0	-4 096	-4 096
Gode män arvoden, omkostnader	1 960	-6 143	-4 183	-4 183	0	936	-3 558	-3 042
Summa	1 960	-9 454	-7 494	-7 494	0	936	-8 341	-7 405

65% av alla arvoden till gode män betalar huvudmannen själv,
35% av alla arvoden betalas av kommunen.

339

nya Nackabor har
fått sin första bostad

76% AV UNGDOMARNA
INOM DET KOMMUNALA
UPPFÖLJNINGANSVARET ÅTERGICK
TILL STUDIER ELLER
BÖRjade ARBETA EFTER INSATSER
FRÅN KOMMUNEN.

77% har
egen försörjning
efter avslutad
arbetsmarknadsinsats.

Vägen till jobb och egen försörjning

Nackas jobbpeng ger möjlighet att välja både vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser för att komma till egen försörjning. Under 2016 välkomnades 339 nya Nackabor med en första bostad och introduktion till Nacka.

ANSVARIG NÄMND: ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDEN

DET HÄR HÄNDE 2016

Jobbpeng – vägledning till studier och jobb

Målet för Arbets- och företagsnämnden är att vara den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige. I Nacka kommun finns en mångfald av insatser som riktar sig särskilt till de prioriterade målgrupperna, till exempel ungdomar som står utanför arbetsmarknaden, nyanlända och personer som har ekonomiskt bistånd.

Sammanlagt finns 60 jobb- och utbildningsexperter i Nacka som erbjuder både vuxenutbildning, svenska för invandrare, samhällsorientering och arbetsmarknadsinsatser.

Vuxenutbildning visar goda resultat

Under 2016 har antalet elever inom vuxenutbildningen ökat med nära 300 elever. Tre av de fem vuxenskolor som finns i länet, och som får bäst omdömen av samtliga elever i länet, finns inom Nackas vuxenutbildning. Eleverna i Nacka är dessutom mer nöjda med sin utbildning än elever i andra kommuner. Resultatet har förbättrats jämfört med föregående år och en större andel elever fullföljer kurserna med godkänt betyg.

Satsningar med jobb och språk i fokus

För att anpassa arbetsmarknadsinsatser efter individuella behov gjordes två nya satsningar: Jobbpeng och Språk- och arbetsplatsintro-

duktion. Jobbpeng riktar sig bland annat till ungdomar mellan 18 och 24 år som inte har jobb eller studerar samt till nyanlända Nackabor. Målet med Jobbpeng är att kunna bli självförsörjande genom arbete, studier eller eget företagande. Språk- och arbetsplatsintroduktion går ut på att deltagarna tillbringar minst halvtid på en arbetsplats för att få praktisk språkträning.

Entreprenörshuben – pilot ger skjuts till nyföretagande

Entreprenörshuben startade pilotverksamhet i maj 2016. Huben har byggts upp i samverkan med Start-up Stockholm och i samarbete med bland annat Arbetsförmedlingen och Tillväxtverket. Det långsiktiga målet är att förkorta etableringstiden för nyanlända och att öka graden av sysselsättning eller anställning. Under första halvåret hade 39 deltagare erbjudits anställning eller var i olika skeden av eget företagande.

Alla anvisade nya Nackabor välkomnades

Under 2016 tog Nacka emot 339 nyanlända, varav 103 barn. Det innebär att kommunen välkomnade alla personer som anvisades till Nacka från Arbetsförmedlingen och Migrationsverket. Utöver det bosatte sig cirka 60 nyanlända på egen hand i kommunen.

Till skillnad från 2015, då Nacka tog emot 305 ensamkommande barn, kom det under 2016 endast sex ensamkommande. Vid årsskiftet

MÅLUPPFYLLELSE FÖR ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDEN

Strategiskt mål	Läge
VERKSAMHETSRESULTAT	
I Nacka ska alla nyanlända ses som en tillgång och ska erbjudas för individen adekvat stöd för en snabb och effektiv integration.	■
Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige genom en högkvalitativ vuxenutbildning som möter individens och företagets kompetensbehov.	■
Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige som leder till ett ökat innanförskap och en väsentligt lägre arbetslöshet.	■
Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige som leder till tillväxt, integration och fler arbetstillfällen.	■
Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige med en mångfald av flexibla lösningar. (Stor valfrihet)	●
INSATTA RESURSER	
Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige med insatser som är kostnadseffektiva och långsiktigt hållbara	■

ansvarade Nacka kommun för 314 ensamkommande barn och unga.

Samarbete för integration av nya unga Nackabor

Arbetet med att ta emot, etablera och integrera nyanlända i Nacka fortsatte under året. Bland annat har kommunen anordnat välkomstmöten med syfte att ge en introduktion till Nacka och möjliggöra kontaktytor till skola, utbildning, jobb och svenska kompisar. Flera nya samarbeten har också startats varav många är inriktade på barn och unga.

Ett nytt avtal har tecknats med *Kompis Sverige* som vänder sig till nyanlända ungdomar och etablerade svenska ungdomar mellan 15 och 21 år. Upplägget går ut på att genom aktiviteter sammanföra dem som vill ha nya kompisar. Under 2016 har *Kompis Sverige* matchat 100 par i Nacka, från 18 år och uppåt. *Ungt inflytande* engagerade elever från olika gymnasieskolor. Elevernas uppgift var att undersöka hur kommunen på bästa sätt kan välkomna ensamkommande

flyktingbarn. Resultatet blev en mängd konkreta förslag som har presenterats för kommunen.

Pilotprojektet *Alla simmar* startade under hösten 2016 och pågick i åtta veckor. Tre grupper med nyanlända ungdomar och ensamkommande flyktingbarn deltog från introduktionsprogrammet på Nacka gymnasium. 21 olika föreningar har genom Projektbidrag för inkludering startat projekt för att integrera nyanlända. Bland annat har aktiviteter som inomhusfotboll lockat barn och ungdomar.

Erbjuda första bostad för nyanlända

1 mars 2016 infördes Bosättningslagen vilket innebär att alla kommuner har ansvar för att ta emot nyanlända som har fått uppehållstillstånd i Sverige. Kommunerna ska bland annat erbjuda en första bostad för att de nyanlända snabbare ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden samt i samhällslivet.

Under året har Nacka tagit emot fler nyanlända än någonsin vilket ställer stora och nya krav på bostadsförsörjningen. Bostäderna måste ordnas fram snabbt, ha en rimlig standard och hyreskostnaden ska täckas av etableringsstödet. Nacka kommun har under året hyrt in bostäder från både kommersiella aktörer och privatpersoner. Kommunen har även byggt flerbostadshus, byggt om egna lokaler, köpt bostadsrätter och en villa.

Fler hushåll med ekonomiskt stöd

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har ökat. Det beror främst på att antalet hushåll har ökat med 143 till 1 034. Genomsnittskostnaden per hushåll är i stort sett oförändrad men för gruppen utrikesfödda har en ökning skett. Kostnaderna för

tillfälligt boende har ökat trots ansträngningar att minska dem. Det har bland annat varit svårt att få fram billiga bostäder på en ansträngd bostadsmarknad.

MÅLUPPFYLLELSE

Under 2016 har 77 procent egen försörjning efter avslutad arbetsmarknadsinsats från kommunen. Resultaten i vuxenutbildningen har genomgående utvecklats positivt och kvalitetsarbetet har också lett till förbättrade resultat. 76 procent av ungdomarna inom det kommunala uppföljningsansvaret återgick till studier eller började arbeta efter insatser från kommunen. Genom ett brett samarbete mellan olika verksamheter har kommunen under året tagit emot 339 anvisade nyanlända samt erbjudit dem en första bostad, introduktion till Nacka och vägledning till utbildning och jobb.

Ekonomiskt underskott för Arbets- och företagsnämnden

Arbets- och företagsnämnden redovisar ett negativt resultat på 1,4 miljoner kronor jämfört med budget. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd är 9 miljoner kronor högre än beräknat. Orsaken är framför allt att antalet hushåll har ökat. Kostnaderna för arbetsmarknadsinsatser och kommunal vuxenutbildning är lägre än beräknat. Det beror på att mottagandet av nyanlända Nackabor har senarelagts. Arbetsmarknadsinsatser har en positiv avvikelse på 7,7 miljoner kronor. Det gäller även vuxenutbildning inklusive svenska för invandrare (SFI) som har en positiv avvikelse på 4,9 miljoner kronor.

EKONOMISKT UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr	Utfall 2016			Budget 2016	Budgetavvikelse	Utfall 2015		
	Intäkter	Kostnader	Netto			Intäkter	Kostnader	Netto
Grundläggande vuxenutbildning, check	1 845	-7 136	-5 291	-7 100	1 809	1 689	-6 728	-5 039
Gymnasial vuxenutbildning, check	21 454	-56 247	-34 793	-34 500	-293	16 208	-48 239	-32 031
Svenska för invandrare, check	1 671	-11 508	-9 837	-13 200	3 363	796	-11 224	-10 428
Arbetsmarknadsinsatser, check	0	-21 185	-21 185	-28 900	7 715	0	-14 719	-14 719
Arbetsmarknad, övrigt	1 046	-22 283	-21 237	-25 323	4 086	19	-22 291	-22 272
Samhällsorientering, kundval	0	-733	-733	-1 700	967	0	-566	-566
Ekonomiskt bistånd	1 131	-62 998	-61 867	-52 900	-8 967	1 896	-53 940	-52 044
Ensamkommande barn	213 631	-206 908	6 723	12 200	-5 477	100 498	-96 233	4 265
Nyanlända flyktingar	52 146	-39 240	12 906	16 200	-3 294	15 352	-9 071	6 281
Nämnd	0	-1 184	-1 184	-900	-284	0	-901	-901
Myndighets- och huvudmannaheter	0	-43 524	-43 524	-42 454	-1 070	914	-37 456	-36 542
Summa	292 924	-472 945	-180 021	-178 577	-1 444	137 372	-301 368	-163 996

22 500

medlemmar i åldern 4–20 år
är aktiva i föreningslivet

VÄSENTLIGA OMRÅDEN FÖR 2016

BRETT FRITIDSUTBUD.

ATTRAKTIVA OCH VÄLSKÖTTA
ANLÄGGNINGAR.

SAMARBETE OCH INFLYTANDE
FÖR GOD LIVSMILJÖ.

TILLGÅNG TILL FRITID OCH
REKREATION NÄR
NACKA BYGGER STAD.

Ungefär 55% av
Nackas drygt 19 000
barn och ungdomar deltog
aktivt i Idrottslyftets
verksamhet under 2016.

Fritid och idrott

Nacka erbjuder ett rikt idrotts- och fritidsutbud med valfrihet för medborgarna. Det sker genom föreningsbidrag till barn- och ungdomsverksamhet, fritidsgårdar och öppna mötesplatser för unga.

ANSVARIG NÄMND: FRITIDSNÄMNDEN

DET HÄR HÄNDE 2016

Bredd och spets i Nackas fritidsliv

Totalt 8 miljoner kronor fördelades i lokalt aktivitetsstöd och administrationsbidrag till 75 föreningar under 2016. Av dessa är 64 barn- och ungdomsföreningar vilka organiserar 22 497 medlemmar i åldrarna 4–20 år.

Ett levande föreningsliv för alla

Under 2016 tog Nacka kommun i samverkan med Haninge, Nynäshamn, Tyresö och Värmdö kommuner fram publikationen *Kultur- och Fritidstips. Aktiviteter för dig som behöver extra stöd*. Publikationen lyfter fram 170 olika aktiviteter som ska inspirera personer med funktionsvarierade till en aktiv fritid.

Järfa IF, FK Dream Team, Älta IF konst-åkning, Skota Hem och Nacka HI beviljades extra stöd för att bedriva och utveckla bland annat fotbollsverksamhet, konst-åkning och segling för personer med funktionsvariationer. Elever på 36 skolor i Nacka fick möjlighet att pröva nya idrotter i samverkan med Riks-idrottsförbundet, Idrottslyftet och 32 idrottsföreningar i Nacka. Ungefär 55 procent av Nackas drygt 19 000 barn och ungdomar deltog aktivt i Idrottslyftets verksamhet under 2016.

Efterfrågan på kolloplatser var högre 2016 än föregående år, en liknande trend har även märkts i Stockholm. Fritidsnämnden ökade därför antalet platser jämfört med 2015. På Velamsund och vid Älta idrottsplats anordnade fritidsgårdarna dagläger för barn i åldrarna 9–12 år.

Att kunna simma är viktigt ur säkerhetssynpunkt men också obligatorisk enligt läroplanen för att nå betyget E (motsvarande godkänt) i ämnet Idrott och hälsa. Därför har fritidsnämnden ökat antalet tillfällen i simskolan för barn och ungdomar på fritiden. Dessutom erbjuds icke simkunniga elever simskola.

För att utöka säsongen och utbudet för föreningslivet och medborgarna beslutade fritidsnämnden 2016 att värmeisolera Björknäs islada. Dessutom genomfördes en upphandling av ett utegym på Fisksätra IP. I samverkan med Nacka vattenskidklubb anlades en brygga i Järlasjön. Bryggan bidrar till ökad tillgänglighet för både föreningen och allmänheten. Seglingsanläggningen i Saltsjöbaden rustades för att fungera för seglare med funktionsvariationer.

Unga påverkar Nackas fritidsutbud

Fritidsnämnden inhämtade barn och ungas åsikter för att utveckla Nackas kultur- och fritidsliv, bland annat genom forskningsprojektet ”Ung livsstil”, i samarbete med Stockholms universitet.

Under 2016 träffade kommunen 950 högsta- och ungdomar från i princip samtliga av Nackas skolor. Under våren 2017 ska gymnasieskolor och särskolor också besökas. Ungdomarna har berättat vad de gör under fritiden och fått ge sin syn på vad de vill att Nacka ska erbjuda i framtiden. Undersökningens resultat kommer att analyseras och presenteras under 2017, men redan nu kan vi konstatera att många unga efterfrågar fler lokaler med uppkoppling för E-sport.

MÅLUPPFYLLELSE FÖR FRITIDSNÄMNDEN

Strategiskt mål	Läge
VERKSAMHETSRESULTAT	
Kommuninvånarna har tillgång till en mångsidig verksamhet på sin fritid inkluderande att pojkar och flickor ska ha likvärdig tillgång till idrotts- och fritidsmöjligheter samt attraktiv tid i kommunens anläggningar.	■
Besökare på kommunens fritidsanläggningar ska anse att dessa har hög kvalitet d.v.s. tillgänglighet, funktionalitet, bemötande, delaktighet, inflytande och kompetens.	●
Kommunens invånare ska kunna ägna sig åt ett rikt och varierat utbud av aktiviteter på kommunens fritidsanläggningar.	■
Fritidsanläggningarna ska vara trygga och säkra.	■
Föreningslivet stöds så att föreningarna arbetar med värdegrundsfrågor och medvetet ledarskap.	■
INSATTA RESURSER	
Idrotts- och fritidsanläggningarna utnyttjas maximalt och kostnadseffektivt.	■

MÅLUPPFYLLELSE

Fritidsnämndens mål uppfylls väl och föreningslivet är överlag nöjda med kommunens stöd. Mätningar visar att 87 procent av invånarna i Nacka anser att idrotts- och fritidsutbudet är rikt och varierat.

Miljövänliga fritidsanläggningar

Under 2016 har det förberetts för ett så kallat "Grönt ljus" på Bovallen, det vill säga en miljösmart belysning, som ska installeras på alla kommunens fotbolls- och idrottsanläggningar. Syftet är att minska energiförbrukningen, då lamporna enbart är igång då det pågår aktiviteter. Under året genomfördes även en översyn för att säkerställa en miljövänlig hantering av restavfall från kommunens konstgräsanläggningar.

Extra sommarlovsaktiviteter för alla

Utöver fritidsnämndens ordinarie sommaraktiviteter genomfördes under sommaren extra satsningar med stöd från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, i samverkan med arbets- och företagsnämnden. Drygt tio

fritids- och kulturföreningar fick bidrag för att genomföra kostnadsfri verksamhet för barn och unga i åldrarna 6–15 år.

Medvetet ledarskap och utveckling i samverkan

Ytterligare sju föreningar i Nacka har medverkat i kommunens värdegrundsarbete "Utmärkt förening i Nacka". Totalt är det 34 föreningar som tilldelats utmärkelsen. Vid uppföljningar svarar 84 procent av de föreningar som uppstår föreningsbidrag, att de bedriver värdegrundsarbete inom sina verksamheter.

Fritidsgårdar och öppen verksamhet

I Nacka finns sju fritidsgårdar, tre öppna tjejevenemang och två öppna mötesplatser för ungdomar i åldern 13–18 år. Ungefär 24 procent av Nackas ungdomar i årskurs 7–9 anger att de någon gång besöker fritidsgårdarna. Fritidsgårdarna har under året arrangerat öppen idrott, öppna lovaktiviteter och några större ungdomsarrangemang.

Ekonomiskt överskott för fritidsnämnden

Fritidsnämnden redovisar ett överskott jämfört med budget på 4,9 miljoner kronor. Överskottet beror på att nya idrottsanläggningar inte har tagits i drift som planerat och det leder till utebliven hyreskostnad.

87% AV MEDBORGARNA ANSER ATT IDROTTS- OCH FRITIDSUTBUDET I KOMMUNEN ÄR RIKT OCH VARIERAT.

DRYGT 22 000 BARN OCH UNGA I ÅLDERN 4–20 ÅR ÄR AKTIVA I FÖRENINGSLIVET.

I NACKA FINNS DET IDAG BLAND ANNAT 23 KONSTGRÄSPLANER, 13 SPORTHALLAR, 6 ISHALLAR, 2 SIMHALLAR OCH 7 FRITIDSGÅRDAR.

EKONOMISKT UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall 2016			Budget 2016	Budget- avvikelse	Utfall 2015		
	Intäkter	Kostnader	Netto			Intäkter	Kostnader	Netto
Föreningsstöd	137	-9 351	-9 214	-9 417	203	0	-9 204	-9 204
Idrottsanläggningar	8 746	-77 266	-68 520	-72 437	3 917	9 823	-85 238	-75 415
Idrottsanläggning, drift	1 198	-27 514	-26 319	-27 406	1 088	0	-26 074	-26 074
Öppen fritid och lovverksamhet	532	-27 548	-27 016	-27 084	68	265	-27 025	-26 760
Nämnd och nämndstöd	0	-1 148	-1 148	-1 156	8	0	-996	-996
Myndighets- och huvudmannaheter	0	-5 655	-5 655	-5 226	-429	0	-5 200	-5 200
Summa	10 613	-148 482	-137 872	-142 726	4 855	10 088	-153 737	-143 649

52

kulturföreningar
beviljades kulturbidrag
under 2016

90% AV MEDBORGARNA ÄR NÖJDA
MED BIBLIOTEKEN I KOMMUNEN.

DRYGT 1 MILJON BESÖK PÅ
KULTURHUSET DIESELVERKSTADEN.

I NACKA FINNS DET IDAG
BLAND ANNAT

6 BIBLIOTEK, 8 MUSIKSKOLOR

7 KULTURKURSANORNARE

1 KONSTHALL, 4 KULTURHUS

2 MUSEER

VÄSENTLIGA OMRÅDEN FÖR 2016

Nära och nyskapande.
Läslust, kunskap, och demokrati,
samarbete, mångfald och
ökad valfrihet. Hög kvalitet och
kostnadseffektivitet.

Ett kreativt kulturliv

Ett kulturliv med valfrihet och mångfald är viktigt för Nackaborna. Barn och ungdomar är prioriterade. Det sker genom bidrag till det fria kulturlivet, centrala bibliotek samt kultur- och musikskola för barn och unga.

ANSVARIG NÄMND: KULTURNÄMNDEN

DET HÄR HÄNDE 2016

Ett växande kulturliv

Under året har 93 procent av Nackas grundskolor bedrivit någon form av kulturverksamhet via kulturpengen, och totalt har drygt 20 000 barn tagit del av kultur. Kulturhuset Dieselverkstaden har haft drygt 1 miljon besökare. Inom ramen för projektet sexårskören, där alla sexåringar i Nacka deltar, komponeras ny musik varje år. Musiken nominerades till en Grammis i kategorin "bästa barnalbum" för tredje året i rad, vinnaren utses under vintern 2017. Ett samarbete har även inletts med Utbildningsradion och programmet Barnministeriet, som under 2017 ska följa sexårskörens arbete från repetitioner till föreställning.

Nacka växer och centrumutveckling i alla kommunalar är en utmaning. En utredning kring behovet av lokaler för kulturlivet visar att det under de kommande fem åren finns behov av ytterligare totalt 7 600 kvadratmeter verksamhetsyta för att bibehålla nuvarande standard i relation till befolkningsökningen.

Kulturhistoria är populärt

Fyra kulturhistoriska vandringar har skapats. Nackas lokalhistoriska arkiv har vuxit digitalt med en bilddatabas av 8 581 fotografier och 4 454 följare på Facebook och Instagram. Många av följarna är Nackabor som aktivt kommenterar bilderna, och framförallt uppskattas historierna som berättas kring bilderna. Föreläsningar och visningar av Nackas lokalhistoriska arkiv har även genomförts under året. Totalt har

Nacka hembygdsmuseum lockat 3 106 besökare och Hamn drygt 6 670 besökare, vilket är en ökning med 10 procent jämfört med förra året.

Många vill bidra till Nackas Vintersalong

En av de mest uppmärksammade utställningarna i Nacka konsthall under året var Vintersalongen, som är en samlingsutställning med Nackakonstnärer. Den har producerats i olika skepnader under årens lopp, men en röd tråd har alltid varit att bjuda in konstnärer med Nackaanknytning. Gensvaret 2016 var rekordstort, då 128 konstnärer ansökte med sammanlagt 384 verk. Av dessa valde juryn ut 50 konstnärer och 78 verk. Den äldsta konstnären var 85 år och den yngsta 16 år.

MÅLUPPFYLLELSE

Kulturnämndens mål överträffas eller ligger i paritet med fastställda målnivåer. Kultur för barn och unga får genomgående positiva omdömen av besökare och inom kulturskolan ligger kundnöjdheten stabilt på dryga 90 procent. Under året har totalt 15 anordnare bedrivit musikskola och kulturkurser för barn och ungdomar upp till 19 år i Nacka. Biblioteken lockar fler besökare än länet i övrigt och kundnöjdheten är fortsatt hög. Invånarna i Nacka besöker sin bibliotek cirka 12 gånger per år. Motsvarande siffra för länets bibliotek är sju besök per person och år. Under 2016 har knappt 1,2 miljoner besök gjorts totalt på biblioteken. Biblioteken har genomfört 1 300 läsfrämjande aktiviteter.

MÅLUPPFYLLELSE FÖR KULTURNÄMNDEN

Strategiskt mål	Läge
VERKSAMHETSRESULTAT	
Medborgarna har tillgång till ett varierat kulturutbud av hög kvalitet.	●
Barn och unga erbjuds en mångfald av skapande kulturaktiviteter.	■
Nacka kommuns kulturhistoria är tillgänglig.	■
Nackas offentliga konst är tillgänglig.	■
Medborgarna involveras i att påverka kulturutbudet.	■
Biblioteken i Nacka bidrar till läslust hos Nackas medborgare.	■
INSATTA RESURSER	
Kulturaktiviteterna är välbesökta och efterfrågade av medborgarna.	●

Unga påverkar Nackas kulturutbud

Kulturnämnden inhämtar barn och ungas åsikter för att utveckla Nackas kultur- och fritidsliv bland annat genom forskningsprojektet "Ung livsstil", i samarbete med Stockholms Universitet.

Den offentliga konsten

Tre nya offentliga konstverk färdigställdes under 2016. På Lotsens förskola skapades konstverket "Skulpturer i omvandling" av Roland Persson, tillsammans med barnen på förskolan, och på Lännbohöjden invigdes verket "Trädgårdens" av Daniela Hedman. I december fick även Nackasalen en konstnärlig gestaltning genom Fredrika Linders verk "Tankar".

Vård och underhåll av konst, som finns i stads- miljön och övriga offentliga platser, har inventerats och i princip hunnit renoveras under 2016. Besiktning av kommunens största konstverk, målningen på Jarlbergss vattentorn, genomfördes under 2016, och planeras vara färdigrenoverat under 2017. Under året har en total inventering genomförts gällande kommunens konstsamling.

Samlingen finns tillgänglig för utlåning för alla kommunalt finansierade verksamheter i Nacka.

Nya sätt att kommunicera om konst med medborgarna är i fokus och konsten finns nu tillgänglig på Instagram under namnet "Nackaart". Där finns information om renoveringar, nyproduktion och övriga händelser.

Kultur för ungdomar i samverkan mellan kultur och fritid

Under sportlovet arrangerades en tvådagars ungdomsmässa i Nacka sportcentrum där ungefär 30 föreningar, fritidsgårdar, studieförbund, bibliotek och andra aktörer visade upp sina verksamheter. Cirka 300 ungdomar besökte mässan och träffade verksamhetsledare och provade olika aktiviteter.

Vårens stora ungdomsarrangemang var ungdomsmässan Nackativ i Nacka sportcentrum, där både fritidsgårdar och föreningar visade upp sina verksamheter. Höstens stora ungdomsarrangemang var festivalen UNGNACKA2K16 som

fritidsgårdarna och föreningen Darra arrangerade tillsammans med ungdomar på kulturhuset Dieselverkstaden.

Upphandling av drift, biblioteken och museet Hamn

I dagsläget drivs de sex biblioteken i Nacka av en privat och en kommunal anordnare och museet Hamn drivs av en privat anordnare. Driften av samtliga bibliotek och av museet Hamn kommer att upphandlas under 2017, då nuvarande avtal snart löper ut.

Ekonomiskt underskott för kulturnämnden

Kulturnämndens utfall på 131,1 miljoner kronor var 2,2 miljoner kronor sämre än budget. Avvikelsen beror främst på underskott i musikskoleverksamheten på 2,9 miljoner kronor samt lägre hyreskostnad än budgeterat.

JAG HAR FÅTT MÅNGA VÄNNER OCH TYCKER DET ÄR KUL ATT STÅ PÅ SCEN.

OM MAN VILL GÖRA NÅGOT SPECIELLT FÅR MAN DET. JAG VILLE KÖRA INRIKTNING PÅ ATT RAPPA NÄR JAG BÖRJADE PÅ SÅNG, OCH DET FICK JAG UTAN NÅGOT SNACK!

Röster från kundundersökningen 2016 inom musik- och kulturskoleverksamheten

EKONOMISKT UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr	Utfall 2016			Budget 2016	Budget-avvikelse	Utfall 2015		
	Intäkter	Kostnader	Netto			Intäkter	Kostnader	Netto
Kostnader (-) Intäkter (+)								
Musikskola	9 694	-42 120	-32 426	-29 554	-2 872	9 329	-40 730	-33 615
Bibliotek	340	-43 388	-43 048	-43 253	205	340	-42 944	-40 390
Övrig kulturverksamhet	433	-47 169	-46 736	-47 311	575	120	-48 234	-48 114
Myndighets- och huvudmannaeenheter	0	-8 153	-8 153	-8 049	-104	0	-8 074	-8 074
Nämnd och nämndstöd	0	-751	-751	-754	3	0	-627	-627
Summa	10 467	-141 581	-131 114	-128 921	-2 193	9 789	-140 609	-130 820

22

detaljplaner har antagits under året, varav två förnyelseplaner

Planiaprogrammet föreslår 2 100 nya bostäder.

PÅ GRUND AV ETT UTSLÄPP DRABBADES LÅNGSJÖN AV EXTREMA FOSFORHALTER SOM I SIN TUR LEDDE TILL KRAFTIG ALGBLOMNING. EFTER ATT HA STOPPAT UTSLÄPPET RESTAURERADE KOMMUNEN SJÖN. 2016 VAR FOSFORHALTERNA NORMALA OCH SJÖN BADBAR IGEN.

Miljö- och stadsbyggnad

I linje med stadsbyggnadsstrategierna i översiktsplanen fortsätter planeringen av en tät och blandad stad på västra Sicklaön och utvecklingen av äldre områden och lokala centrum. Nacka kommun tänker hållbart och långsiktigt och värnar om grönområden och vattendrag. Myndighetsutövningen ska vara effektiv och serviceinriktad.

ANSVARIG NÄMND: MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

DET HÄR HÄNDE 2016 Hög takt i stadsplaneringen

Nacka fortsätter att planera mot målet om 20 000 nya bostäder och 15 000 nya arbetsplatser till 2030. Under 2016 har fler projekt än vad som planerades påbörjats för att säkra den takt som krävs i stadsutvecklingen för att målen ska nås. Ytterligare 20 detaljplaner har fått planuppdrag eller start-PM. Utöver detaljplaner för att säkra bostadsmålet, har även arbete med att ta fram de detaljplaner som krävs för utbyggnaden av tunnelbanan påbörjats. Vid årsskiftet 2016/2017 pågick arbete med totalt cirka 75 detaljplaner. 22 detaljplaner har antagits under året, varav två förnyelseplaner.

Planiaprogrammet tillstyrktes av miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Ett planprogram uttrycker kommunens utgångspunkter, vilja, mål och avsikter med ett område samt anger förutsättningar för kommande detaljplanarbete. Arbetet med planprogram för Saltsjöbaden och Henriksdal har fortskridit.

Ökad digitalisering

Genomgående pågår ett utvecklingsarbete i linje med direktiven för en smart kommun för att säkerställa att förhållningssätt, organisation, arbetssätt och kommunikation sker utifrån kunderna och Nackabornas behov och förväntningar. Under året har ett utvecklings-

område varit en ökad grad av digitalisering- och bygglovsverksamheten har övergått till en helt digital handläggning av ärenden.

MÅLUPPFYLLELSE

Kundnöjdhet

Nya arbetssätt utvecklas för att bidra till en högre kundnöjdhet. Uppföljningar visar att kundnöjdheten inom livsmedelstillsynen är hög men att den behöver förbättras inom bygglov och miljötillsyn. Handlingsplaner har tagits fram inom dessa verksamhetsområden och förbättringsarbete pågår. Exempelvis har satsningar på bemötande och kvalitetsarbete gjorts.

Korta handläggningstider och effektiva processer

För att nå måluppfyllelsen av antal nya bostäder och arbetsplatser är det avgörande att kommunen klarar av att anta detaljplaner i en takt som stödjer de övergripande målen om bostadsbyggande och nya arbetsplatser. Det förutsätter att handläggningsprocesserna är effektiva och handläggningstiderna korta.

Ärendevolymerna är fortsatt höga men handläggningstiderna uppfyllde överlag målet om korta handläggningstider. Handläggnings-tiderna inom plan- och fastighetbildningsområdet minskade jämfört med föregående år. Utvecklingen är positiv vilket är viktigt förutsätt-

MÅLUPPFYLLELSE FÖR MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

Strategiskt mål	Läge
VERKSAMHETSRESULTAT	
Kundnöjdheten ska öka. (Hög rättssäkerhet)	■
Kundnöjdhet ska vara hög. (Effektiva processer)	■
Överprövningsvolymen ska vara tillräckligt stor för att ge ledning i rättspraxis. (Hög rättssäkerhet)	■
Andelen överprövade ärenden som upphävs eller ändras genom lagakraftvunnen dom eller beslut ska vara låg. (Hög rättssäkerhet)	■
God ekologisk och kemisk status på alla vatten till 2021. (Hållbart stadsbyggande)	▲
Den planerade stadsutvecklingen ska bidra till en god bebyggd miljö. (Hållbart stadsbyggande)	Saknar indikator
Vid nyexploatering och förtätning bör de riktvärden för buller och trafik som riksdagen beslutat, tillämpas. (Hållbart stadsbyggande)	■
INSATTA RESURSER	
MSN ska föreslå detaljplaner i en takt som stödjer de övergripande målet i kommunen. (Effektiva processer)	■
Handläggningstiderna ska vara korta. (Effektiva processer)	■
Beslutsförmågan ska vara hög. (Effektiva processer)	■
Produktiviteten ska öka. (Effektiva processer)	●

ning om de övergripande målen ska uppnås.

Under 2016 har 22 detaljplaner antagits, varav två förnyelseplaner. Antalet bostäder i antagna planer uppfyllde trots detta inte målet för 2016. En bidragande orsak till avvikelserna är förskjutningar i tidplanen för enskilda projekt, då bland annat avtalsförhandlingar tagit längre tid än beräknat. Sett i ett längre perspektiv bedöms inte resultatet för 2016 påverka möjligheten att nå bostadsmålet om 20 000 nya bostäder till 2030.

Flera av de antagna planerna gällde mindre detaljplaner för verksamheter, exempelvis återvinningstationer. Genom att flera detaljplaner för återvinningstationer antagits har långsiktiga och hållbara förutsättningar för återvinning i kommunen säkrats.

Hållbart stadsbyggande

Översiktsplanen för Nacka kommun innehåller kommunens syn på en långsiktigt hållbar utveckling. Att minska den negativa miljöpåverkan och bygga en hållbar framtid innebär stora utmaningar i en kommun som växer så snabbt som Nacka. I den kommande stadsutvecklingen finns även möjligheter till förbättringar.

Nya bostäder möjliggör miljösanering

Kvarnholmen är ett område med rik industrihistoria. Industrierna har i vissa fall lämnat spår efter sig. För att säkra goda boendemiljöer har miljösanering av förorenad mark pågått på Kvarnholmen under 2016, samtidigt som nya bostäder byggts. Miljösaneringen fortsätter även under 2017.

God status på alla vatten

Nacka kommun arbetar sedan lång tid tillbaka med att förbättra sjöarnas och kustvattnens

status. Det är fortfarande en bit kvar innan kommunen når målet om en god ekologisk och kemisk status på alla vatten. Övergödning och påverkan av miljögifter är de största problemen i kommunens kustvatten.

Avloppsvatten från anläggningar med dålig rening bidrar till övergödning i sjöar och kustvatten. Detta är en av anledningarna till utbyggnaden av det kommunala vatten och avloppsnätet (VA-nätet) i Nacka. Anslutningstakten är beroende av förnyelseplaneringen och att detaljplaner tas fram, samt utbyggnaden av VA-nätet. Sedan 2014 har närmare 600 enskilda avlopp anslutits till det kommunala VA-nätet. Utfallet för 2016 var 70 anslutningar.

Dagvatten – en nyckelfråga i ett växande Nacka

Hantering av dagvatten är en strategiskt viktig fråga i den framväxande staden. Flödena av dagvatten måste hållas under kontroll för att undvika översvämningar. Rening av dagvatten är även viktig för miljön i våra sjöar. Inom stadsbyggnadsprojekten används verktyget, ”Riktlinjer för hållbart byggande”, för att öka hållbarheten i projekten och underlätta uppföljning av prioriterade områden. ”Dagvatten som renas och infiltreras” är det område som hittills har valts för flest projekt i Nacka stad.

Stadsbyggnadsutmärkelsen 2016

Stadsbyggnadsutmärkelsen delas ut till ett byggnadsverk som utmärker sig genom särskilt god gestaltning. Det kan gälla enskilda byggnader, offentliga miljöer så som torg, parker eller våtmarker. För första gången under de elva år som Nacka stadsbyggnadsutmärkelse har genomförts gick priset till en villa. Villan ”Six Walls House” ligger i Kummelnäs och är fint inplacerad i naturen.

Ekonomi i balans för miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö och stadsbyggnadsnämnden redovisar ett överskott för 2016 på 0,9 miljoner kronor. Avvikelsen beror i huvudsak på förseningar inom nämndens projektverksamhet och lägre kostnader i sin helhet för nämndverksamheten under året.

70 anslutningar
till kommunalt vatten
och avlopp.

EKONOMISKT UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall 2016			Budget 2016	Budget- avvikelse	Utfall 2015		
	Intäkter	Kostnader	Netto			Intäkter	Kostnader	Netto
Nämnd och nämndstöd	0	-4 039	-4 039	-4 476	437	0	-4 351	-4 351
Myndighetsproduktion	0	-24 563	-24 563	-24 563	0	0	-23 855	-23 855
Projektverksamhet	0	-1 999	-1 999	-2 436	437	0	-1 728	-1 728
Summa	0	-30 601	-30 601	-31 475	874	0	-29 934	-29 934

3 478

förskolebarn deltog
i skräpplockaraktiviteter och
i kampanjen VI håller rent

I NOVEMBER ÖPPNADES
ÅTERBRUKSHUSET PÅ ÖSTERVIK
ÅTERVINNINGSCENTRAL
OCH NYA BOO ÅTERVINNINGSCENTRAL
INVIGDES.

NACKA VATTEN OCH AVFALL AB
BILDADES DEN 1 SEPTEMBER.

Under 2016
byggdes två nya
hundrastgårdar. En vid
Hospitalparken
i Saltsjöqvarn och
en i Älta.

Natur, trafik, vatten och avfall

Nacka kommun ansvarar för att utveckla och värna Nackabornas gemensamma livsmiljö. Invånarna ska kunna förvänta sig en välskött utemiljö, rent vatten och en god framkomlighet.

ANSVARIG NÄMND: NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN

DET HÄR HÄNDE 2016 Natur, park och badplatser blir upprustade

Arbetet med att ta fram ett parkstrukturprogram för Nacka stad har inletts under 2016. Syftet är bland annat att identifiera tillgången till bostadsnära parker och vilka kvaliteter som finns i parkerna. Under året byggdes bland annat Tattby utegym, en lekplats i Krokhöjden, samt ett antal nya hundrastgårdar.

Kommunens badplatser visar på fortsatt god badvattenkvalitet. Efter insatser med bland annat aluminiumfällning är Långsjön badbar igen, efter en tidigare förorening.

Trafiksatsningar för framkomlighet och säkerhet

Under året har en framkomlighetsstrategi för trafik antagits. Införandet av p-avgifter har ökat framkomligheten och tillgängligheten till p-platser för boende. Arbetet med att förstärka cykelvägnätet har resulterat i flera nya gång- och cykelbanor samt en ny infartsparkering för cykel. Under året har även ett antal projekt genomförts med Nackas cyklistar, bland annat "Cykelvänlig arbetsplats", "Cykla på vintern" och "Cykeldagen". I oktober tog Nacka emot Regionala Cykelkansliets pris för "Årets cykelprestation".

Belysningsutbyten och broarbeten

Under året har belysningsanläggningen i Finnertorp och på delar av Ormingeleden (från avfarten från Värmdöleden till Orminge) bytts ut.

Den nya Kvarnholmsförbindelsen med Svindersviksbron har överlämnats till drift och förvaltning. Arbetet med förstärkningen av Tattbybron har fortsatt enligt plan, dessutom har en större akut reparation genomförts i en gångtunnel till följd av en bilbrand.

Nytt bolag: Nacka vatten och avfall AB

Den 1 september bildades Nacka vatten och avfall AB. Året har till stor del präglats av omställningen till bolag. VA-organisationen har förstärkts för att kunna ta en aktivare del i utbyggnaden av Nacka.

Ny återvinningscentral i Boo

En temporär återvinningscentral har etablerats i Boo som ersättning för den som avvecklats i Skuru. Arbetet med en kretsloppspark i Kil har fortsatt tillsammans med Värmdö kommun. I syfte att uppmärksamma återvinning och kretsloppet genomfördes flertalet aktiviteter för barn och skolelever. Det var till exempel grön flaggutbildning, skräpplockardagar, en ungdomspanel om farligt avfall, en teckningstävling för 5-åringar samt studiebesök på Östervik återvinningscentral.

Otjänligt vatten i Boo under hösten

Under hösten utfärdades en kokningsrekommendation för dricksvatten i delar av Boo på grund av otjänligt vatten. Orsaken var förhöjda halter av koliforma bakterier. De bakterier som hittats har inte varit sjukdomsframkallande. Föreningar som föranlett bakterietillväxten

MÅLUPPFYLLELSE FÖR NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN

Strategiskt mål	Läge
VERKSAMHETSRESULTAT	
God tillgång till attraktiva parker och goda möjligheter till ett rikt friluftsliv samtidigt som biologisk mångfald värnas.	■
Verksamheten planeras efter systematiskt, fackmannamässigt framtagna underlag där medborgarnas synpunkter beaktas.	■
Säker och trygg framkomlighet för alla trafikslag med prioritet för gång-, cykel- och kollektivtrafik framför biltrafik.	■
Tillförlitlig leverans av dricksvatten av god kvalitet.	▲
Tillgänglig och miljövänlig avfallshantering.	■
INSATTA RESURSER	
Anläggningarna ska utföras och underhållas så att livslängd och långsiktig ekonomi optimeras.	■
Utfall av varje investering ska ligga inom ramen för beslutad riskanalys.	■
Verksamhetens kostnader per invånare eller andel av kommunens totala kostnader ska inte öka över tid.	●

kan ha kommit in i systemet nyligen i samband med ledningsarbeten eller tillförts ledningarna för många år sedan innan bakterietillväxten tog fart under hösten.

MÅLUPPFYLLELSE

God tillgång till attraktiva parker och till ett rikt friluftsliv samtidigt som biologisk mångfald värnas

Tillgång till attraktiva parker och rekreativsmöjligheter får goda betyg, och renhållningen av parker och allmänna platser är en viktig beståndsdel i detta. Totalpoängen i undersökningen "Sveriges friluftskommun" sjunker beroende på avsaknaden av friluftstrategi, vilken kommer att beslutas under 2017.

Verksamheten planeras efter underlag där medborgarnas synpunkter beaktas

Det är fortsatt höga poäng på kommunrankingen då servicenivån kring gång- och cykelbanor, gator och vägar, renhållning och sophämtning, vatten och avlopp upplevs som god av medborgarna. Dialog och medborgarkontakt är nyckelord och många av de åtgärder som genomförts har en direkt koppling till inkomna synpunkter. Systemet för felanmälan finns nu tillgängligt även som app.

Säker och trygg framkomlighet för alla trafikslag med prioritet för gång-, cykel- och kollektivtrafik framför biltrafik

Trafiksäkerheten på gator och vägar upplevs som hög och målet överträffas därför. Detta har uppnåtts genom att åtgärda lättare hinder i trafikmiljön samt större investeringar i framförallt cykelvägar. En framkomlighetstrategi har antagits av fullmäktige och kommunen är nu fullvärdiga medlemmar i Trafik Stockholm. Förnysetakten av beläggningarna på kommunens gator är hög

vilket påverkar framkomligheten positivt. Införandet av parkeringsavgifter har nått avsedda mål med ökad framkomlighet och tillgången på lediga p-platser för de boende har ökat.

Tillförlitlig leverans av dricksvatten av god kvalitet

Antalet läckor på huvudvattenledningen har ökat samtidigt som en händelse med otjänligt vatten inträffat under året. Detta gör att målnivån inte nås. Åtgärder har genomförts och ytterligare åtgärder planeras.

Tillgänglig och miljövänlig avfallshantering

Arbetet med att öka återvinning- och återbruksmöjligheterna har fortsatt under 2016. Skolklasser undervisas i miljövänlig avfallshantering. Mängden insamlat matavfall bedöms öka svagt. Målet 50 procent är satt på nationell nivå och ska nås senast 2018.

Ekonomiskt överskott för natur och trafiknämnden

Natur- och trafiknämnden redovisar ett överskott om 10,1 miljoner kronor jämfört med budget, varav 11,4 miljoner kronor avser gator, vägar, park och naturvård samt -1,4 miljoner kronor avser vatten och avfall.

Den positiva avvikelsen inom nämnden förklaras av lägre kapitaltjänstkostnader om 7,5 miljoner kronor eftersom investeringar försenats, senarelagda åtgärder inom parkskötseln samt ökade intäkter och taxor med 2,7 miljoner kronor. Vinterunderhållet har under året kostat 3,7 miljoner kronor mer än budgeterat.

Underskottet inom VA-verksamheten beror på att kommunen i samband med bolagiseringen sålde VA-verksamhetens tillgångar inklusive upparbetat resultat till bokfört värde med motsvarande värde som ingående balans för bolaget. 1,4 miljoner avser osäkra kundfordringar för taxekollektivet.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG

Uppdrag att se över möjligheterna att få statliga medel, till exempel ur stadsmiljöavtalet, för investeringar som krävs för att kunna utöka pendelbåtstrafiken

Frågan om att utöka den permanenta pendelbåtstrafiken ligger hos Trafikförvaltningen (Stockholms Läns Landsting). Innan byggnationer av bryggor eller kaj kan påbörjas behöver överenskommelser med Trafikförvaltningen samt övriga berörda kommuner vara färdiga. Andra externa aktörer tittar på möjligheterna, men om det verkligen sjsätts är ytterst osäkert.

Idag äger inte kommunen några av de kaj-anläggningar som skulle kunna bli aktuella för en utökad pendelbåtstrafik. För att söka medel från stadsmiljöavtalet behöver det vara en egen anläggning och byggstart vara nära. När ett övertagande av anläggningar kan ske beror på många faktorer, men ett övertagande ligger troligtvis inte inom de kommande åren. Enligt förordning 1009:237 finns det för varje år möjlighet att ansöka om statlig medfinansiering för summor under 25 miljoner kronor.

EKONOMISKT UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr	Utfall 2016			Budget 2016	Budgetavvikelse	Utfall 2015		
	Kostnader (-)	Intäkter (+)	Netto			Intäkter	Kostnader	Netto
Gator, vägar, park och naturvård	13 917	-201 256	-187 339	-198 825	11 486	5 085	-175 208	-170 123
Nämnd och nämndstöd	0	-798	-798	-1 695	897	0	-1 684	-1 684
Myndighets- och huvudmannaheter	0	-24 781	-24 781	-23 844	-937	0	-24 763	-24 763
Summa	13 917	-226 835	-212 918	-224 364	11 446	5 085	-201 656	-196 571
Va-verket (till och med augusti)	114 101	-115 000	-974	0	-974	169 482	-155 754	13 728
Avfallsverket (till och med augusti)	47 292	-47 709	-417	0	-417	64 195	-62 170	2 025
Summa	175 310	-389 619	-214 309	-224 364	10 055	238 762	-419 580	-180 818

76%

positiva till tunnelbana
i Nacka3 000 besökare och
200 utställare
på Företagarträffen.80% av medarbetarna kan
rekommendera kommunen
som arbetsgivare.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för samordning och uppsikt över kommunens samlade verksamhet. Kommunstyrelsen ska se till att den kommunala verksamheten bedrivs i enlighet med kommunens vision, grundläggande värdering och strategiska mål, vad fullmäktige har bestämt och bestämmelser som finns i lagar och förordningar.

Kommunstyrelsen ansvarar även för arbetsgivarfrågor, exploatering, näringslivsfrågor, fastighetsfrågor och markpolitik. Under kommunstyrelsen finns även kommunens produktion av välfärdstjänster, Välfärd skola och Välfärd samhällsservice.

DET HÄR HÄNDE 2016

2016 var ett intensivt år för verksamheter inom kommunstyrelsens ansvarsområden. Många aktiviteter har pågått under året, bland annat:

- Stadsutveckling på bred front och tunnelbanautbyggnad
- Markanvisningar Nya Gatan och runt om i hela Nacka
- Försäljning av fastigheter till Hemsö
- Aktivt näringslivsarbete med bland annat Företagarträffen och utmärkelse som landets tredje bästa näringslivskommun
- Invigning av nya skolor och äldreboenden
- Utveckling och implementering av ny hemsida www.nacka.se
- Upphandling och implementering av nytt ekonomisystem och e-handelssystem
- Utveckling av ledning och styrning

MÅLUPPFYLLELSE

Medborgarinflytande

Statistiska centralbyrån genomför årligen en enkät på uppdrag av Nacka och många andra kommuner. Nackabornas nöjdhet med hur kommunen sköter sina verksamheter (nöjd medborgar-index) är högre än genomsnittet för samtliga deltagande kommuner. För helheten ligger Nacka bland de tio procent bästa kommunerna och för de flesta områden ligger Nacka över genomsnittet. Mest nöjda i jämförelse med andra är invånarna med förskolan, grund- och gymnasieskolan samt gator och vägar. Räddningstjänsten samt vatten och avlopp hamnar strax under genomsnittet för deltagande kommuner.

Tät och blandad stad

Arbetet med att skapa förutsättningar för levande, tät och blandad stad på västra Sicklaön har fortsatt. En rad strategiskt viktiga program har antagits under året och utvecklingen mot ett komplett transportsystem i Nacka fortsätter. De lokala centrumområdena utvecklas vidare liksom våra äldre förnyelseområden. Under

MÅLUPPFYLLELSE FÖR KOMMUNSTYRELSEN

Strategiskt mål i rollen att leda, samordna och ha uppsikt	Läge
VERKSAMHETSRESULTAT	
Tjänster som finansieras av kommunen har god kvalitet.	●
God service, bra bemötande och hög tillgänglighet i alla externa kontakter.	■
Kommuninvånarna har stor valfrihet.	●
Medborgarna har förtroende för kommunen och är nöjda med information och sina möjligheter att påverka.	▲
Kommunen har en god och hållbar livsmiljö.	■
En tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön.	■
Komplett transportsystem med tunnelbana till Nacka.	■
Nackas lokala centra och deras omgivning utvecklas.	■
Den gröna och blå strukturen planeras, förvaltas och utvecklas.	■
Kommuninvånarna upplever att kommunen är trygg och säker.	■
INSATTA RESURSER	
Lägsta möjliga skatt och påverkbara avgifter	■
Ekonomi är långsiktigt hållbar	●
Strategiskt mål i rollen som egen nämnd	Läge
VERKSAMHETSRESULTAT	
Nacka har ett gott företagsklimat.	■
Kommunens egen produktion håller en hög kvalitet.	■
Kommunen planerar för 20 000 nya bostäder 2030 varav 13 500 på västra Sicklaön.	■
Kommuner planerar för minst 15 000 nya arbetsplatser 2030 varav 10 000 på västra Sicklaön.	■
Strategiskt mål i rollen som egen nämnd	Läge
INSATTA RESURSER	
Kommunen utnyttjar sitt mark- och fastighetsbestånd på bästa resursmässiga sätt.	■
Nacka är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta, stolta och motiverade medarbetare.	■
Exploateringsverksamheten är självfinansierad över tid.	■

året har ett stort antal nya planarbeten påbörjats. Totalt pågår arbete med omkring 70 detaljplaner. Antalet bostäder i antagna planer var lägre än målet, eftersom avtalsförhandlingar tagit längre tid än beräknat. 1 500 nya bostäder byggstartades och 1 000 nya bostäder blev inflyttningsklara under året.

Tunnelbanan

Tunnelbanans blå linje ska förlängas från Kungsträdgården till Nacka. Tidpunkten för beräknad trafikstart är cirka 2026. Kostnaderna och tidplanen ligger inom de ramar som följer av tidigare avtal mellan Nacka kommun och Stockholms läns landsting.

Under 2016 har ett samråd genomförts. Samrådet är en del av arbetet med att ta fram järnvägsplan och tillståndsansökan enligt miljöbalken. Plansamrådet syftar till att ge berörda myndigheter, organisationer, föreningar och allmänheten möjlighet att komma med synpunkter på planförslaget och de överväganden som legat bakom val av lokalisering och utformning. Parallellt arbetar Stockholms stad och Nacka kommun med att ta fram nya detaljplaner eller ändra befintliga detaljplaner så att de medger tunnelbaneutbyggnaden.

Företagsklimat

Nacka har Sveriges tredje bästa företagsklimat enligt Svenskt näringslivs årliga ranking. Ranking mäter en mängd aspekter, exempelvis till utbildad personal, vinstmarginal, andel i arbete och näringslivsfrågor.

Nacka FöretagarTräff har genomförts 23 år i följd. Det hela började i liten skala och nu är träffen störst i Sverige vad gäller lokal näringslivsmässa. 2016 deltog nästan 200 utställare och lockade mer än 3 000 besökare. FöretagarTräffen möjliggör bland annat för företagare att nätverka med varandra och att möta kommunen på ett öppet och inspirerande sätt.

Långsiktigt hållbar ekonomi

Ett aktivt arbete i kommunens alla verksamheter bidrar till att ekonomin är långsiktigt hållbar. Ekonomin är i balans på de flesta nämnder och kommunens låneskuld är på en historiskt låg nivå.

Fastighetsbestånd

Under 2016 blev en ny förskola färdig och ytterligare två påbörjades. Flera steg har tagits mot ökad hållbarhet i kommunens fastigheter. Alla oljeanläggningar ska avvecklas och stadshuset har fått solpaneler. Bostäder för nyanlända har tagits

fram. Kommunen har sålt flera fastigheter för att frigöra kapital och hyr tillbaka de lokaler där kommunen bedriver verksamhet.

Attraktiv arbetsgivare

Nacka kommun är en attraktiv arbetsgivare med motiverade medarbetare. Fler och fler medarbetare känner stolthet och engagemang. Det visar 2016 års medarbetarundersökning, 80 procent av kommunens medarbetare uppgav i undersökningen att de kan rekommendera kommunen som arbetsgivare. I undersökningen noterades den högsta nivån någonsin för hållbart medarbetarengagemang, ett sammanvägt index som visar motivation, ledarskap och styrning.

Ekonomiskt överskott för kommunstyrelsen

Det ekonomiska utfallet för kommunstyrelsen som nämnd uppgår till 6 miljoner kronor bättre än budget. De flesta verksamheter visar ett ekonomiskt resultat som är i balans med budget. KPI-uppräkningen för tunnelbanan är nästan 10 miljoner kronor lägre än budget. Den största avvikelsen beror på saneringskostnader som kostnadsförs när de uppstår. Tidigare har saneringskostnader hanterats som en del av investeringsbudgeten för respektive projekt. Denna kostnad uppgår till 18 miljoner kronor. Inom stödenheterna finns en negativ avvikelse på grund av högre IT-kostnader. Enheten för fastighetsutveckling gör ett positivt

resultat på 3 miljoner kronor och lokalenheten ett plus med 15 miljoner kronor jämfört med budget. Avvikelsen avser främst ökade hyror, försäljning av tomträtter och mark samt en försäkringsersättning för Långsjön.

Risk- och konsekvensbedömning för tunnelbaneavtalet

Under hösten 2014 togs en risk- och konsekvensanalys gällande tunnelbaneavtalet fram. I den lyftes de som bedöms vara de största riskerna för Nacka kommuns del med utbyggnaden av tunnelbana till Nacka fram. Nedan redovisas riskerna med en lägesbedömning. Det som fortsatt bedöms som mest kritiskt är att öka effektiviteten i stadsbyggnadsprocessen, så att kommunen kan klara sitt åtagande avseende takten i bostadsbyggandet fram till 2030.

Planeringen och projekteringen av tunnelbanans utbyggnad har under året fortsatt och i december hölls samråd om järnvägsplanen. Kostnader och tidplan ligger inom ramen för tunnelbaneavtalet. Vidare bedöms kompetensförsörjningen som fortsatt kritisk då många av de yrkesgrupper som behövs när Nacka bygger stad är bristyrken. Nackas medborgarundersökning som gjordes hösten 2016 visade att 45 procent var mycket positiva till att fortsätta stad ska byggas mellan Nacka forum och Hammarby sjöstad. Det är samma nivå som föregående år.

RISK- OCH KONSEKVENSBEDÖMNING FÖR TUNNELBANEAVTALET

Risk	Läge
Vi klarar inte takten i bostadsbyggandet	■
Kompetensförsörjning	■
Vikande efterfrågan på bostäder och mark	●
Hinna bygga ut välfärdstjänster	●
Opinionen hos medborgarna	●
Tunnelbanan blir försenad och dyrare	●

EKONOMISKT UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr	Utfall 2016			Budget 2016	Budget-avvikelse	Utfall 2015		
	Kostnader (-)	Intäkter (+)	Netto			Intäkter	Kostnader	Netto
Kommunfullmäktige	0	-5 791	-5 791	-5 500	-291	0	-5 391	-5 391
- varav revisionen	0	-1 823	-1 823	-2 150	327	0	-1 958	-1 958
Kommunstyrelsen	2 396	-75 021	-72 625	-54 338	-18 287	4 316	-58 119	-53 803
- varav tunnelbanan	0	-3 078	-3 078	-12 800	9 722	0	0	0
- varav saneringskostnader	0	-18 102	-18 102	0	-18 102	0	0	0
Stadsledningskontoret	15 325	-67 117	-51 792	-52 984	1 192	8 804	-44 141	-35 337
Stödenheter	195 135	-235 788	-40 653	-38 228	-2 425	130 948	-183 254	-52 306
Enheten för fastighetsutveckling	43 610	-35 307	8 303	5 000	3 303	35 666	-29 517	6 149
Lokalenheten	579 986	-541 808	38 178	23 006	15 172	557 789	-517 216	40 573
Myndighets- och huvudmannanenheter	525 981	-517 438	8 543	0	8 543	438 085	-434 543	3 542
Produktionsverksamheter	2 605 550	-2 597 619	7 931	9 202	-1 271	2 485 646	-2 475 782	9 864
Södertörns brandförsvär	0	-37 427	-37 427	-37 474	47	0	-37 457	-36 587
Summa	3 967 983	-4 113 316	-145 333	-151 316	5 983	3 661 254	-3 785 420	-123 296

94%

av föräldrarna är nöjda
med verksamheten i förskolan

NACKAS KOMMUNALA SKOLOR I SIFFROR:

CIRKA 3 000 BARN I FÖRSKOLA
CIRKA 10 700 ELEVER I GRUNDSKOLA
CIRKA 2 550 ELEVER I GYMNASIUM

ANTAL ENHETER

38 FÖRSKOLOR
22 SKOLOR
2 GYMNASIESKOLOR

OMSÄTTNING

1 900 MILJONER
2 600 MEDARBETARE HELTID

Välfärd skola – den kommunala produktionen av förskola och skola

Nackas kommunala skolor består av förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, gymnasieskola samt barn och elevhälsan, som drivs i kommunal regi. Här skapas förutsättningar för ett livslångt lärande med goda resultat tack vare engagerade medarbetare samt kvalitetsutveckling.

ANSVARIG NÄMND: KOMMUNSTYRELSEN

DET HÄR HÄNDE 2016

En attraktiv arbetsgivare och goda resultat

Nackas kommunala skolor fortsätter att visa goda resultat, att ha nöjda medarbetare och att ha en ekonomi i balans. Detta är i linje med prioriterade områden under 2016 – att befästa och höja pedagogiska resultat, utveckla det pedagogiska ledarskapet, vara en attraktiv arbetsgivare och att ha en ekonomi i balans.

Rutiner kring klagomålshantering

För att möta de medborgare som har klagomål eller synpunkter tog Nackas kommunala skolor under 2016 fram en rutin. Rutinen kan även snabbt fånga upp kränkande behandling och sätta in åtgärder.

Elevhälsan

Uppdraget enligt skollagen är att barn och elevhälsans personal ska arbeta hälsofrämjande och förbyggande. Elever som mår bra lär sig bra. Det finns också forskningsstöd för att närvara i skolan är en friskfaktor för eleverna. Ett prioriterat område för barn och elevhälsan är därför att hitta nya metoder för att minska frånvaron.

Satsar på medarbetarna

Förskolor och skolor har fortsatt goda verksamhetsresultat och satsar långsiktigt framåt. De viktigaste förutsättningarna för dessa goda resultat skapas i klassrummen. Nacka har därför stärkt medarbetarna med bland annat inspirationsdagar, nätverk och föreläsningar. Inspiration finns att hämta från andra som lyckats, både nationellt och internationellt. När Nacka är i framkant när det gäller forskning och utveckling blir aktuella forskning en del av verksamheten.

Goda resultat

Nackas kommunala skolor har goda pedagogiska resultat. Niorna hade också under 2016 bland de högsta slutbetygen i landet och

meritvärdena på våra högstadieskolor ökar och ligger i topp. Arbetet med att kontinuerligt kompetensutveckla lärare och skolledare fortsätter genom nätverk, ledarskapsutbildningar och gemensamma satsningar.

Språksatsningen

Språket är en nyckel till allt lärande och grunden måste läggas tidigt. Med start läsåret 2015/2016 pågår en språksatsning med syfte att fördjupa pedagogernas kunskaper om arbetet med språkutvecklande och språkmedvetenhet. Detta gäller alla ämnen, från förskola till gymnasium och ger ökad likvärdighet och måluppfyllelse inom Välfärd skola. Språksatsningen bygger på en webbaserad vägledning för språk-, läs- och skrivutveckling kompletterad med nätverk, workshops och kunskapsdelning.

Internationellt samarbete

Nacka har samarbeten globalt som både elever och medarbetare har möjlighet att ingå i. Flera elever kan varje år delta i internationella tävlingar där de visar sina färdigheter tillsammans med studenter från andra länder.

Pedagogiskt ledarskap

Det pedagogiska ledarskapet handlar om att på ett närvarande sätt skapa förutsättningar för lärande, baserat på forskning och beprövad erfarenhet. Ledorden ”Våga göra – Våga dela” inspirerar till ett klimat med högt i tak där alla bidrar. Detta genomsyrar all verksamhet från produktionsledning till barngrupp och klassrum. Medarbetare är stolta och engagerade – det märks i verksamheten.

PRIO – Planering, Resultat, Initiativ och Organisation

Projektet PRIO var detta läsår på Vilans skola, Sågtorpsskolan och Järila – Jarlabergs skolenhet. PRIO innebär att en skola utvecklar och inför processer och arbetssätt som skapar en mer lärande organisation.

Lärlönelyftet

Lärlönelyftet är en statlig satsning för att höja lönerna för förskollärare, lärare och fritidspedagoger och därigenom bidra till bättre resultat i svensk skola. Nackas kommunala skolor har under höstterminen utsett vilka som ska få del av lönelyftet. För att kvalitetssäkra bedömningen att utse vilka som ska få lönelyftet används underlag som bygger på kvalifikationskraven i statsbidragsförordningen.

Mycket goda resultat i medarbetarenkäten

2016 års medarbetarenkät visade goda resultat med ett medarbetarindex på 79 och en svarsfrekvens på 89 procent. Medarbetare visar på engagemang och stolthet att arbeta inom Valfärd skola.

Ekonomi i balans för Valfärd skola

Under året har ett aktivt arbete för att bibehålla en ekonomi i balans pågått. Valfärd skola redovisar för år 2016 ett överskott på 9,3 miljoner kronor vilket är i nivå med budget. Det innebär att Valfärd skola återlämnar underskott från tidigare år.

EKONOMISKT UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr	Utfall 2016			Budget 2016	Budgetavvikelse	Utfall 2015		
	Kostnader (-)	Intäkter (+)	Netto			Intäkter	Kostnader	Netto
Valfärd skola	1 998 393	-1 989 096	9 297	9 200	97	1 913 893	-1 908 347	5 546
Summa	1 998 393	-1 989 096	9 297	9 200	97	1 913 893	-1 908 347	5 546

Antalet barn i välfärd skolas grundskolor ökade till 10 921 barn 2016.

6 237

besökte Öppna förskolan
i Ektorp310 brottsutsatta
ungdomar har fått stöd
av ungdomsteamet.2 BOENDEN FÖR ENSAMKOMMANDE
FLYKTINGAR HAR ÖPPNATS UNDER
ÅRET OCH UNGDOMARNA
HAR TAGITS VÄL EMOT AV GRANNAR
OCH FÖRENINGSLIV.SOCIALPSYKIATRINS ÖPPNA
AKTIVITETER HAR ÖKAT FRÅN 3 132
TILL 3 800 BESÖK. DELTAGARNA ÄR
AKTIVA I UTFORMNINGEN AV
TRÄFFAR OCH AKTIVITETER.POLARNA NACKA HAR AKTIVT
PRATAT MED 5 240 UNGA I NACKA
UNDER KVÄLLAR OCH HELGER.

Välfärd samhällsservice

– den kommunala produktionen av omsorg, stöd, fritid och kultur

Välfärd samhällsservice samlar det kommunala utbudet inom välfärdsområdet förutom det som regleras av skollagen. Målsättningen är att vara det bästa alternativet för Nackaborna. Produktionsområdet är indelat i sju grenar som vänder sig till allt från små barn och ungdomar till familjer, äldre, flyktingar och personer som besöker Nacka för idrott eller kulturevenemang.

ANSVARIG NÄMND: KOMMUNSTYRELSEN

DET HÄR HÄNDE 2016

Individ- och familjeverksamheten

Här ingår ungdomsverksamhet, familjeverksamhet, beroendeverksamhet, öppen förskola och socialpsykiatri. Medborgare som behöver får individuellt stöd och vägledning samt ofta förebyggande, tidiga insatser.

Under 2016 har Nacka haft olika typer av stöd till föräldrar, både öppna serviceinsatser och riktade insatser till familjer med speciella behov. Individ- och familjeverksamheten arbetar med evidensbaserade metoder och är fokuserad på att utveckla uppföljning av resultaten.

Idrotts- och fritidsverksamheten

Verksamheten består av sex fritidsgårdar samt Karriärgallerian och idrottsdriften. Fritidsgårdarna erbjuder ett tryggt och inkluderande fritidsalternativ för etablerade och nyanlända ungdomar. I genomsnitt har 253 ungdomar dagligen besökt någon av fritidsgårdarna. Tillsammans med Dieselverkstan och Darra musik- och kulturförening har fritidsgårdarna hållit eventet UngNacka2K16 där 500 unga i åldern 13–15 år deltog.

Skötsel och underhåll av idrottshallar och idrottsplatser är en viktig del av kommunens ansikte utåt. Under året har idrottsdriften i projektet ”Grönt Ljus Nacka” styrt Bovallens belysning så att den anpassar sig efter användning. Extra hjälpmedel i ishallarna för barn och nybörjare på skridskor har varit mycket uppskattat.

Kulturverksamheten

Verksamheten omfattar Nacka musikskola, biblioteken i Nacka Forum, Fisksätra och Orminge samt kulturhuset Dieselverkstaden. Musikskolan är ett attraktivt alternativ för barn och ungdomar som vill spela instrument eller sjunga. Under året har det varit flera elevkonserter, ofta med inbjudna musiker och körer.

Kulturhuset Dieselverkstaden har 2016 haft 184 officiella arrangemang med 110 000

deltagare. Kulturhuset har haft cirka 920 000 besökare. Den populära sexårskören har för tredje gången i rad nominerats till en Grammis. Dieselverkstaden har hållit aktiviteter riktade till nyanlända och tillsammans med Refugees Welcome Stockholm ordnat språkcaféer och juridisk rådgivning.

De kommunala biblioteken fokuserar på barn och unga. Nyblivna föräldrar blir inbjudna till information om barns läs- och språkutveckling. De håller också aktiviteter för nyanlända. Fisksätra bibliotek har tillsammans med Volontär i Nacka startat ”Hållplats Fisksätra”, en servicepunkt riktad till både nyanlända och etablerade svenskar.

Kulturverksamheten har länge arbetat hårt för att få ekonomin i balans. Bibliotekens intäkter har varit oförändrade under många år samtidigt som kostnader för lokaler och personal har ökat.

Omsorg- och assistansverksamheten

Under 2016 omorganiserades verksamheten och nu ingår personlig assistans, ledsagning, dagliga verksamheter, gruppboende, korttidsboende och sommarkollo inom samma verksamhetsområde. Daglig verksamhet har liksom tidigare år gått med underskott. Under 2016 har även gruppboende och korttidsboende haft underskott på grund av minskade intäkter vilket är en följd av stramare biståndsbedömningar.

Under året har en genomgång av daglig verksamhet lett till effektiviseringar och antalet platser har blivit färre. Under 2017 fortsätter arbetet med att minska kostnaderna, bland annat genom ökat samnyttjande av enheternas resurser. Aktivt arbete pågår för att utveckla både information till och tjänster för olika målgrupper.

Nacka seniorcenter

Nacka seniorcenter omfattar fem särskilda boenden samt natt- och larmpatrull inom äldreomsorgen. Boenden finns i Ektorp, Finntorp, Saltsjöbaden, Saltsjö-Boo och Älta. Under

2016 har 380 personer fått boende, omsorg, sociala aktiviteter eller dagverksamhet. Natt- och larmpatrullen, som rör sig i hela kommunen, ger trygghet till 1 300 kunder som har larmtjänst och 75 kunder som har omsorg nattetid.

Under året har det varit en omorganisation. Alla seniorcenter har nu samlats i ett gemensamt verksamhetsområde. En ny verksamhetschef har rekryterats som tillsammans med en ledningsgrupp arbetar med att utveckla kvalitet och erbjudanden samtidigt som verksamheten ska bli effektivare.

Flykting- och etableringsverksamhet

I slutet av 2015 öppnade ett evakueringsboende på Graninge stiftsgård och därefter, i början av 2016, öppnade två HVB-hem för ensamkommande flyktingbarn. Evakueringsboendet gav närmare 400 personer ett bra första möte med Sverige, mycket tack vare alla volontärer som ställde upp med välvilja och praktisk hjälp.

På de två HVB-hemmen bor ungdomar som inte fått permanent uppehållstillstånd. Grannar och föreningsliv har bidragit till att välkomna dem. Verksamheten kommer att minska eftersom färre ensamkommande väntas anlända till Sverige de närmaste åren.

På grund av den stora ökningen av flyktingar som anvisats till Nacka har verksamhetsområdet fått uppdraget att utveckla tjänster för att ta emot och stödja nya flyktingar. Under året har området tagit emot 231 nyanlända varav 39 kvotflyktingar. Uppdraget är under ständig utveckling tillsam-

mans med arbets- och företagsenheten. Även här är samverkan med ideella organisationer och volontärer en förutsättning för framgång.

Arbets- och karriärverksamheten

Verksamhetsområdet bildades 2016 från vad som tidigare var arbetscentrum och bemanningsenheten. Verksamheten är stöd för operativ och strategisk kompetensförsörjning samt vikariebemanning. Den är också ett kommunalt alternativ för arbetsmarknadsinsatser. I uppdraget ingår rekrytering, bemanning och arbetsmarknadsinsatser.

Bemanningsuppdragen ingår i samma enhet för hela produktionsområdet vilket ger god effektivitet och flexibilitet för vård och omsorg. Den flexibla arbetstidsmodellen innebär att medarbetarna i stor utsträckning kan styra hur mycket och när de arbetar.

Inom arbetsmarknadsområdet minskar uppdragen, delvis på grund av konjunkturläget, delvis för att villkoren för jobbpeng har förändrats.

Mindre ekonomiskt underskott för Valfärd samhällsservice

Valfärd samhällsservice visar för 2016 ett negativt resultat på 1,4 miljoner kronor jämfört med budgeterat nollresultat. Omsättningen har under året ökat med 6 procent till 607 miljoner kronor. Ökningen beror främst på att två nya verksamheter startat under året, Flykting- och etableringsverksamheten samt Arbets- och karriärverksamheten. De flesta av verksamheterna har en balanserad ekonomi.

De verksamhetsområden som har de största negativa avvikelserna mot budget var biblioteksverksamheten samt omsorg- och assistansverksamheten. För omsorgs- och assistansverksamheten beror underskottet på en kombination av tomma platser och hårdare biståndsbedömningar. Bibliotekens underskott beror på att intäkt inte har legat i paritet med kostnadsutvecklingen. Åtgärder har vidtagits för att få nå ett ekonomiskt resultat i balans.

**1 miljon besökte
Dieselverkstan varav över
110 000 deltog
i offentliga arrangemang.**

EKONOMISKT UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr	Utfall 2016			Budget 2016	Budgetavvikelse	Utfall 2015		
	Kostnader (-)	Intäkter (+)	Netto			Intäkter	Kostnader	Netto
Valfärd samhällsservice	607 157	-608 522	-1 365	1	-1 366	571 753	-567 435	4 318
Summa	607 157	-608 522	-1 365	1	-1 366	571 753	-567 435	4 318

Exploatering

Verksamheten har ett samlat ansvar för att projektleda exploateringen av mark för bostäder och verksamheter. Detta innefattar bland annat utbyggnad av allmänna anläggningar såsom gator, parker och övrig allmän plats. Arbetet omfattar även att utveckla infrastrukturen inom kommunens förnyelseområden.

ANSVARIG NÄMND: KOMMUNSTYRELSEN

DET HÄR HÄNDE 2016

Nacka växer

Arbetet med att skapa förutsättningar för en levande, tät och blandad stad på västra Sicklaön har fortsatt under året. En rad strategiskt viktiga program har antagits och utvecklingen mot ett komplett transportsystem i Nacka fortsätter. De lokala centrumområdena utvecklas vidare liksom våra äldre förnyelseområden. 1 500 nya bostäder byggstartades och 1 000 nya bostäder blev inflyttningsklara i kommunen under året.

Program för markanvändning

Ett viktigt program som antogs 2016 var program för markanvändning. I programmet finns riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal. Programmet tar avstamp i kommunens övergripande mål om ”attraktiva livsmiljöer för alla” och en ”stark och balanserad tillväxt”.

Stora satsningar på infrastruktur i Nacka

I juni 2016 invigdes Kvarnholmsförbindelsen med en bro över Svindersviken och en tunnel genom Ryssbergen. Genom Kvarnholmsförbindelsen knyts två stadsdelar ihop och boende på Kvarnholmen kommer närmare skolor och viktig service i centrala Nacka. Kvarnholmens kultur och natur blir samtidigt mer tillgänglig för alla Nackabor. Arbetet med Tvärbanans förlängning till Sickla fortsätter och beräknas vara klar under hösten 2017. Trafikverkets vägplan för nya Skurubron vann laga kraft i december 2016 och byggstart planeras till 2018.

Överdäckning av Värmdövägen och en ny bussterminal vid Nacka centrum

En ny bussterminal planeras i nära anslutning till tunnelbanans slutstation vid Nacka Forum. När tunnelbanan och bussterminalen är på plats ska en del av Värmdöleden vara överdäckad. Under året har en förstudie genomförts för att utreda förutsättningarna för detta.

Markanvisningar

Under 2016 har totalt sju markanvisningar genomförts, varav en direktanvisning. Totalt motsvarar detta omkring 1 000 lägenheter varav 190 är hyres-

rätter. Två av markanvisningstävlingarna genomfördes i Orminge och gäller nya bostäder, förskola, parkeringshus och handel. I Älta har två markanvisningar genomförts, varav en direktanvisning. Totalt handlar det om 235 bostäder och en förskola.

I centrala Nacka, på Nya gatan, har två markanvisningstävlingar genomförts. Den senaste gällde Kvarteret Brytaren mindre där anbuderna har utvärderats till lika delar utifrån gestaltning och pris. Anvisningen gäller 110 hyresrätter samt lokaler i bottenvåning.

Kommunikation i stadsutveckling

Kommunen arbetar kontinuerligt för att utveckla medborgardialog och kommunikation kring stadsutveckling. Nacka kommun har valt att aktivt använda konst, kultur och konstnärlig kompetens i stadsutvecklingen. Konsten att skapa stad ingår numera i flertalet stadsbyggnadsprojekt. Två exempel på detta är ”Kolibri på Kvarnholmen” och ”Ljustrådar” på Nya gatan.

”Kolibri på Kvarnholmen” startade 2014 och handlar om att boende i alla åldrar på Kvarnholmen har varit medskapande vid utformningen av offentliga platser i sin närmiljö. En av dessa platser är ”Lekparken” som började byggas hösten 2016 och kommer färdigställas under 2017.

”Ljustrådar” på Nya gatan är ett samarbete mellan Nacka kommun och exploatörerna som ska bygga husen på Nya gatan. En ljus- och ljudinstallation har skapats i skogsdungen nedanför Nacka stadshus. 800 meter ljustrådar i olika färger visar var de framtida gatorna kommer att placeras. Samtidigt hörs stadsljud, fågelkvitter och tunnelbanans bullrande ljud, vilket ska ge en bild av hur framtidens bostadskvarter kommer att se ut.

Ekonomi

Kommunen har under året haft inkomster på närmare 105 miljoner kronor och utgifter på 335 miljoner från projekt inom exploateringsverksamheten. Utfallet är ett underskott på 230 miljoner kronor för 2016. Detta kommer att kompenseras framöver med markintäkter.

Projekt med störst inverkan på årets utgifter har varit Kvarnholmsförbindelsen. Projektet består av två etapper. Etapp 1 omfattar en ny förbindelse mellan Kvarnholmen och centrala Nacka och

etapp 2 omfattar anslutning av förbindelsen till Värmdöleden. Andra projekt med stor påverkan på utgiftssidan under 2016 är utbyggnad av vägar och VA-nät i förnyelseområdet Norra Skuru. Även byggherreprojektet Telegrafberget, där HSB bebygger området med bostäder, har påverkat året då utbyggnad av kommunens del av väg pågår.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG Bevaka att det i kommande exploateringsavtal och markanvisningar säkras lägenheter för sociala kontrakt och ”första bostaden” för främst ungdomar, studenter och nyanlända.

Av Nackas ”Program för markanvändning med riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal” framgår att kommunstyrelsen avgör om, och i så fall vilka, villkor för sociala boenden som ska finnas med i underlaget vid en markanvisning. Om villkoret ska ställas, och hur stor andel bostäder som ska krävas för ändamålet, måste bestämmas i det enskilda fallet och utgå från hur behovet ser ut i kommunen på kort och lång sikt. Frågan om bostäder för sociala ändamål bevakas i varje stadsbyggnadsprojekt i markanvisnings- och genomförandeavtal.

Kommunens mark och fastigheter

– hållbart byggande för framtiden

Fastighetsprocessen ska se till att Nackaborna har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva anläggningar och lokaler, samt bostäder för sociala ändamål.

ANSVARIG NÄMND: KOMMUNSTYRELSEN

DET HÄR HÄNDE 2016

Satsning på förskolor och skolor

I takt med att Nacka växer behövs fler platser i förskolor och skolor. I augusti öppnade Boo Gårds förskola med plats för 160 barn. Förskolan certifieras enligt systemet Miljöbyggnad med nivå silver. Två nya förskolor har också börjat byggas, Utskogens förskola och Ältadalens förskola. Myrsjöskolan har fått nytt kök, renoverad matsal och en totalrenoverad omklädningsdel till idrotts-hallen. Vid årsskiftet hade kommunen 83 pågående ny-, om- och tillbyggnadsprojekt.

INVESTERINGAR FÖR BÄTTRE HÅLLBARHET OCH GIFTFRI MILJÖ

Nacka avvecklar all användning av olja för uppvärmning och byter i första hand till värme-pumpar. De sista oljeanläggningarna kommer att fasas ut sommaren 2017. I april installerades nya solpaneler på taket till stadshuset. I Nackas skolor och förskolor ska inomhusmiljön bli giftfri senast år 2020. Därför inventerar vi alla lokaler för att se vilka material, leksaker och annan utrustning som behöver bytas ut. Inventeringen påbörjades under sommaren 2016 och ska vara klar våren 2017.

Ökat behov av bostäder

Under 2016 tog Nacka emot 339 nyanlända med uppehållstillstånd. För att ordna bostäder till dem har kommunen byggt tillfälliga bostäder, byggt om egna lokaler, hyrt in lokaler och bostäder från privata fastighetsägare och privatpersoner samt köpt bostadsrätter och en villa. Flerbostadshus med tillfälliga bygglov planeras på flera platser i kommunen. Det första huset blev klart för inflyttning i november 2016.

Försäljning av fastigheter

I december 2016 sålde kommunen 15 av sina fastigheter till fastighetsbolaget Hemsö Cullberg Holding AB för 612 miljoner kronor. Tre skolor, tio förskolor och två bostadshus samt en ishall såldes för att frigöra kapital till nya investeringar. De lokaler där kommunen bedriver egen verksamhet hyrs tillbaka från den nya ägaren.

Få vakanser och god fastighetsekonomi

Tre uppföljningsbara mål har satts upp för fastighetsverksamheten: Nöjd kund-index (NKI), en aktiv lokalförvaltning samt att tillhandahålla en god fastighetsekonomi. Under 2016 har kundnöjdheten, NKI, försämrats och under 2017 kommer en satsning på förbättrad dialog och bemötande, samt bättre underhåll, att genomföras.

Vakansgraden i våra lokaler är 1,5 procent. Målet var satt till högst 3 procent. För att uppnå en god fastighetsekonomi är det viktigt att våra investeringsprojekt ryms inom budgeten. Här blev resultatet 97 procent, att jämföra med målet på minst 90 procent.

Positivt ekonomiskt resultat för fastighetsverksamheten

Årets resultat blev 46,5 miljoner kronor, vilket är 18,5 miljoner bättre än årsbudgeten. Det beror framför allt på ökade hyresintäkter och högre intäkter från försäljning av tomrätter och mark. Kostnaderna har samtidigt minskat, främst tack vare färre akuta åtgärder på grund av bättre planerat underhåll samt lägre energi- och uppvärmningskostnader. Totalt har kommunen investerat i ny-, till-, och ombyggnader samt förvärv för 373,3 miljoner kronor.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG

Uppdrag att införa uppdaterad gränsdragningslista i interna hyreskontrakt per 1 maj 2016, huvudsakligen innebärande att yttre skötsel och snöröjning flyttas från hyresgästen till hyresvärderna.

En ny gränsdragningslista med denna innebörd infördes per den 1 maj.

Inventera golv och inomhusmiljön på förskolorna och ta fram en åtgärdsplan, inom ramen för en särskild satsning för en "gift-

fri förskola" att bevaka att riktade statsbidrag följer finansieringsprincipen samt att kostnader inte vältras över från staten till kommunen.

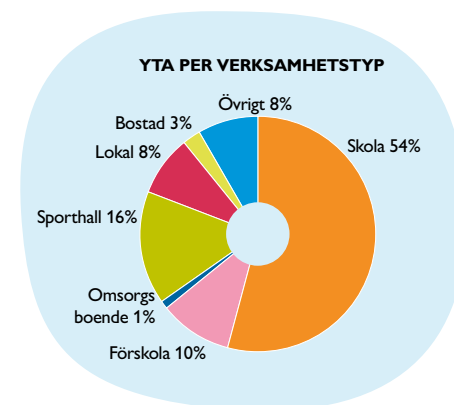
Projektet Inventering av skolans inomhus- och utomhusmiljö har startats med en utbildning för förvaltare med flera och den fysiska inventeringen har startats och beräknas pågå till våren 2017. Målet är att år 2020 uppnå en giftfri skolmiljö.

Uppdrag att under 2016 återkomma med förslag på fastighetsförsäljning i syfte att klara kommande investeringar med en bibehållen rimlig nivå på låneskulden.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 14 november 2016 beslutades om försäljning av 15 fastigheter för 612 miljoner kronor till Hemsö Cullberg Holding AB. Affären genomfördes den 1 december 2016.

Att göra en samlad markinventering och utarbeta en strategi för hur marken långsiktigt bör användas.

Markinventeringen blev klar under året och en markstrategi blir färdig under hösten 2017.

EKONOMISKT UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr	Utfall 2016			Budget 2016	Budget-avvikelse	Utfall 2015		
	Intäkter	Kostnader	Netto			Intäkter	Kostnader	Netto
Enheten för fastighetsutveckling	43 610	-35 307	8 303	5 000	3 303	35 666	-29 517	6 149
Lokalenheten	579 986	-541 808	38 178	23 006	15 172	557 789	-517 216	40 573
Summa	623 596	-577 115	46 481	28 006	18 475	593 455	-546 733	46 722

Fördjupad ekonomisk analys

FINANSRAPPORT

Nytt regelverk snabbar upp

Kommunen har fortsatt sitt aktiva arbete med den finansiella styrningen. Takten på den finansiella marknaden är snabb och det är viktigt att de interna regelverken i kommunen är anpassade för att möjliggöra en snabbare och mer effektiv hantering av finansförvaltningen. Ett nytt reglemente för medelsförvaltningen har fastställts av kommunfullmäktige, med en tydligare uppdelning och beskrivning utifrån olika volymer på skuld- och placeringsportföljen med de risker som finns. Kommunfullmäktige gav kommunstyrelsen ett utökad ansvar för att fastställa de operativa riktlinjerna och risknivåerna för medelsförvaltningen. Utifrån nuvarande volym följer både skuld- och placeringsportföljen beslutade riskbegränsningar.

Kraftigt minskad låneskuld

Kommunen hade vid årets slut ett positivt likvidsaldo på 61 miljoner kronor och en checkkredit på 1 miljard kronor. Fastighetsförsäljningen till Hemsö Cullberg Holding AB på 612 miljoner kronor förörde att låneskulden kunde minskas samt att en överskottslikviditet på 201 miljoner kronor placerades. Kommunen har placerat medel i ett certifikat om 19 miljoner kronor samt i sex obligationer om 182 miljoner kronor. Placeringarna har skett till positiv ränta. Likvida medel från de placeringar som faller ut kommer löpande finansiera planerade investeringar.

Låneskulden sjönk under året, från 700 miljoner kronor till den historiskt lägsta nivån på 300 miljoner kronor. För att bibehålla balansen mellan låne- och derivatvolym har swappar stängts med motsvarande belopp till en kostnad på cirka 35 miljoner kronor för förutbetalda räntor. Swapparna uppgår nu också till 300 miljoner kronor.

Den låga låneskulden är en god plattform, då lånebehovet förväntas öka till följd av kommunens ökade befolkningstillväxt. I syfte att diversifiera låneportföljen har kommunen tillgång till flera låne-

alternativ såsom ett obligationsprogram (Medium Term Note program) på 1 miljard kronor och ett certifikatprogram på 1 miljard kronor. Av obligationsprogrammet har 300 miljoner kronor nyttjats, ingen ny obligationsupplåning har skett under året. Av certifikatprogrammet utnyttjades 400 miljoner kronor från årets början men vid utgången av 2016 finns inga certifikatlån. Kommunen har vid nio tillfällen gjort certifikatupplåningar med 12 affärer som följd, där enligt avtal fyra banker medverkar. Avgörande vid respektive affär är den för kommunen lägsta räntan. Genom att vara aktiv och närvarande på marknaden säkerställer Nacka kommun att investerarna fortsätter att ha intresse av att finansiera kommunens verksamhet till bästa villkor.

Diagrammet, Förfalloprofil, visar fördelningen mellan ränte- och kapitalbindning det vill säga när nästa ränteomsättning respektive kapitalförfall sker. Kapitalförfallet ligger inom ett år, vilket avser det obligationslån om 300 miljoner som faller ut september 2017. Räntebindningstiden är 4,41 år, en minskning jämfört med för ett år sedan (5,05 år). Räntebindningen har skapats med hjälp av ränteswappar, totalt 300 miljoner kronor, som innebär att en fast ränta betalas med löptider upp till 2021. Nacka tillämnar säkringsredovisning, vilket har effektivitetstestats och bedöms vara uppfyllt.

En lägre låneskuld gör att räntekostnaden minskar. Den simulerade årliga räntekostnaden baserad på lånevolym och räntor per 31 december uppgår till 9 miljoner kronor vilket är i stort sett hälften (8,6 miljoner kronor) jämfört med föregående år. I februari 2016 sänkte Riksbanken reporäntan till den historiskt lägsta nivån, -0,5 procent. Först i början av 2018 väntas reporäntan höjas. Den negativa ränta påverkade upplåningen av certifikaten under året, vilket innebar att kommunen fick emissioner finansierade till negativ ränta. I obligationslånet betalas emellertid marginalen på 0,19 procent givet att STIBOR är fastställt till lägre än 0 procent. Den totala snitträntan har under året successivt ökat i takt med att certifikatlånen, med dess negativa ränta, har

fasats ut och uppgick vid årsskiftet till 2,92 procent. Om räntederivatet exkluderas uppgår snitträntan till 0,19 procent. Att Nacka kommun kan finansiera sig billigt på kapitalmarknaden är viktigt för framtiden då skuldsättningen åter förväntas öka på grund av framtida investeringsbehov till följd av den ökade befolkningstillväxten i kommunen

Kommunen har arbetat aktivt för att säkerställa en god spridning av krediterna. Danske bank och Handelsbanken är på balansdagen största långgivarna, upphandlingen styrs av lägsta räntevillkor. Kvarvarande derivat uppgår till 300 miljoner kronor, efter att swappar för 400 miljoner kronor stängts, återfinns i Handelsbanken och Nordea, se diagram Motpart.

HÖGRE NETTOINVESTERINGAR ÄN GENOMSnittET DE SENASTE FEM ÅREN

Kommunens nettoinvesteringar uppgick till 724 miljoner kronor år 2016, vilket är betydligt högre än genomsnittet på 577 miljoner kronor de senaste fem åren.

Investeringsinkomsterna uppgick till 124 miljoner kronor och är 203 miljoner kronor lägre än 2015 då inkomsterna var ovanligt höga på grund av höga inkomster för Älgö projektet.

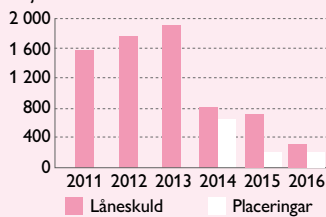
Utgifterna för investeringar var 848 miljoner kronor, 134 miljoner högre än 2015. De största utgifterna finns inom fastighetsområdet för anskaffning av bostäder för nyanlända och uppbyggnad av skolor, inom natur och trafik för uppbyggnad av nya cykelvägar och ledningsnät samt för exploatering. De högre utgifterna 2016 jämfört med tidigare år beror på att kommunen anskaffat fastigheter för att täcka behovet av bostäder för nyanlända.

Cykelvägar, fritidsanläggningar och anskaffning av bostäder till nyanlända

Under 2016 färdigställdes totalt investeringsprojekt för 640 miljoner kronor. Inom Natur- och trafiknämnden färdigställdes investeringar för 139 miljoner kronor, exempelvis cykelvägar för 11 miljoner kronor, utbyte av gatubelysning till energisnåla

UTVECKLING AV KOMMUNENS PORTFÖLJ

Miljoner kronor

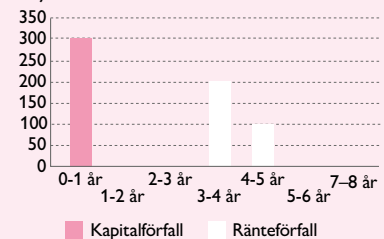

PORTFÖLJDATA NUVARANDE EXTERNA SKULDSÄTTNING EXKLUSIVE CHECKKREDITEN HOS NORDEA

	2016-12-31	2016-08-31	2016-04-31	2015-12-31
Nettoskuld (tkr)	300 000	550 000	700 000	700 000
Derivatvolym (% av skuld)	100%	100%	100%	100%
Ränta	2,92%	2,55%	2,45%	2,46%
Marginal	0,19%	0,17%	0,21%	0,27%
Ränterisk (12 mån, tkr)	0	0	0	0
Räntekostnad (12 mån, tkr)	8 956 599	14 270 625	17 606 000	17 688 350
Räntebindningstid (år)	4,41	4,90	4,75	5,05
Räntebindning (<1 år)	0%	0%	0%	0%
Kapitalbindningstid (år)	0,75	0,65	0,79	0,84
Kapitalbindning (<1 år)	100%	45%	57%	57%
Antal lån	2	5	6	8
Största långgivare	Handelsbanken	Danskebank	Danskebank	Nordea
Största långgivare (andel)	50%	64%	50%	63%
Största derivatmotpart	Nordea	Nordea	Nordea	Nordea
Största derivatmotpart (andel)	67%	64%	57%	57%

FÖRFALLOPROFIL

Miljoner kronor

RÖRELSERESULTAT KOMMUNENS HELÄGDA AKTIEBOLAG (MILJONER KRONOR)

	2016	2015	2014	2013
Nacka stadshus AB (koncernen)	70,8	39,5	39,0	33,3
Nacka Energi AB	45,6	35,6	35,3	28,5
Nacka Energi Försäljnings AB	3,8	2,8	3,6	5,6
Nacka vatten och avfall AB	2,2	-	-	-
Nysätra Fastighets AB	73,7	1,1	1,4	-0,4

lampor för 8 miljoner kronor och reinvesteringar i vägnät för 20 miljoner kronor.

Inom fastighetsområdet blev investeringar klara för 413 miljoner kronor. Några exempel var anskaffning av KKV-huset för 76 miljoner kronor, färdigställande av fritidsanläggningar exempelvis på Myrsjö IP för 13 miljoner och Nacka sportcenter för 25 miljoner kronor. Bostadsrätter har köpts för sociala ändamål för cirka 50 miljoner kronor bland annat på Ormingeringen i Boo, Henriksdalsringen i Sickla och Ljuskärsberget i Saltsjöbaden. Fasadrenoveringar har genomförts på Järla skola och Kolarängens förskola. På ett flertal skolor och förskolor har fönstren bytts ut och ventilationen har byggts om.

Avskrivningarna för 2016 uppgick till 221 miljoner kronor, vilket är samma nivå som året innan. Arbetet med att aktivera investeringar, så att avskrivningarna kan påbörjas snabbare, fortsätter.

Ökade pensionsförpliktelser

Pensionsåtagandena är en av de största skuldposterna i balansräkningen. Nacka kommuns pensionsförpliktelser är uppdelade i tre delar. De pensionsåtaganden som är intjänade år 1997 eller tidigare redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelsen är viktig att beakta i bedömningen av kommunens ekonomi eftersom dessa pensionskostnader redovisas i resultaträkningen först det år som pensionen utbetalas. Ansvarsförbindelsen uppgår till 1 517 miljoner kronor (1 578 miljoner kronor år 2015.)

Pensioner som är intjänade från 1998 redovisas direkt i balansräkningen som en avsättning. År 2016 uppgick avsättningen för pensioner till 555 miljoner kronor (515 miljoner kronor år 2015). Pensionsskulden ökar alltid varje år genom att kommunens anställda för varje år de arbetar får fler år de tjänar in pension för. Ökningen beror också på att fler anställda kommit över brytgränsen för att få förmånsbestämd pension och då ökar skulden mer för de personerna.

Den tredje delen avseende pensionsförpliktelser finns i balansräkningen som en upplupen kostnad

under kortfristiga skulder. Denna del kallas avgiftsbestämd ålderspension och innebär att 4,5 procent av de anställdas årsinkomst varje år betalas in till en valcentral som administrerar de anställdas pensionsval. Denna pensionsskuld inklusive löneskatt uppgår till 92 miljoner kronor (86 miljoner kronor år 2015).

SAMVERKAN MED ANDRA

Nacka kommun samverkar med aktörer inom och utanför kommunen. Samverkan sker när flera aktörer kan behövas för att leverera bästa möjliga tjänst till medborgarna.

Södertörns brandförsvärsförbund ansvarar för räddningstjänsten i bland annat Nacka. Brandförsvärsförbundet driver räddningscentralen i Stockholms län. Vid en insats har räddningscentralen den övergripande lägesbilden av händelsen i området och kan fördela resurser därefter.

Nacka kommun är medlem i intresseorganisationer som exempelvis Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). KSL driver regional utveckling och samverkan på uppdrag av medlemmarna. SKL är en arbetsgivar- och intresseorganisation för samtliga kommuner, landsting och regioner.

Kommunens bolag

Nacka kommun har ett fåtal helägda aktiebolag. Nacka stadshus AB är moderbolag i stadshuskoncernen. Nacka stadshus AB bedriver ingen egen verksamhet, utan är ett konsoliderande bolag. Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen omfatta en sammanställd redovisning (koncernredovisning). Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomi och åtaganden där de kommunala bolagen inräknas. I resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter redovisas dels uppgifter för kommunen, dels uppgifter för koncernen som omfattar kommunen och de helägda dotterbolagen.

Kommunfullmäktige beslutade i början av 2016 att kommunens vatten- och avfallsverksamhet ska bolagiseras. Verksamheterna fördes den 1 september

över till det helägda dotterbolaget Nacka vatten och avfall AB. Kommunfullmäktige har under året beslutat att Nacka kommun ska förvärva fastigheten Sicklaön 269:1 från Nysätra Fastighets AB. Bolaget kan därmed avvecklas. Nacka kommun är sedan 2011 delägare i Saltsjö Pir AB. Under 2017 kommer Nacka kommun att, i enlighet med ägaravtalet, sälja större delen av innehavet.

Resultatet i kommun koncernen blev 195 miljoner kronor. Nacka stadshus och dotterbolagens samlade rörelseresultat uppgick till 71 miljoner kronor. Rörelseresultatet för kommunens bolag redovisas i tabellen nedan.

INTERN KONTROLL

Kommunstyrelsen har beslutat att den interna kontrollen ska stärkas. Fokus ska ligga på effektiviteten i avvägningen ekonomi och kvalitet samt utgå från ett övergripande perspektiv på den kommunala verksamheten och granska hur nämnderna tar ansvar för sin verksamhet. Därutöver ska den löpande granskningen säkerställa att den grundläggande kontrollen i form av attestrutiner, inköpssystem med befogenheter att göra inköp och rätt att göra upphandlingar, upprätthålls.

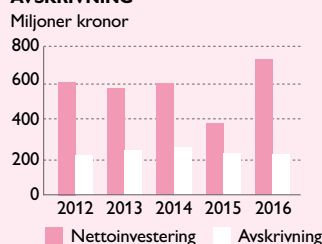
Väsentliga händelser efter årets slut

För att arbetet med tunnelbanans utbyggnad till Nacka ska kunna fortsätta kommer kommunen ingå ett tilläggsavtal, vilket reglerar och tydliggör förändringar rörande genomförande- och finansieringsfrågor. Enligt tidigare avtal ska kostnadsökningar i projektet upp till ett kostnadstak på 15 procent av investeringskostnaden bäras av parterna. Tilläggsavtalet innebär att 41 miljoner kronor av en kostnadsreserv på 97 miljoner kronor används på grund av kostnadsökningar i projektet. Totalt bidrar Nacka med 891 miljoner kronor till tunnelbanans utbyggnad. Tidpunkten för beräknad trafikstart ändras från 2025 till cirka 2026. Kostnaderna för tunnelbanans utbyggnad till Nacka ligger fortfarande inom det som tidigare avtalats. Beslut fattas av kommunfullmäktige den 6 februari 2017.

MOTPARTSTABELL

Tkr	Nominellt (lån)	Relativt (lån)	Antal	Nominellt (derivat)	Relativt (derivat)	Antal
Danske bank	150 000	50%	1	0	0%	0
Handelsbanken	150 000	50%	1	100 000	33%	1
Nordea	0	0%	0	200 000	67%	2
SEB	0	0%	0	0	0%	0
Swedbank	0	0%	0	0	0%	0
Summa	300 000	100%	2	300 000	100%	3

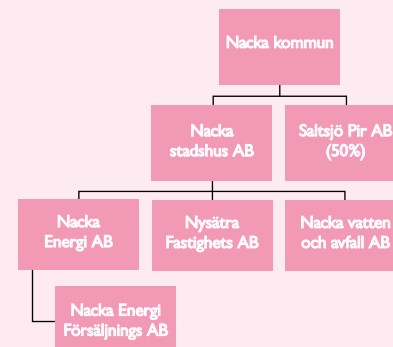
NETTOINVESTERING OCH AVSKRIVNING

INVESTERINGSREDOVISNING PER VERKSAMHET

Mnkr	2016	2015	2014	2013	2012
Inkomster					
Gata väg park	48	222	168	133	206
Mark-exploatering	46	42	11	11	24
Vatten och avlopp	31	59	34	0	5
Idrotts- och fritidsanläggningar, inventarier	0	0	0	0	0
Administrativa system, m.m.	0	5	0	5	0
Summa inkomster	124	327	213	150	235
Utgifter					
Gata, väg, park, mark	-454	-436	-476	-470	-443
Skollokaler, inventarier	-106	-52	-93	-59	-135
Förskolelokaler, inventarier	-53	-91	-47	-51	-98
Idrotts- och fritidsanläggningar, inventarier	-28	-33	-40	-34	-48
Kulturlokaler, inventarier	0	0	-3	-17	0
Särskilda boenden för äldre	-11	-7	-18	-13	-12
Vatten och avlopp	-69	-77	-108	-62	-73
Administrativa system	-9	-15	-16	-12	-4
Kontorslokaler, övrigt	-3	-3	-9	-1	-30
Flyktningbostäder	-114	0	0	0	0
Summa utgifter	-848	-714	-810	-720	-844
Totalt netto	-724	-387	-597	-570	-609

NACKA KOMMUN – KONCERNEN*

* Utöver de bolag som visas i bilden äger kommunen mindre andelar i ett par bolag.

RESULTATRÄKNING ÅRSBOKSLUT 2016

Resultaträkning, mnkr	Not	Kommunen			Koncernen*		
		2016			2015	2016	
		Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall	Utfall
Verksamhetens intäkter	1,8	1 438	1 401	37	1 177	1 698	1 328
Verksamhetens kostnader	2	-5 939	-5 927	-12	-5 535	-6 135	-5 638
Avskrivningar	3	-221	-232	11	-222	-243	-239
Verksamhetens nettokostnader		-4 723	-4 759	35	-4 579	-4 679	-4 549
Skatteintäkter	4	4 997	4 990	6	4 692	4 997	4 692
Generella statsbidrag och utjämning	5	-70	-106	36	-19	-70	-19
Finansiella intäkter	6	22	25	-2	16	1	2
Finansiella kostnader	7	-50	-50	-0	-19	-53	-19
Resultat före extraordinära poster		175	100	75	91	195	107
Extraordinära intäkter		0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	9	0	0	0	0	0	0
Årets resultat		175	100	75	91	195	107
Balanskravsresultat		108	60	48	102	108	107

*Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 34.

BALANSRÄKNING

Mnkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2016	2015	2016	2015
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar					
Naturresevat Erstavik m.fl.	10	4	4	4	4
Övriga immateriella anläggningstillgångar	11	24	33	24	33
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	12	2 852	3 214	3 500	3 477
Maskiner och inventarier	13	108	133	122	143
Pågående investeringar	14	2 655	2 542	2 751	2 550
Finansiella anläggningstillgångar					
Långfristig utlåning	15	240	170	6	7
Värdepapper, andelar och bostadsrätter	16	130	67	114	51
Summa anläggningstillgångar		6 011	6 162	6 521	6 264
Bidrag till statlig infrastruktur	17	53	30	53	30
Omsättningstillgångar					
Förråd	18	3	3	4	3
Fordringar	19	909	387	701	400
Kortfristiga placeringar	20	201	200	201	200
Kassa och bank	21	0	216	166	245
Summa omsättningstillgångar		1 114	807	1 072	847
Summa tillgångar		7 178	6 998	7 646	7 142
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	22	2 853	2 687	2 952	2 764
Varav resultatutjämningsreserv		131	97	131	97
Varav årets resultat		175	91	195	107
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande	23	555	515	595	552
Övriga avsättningar	24	856	850	856	850
Skulder					
Långfristiga skulder till kreditinstitut	25	300	300	300	300
Övriga långfristiga skulder	26	1 396	1 506	1 638	1 506
Skuld sålda anläggningstillgångar		0	0	0	0
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	25	111	400	111	400
Övriga kortfristiga skulder	27	1 106	741	1 195	770
Summa skulder		2 913	2 947	3 243	2 976
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		7 178	6 998	7 646	7 142
Ansvarförbindelse pensionsförpliktelse	28	1 517	1 578	1 517	1 578
Borgensförbindelser	29	43	41	43	39
Leasingåtaganden	30	1 843	1 979	1 843	1 979

KASSAFLÖDESANALYS

Mnkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2016	2015	2016	2015
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		175	91	195	107
Justering för ej likviditetspåverkande poster	33	191	179	279	192
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>				0	
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	19	-557	-54	-387	-25
Ökning/minskning förråd och varulager	18	0	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	27	107	-78	241	-94
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-85	139	328	180
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
				0	
Investering i immateriella anläggningstillgångar	14	-3	-5	-3	-5
Investering i materiella anläggningstillgångar	14,26	-658	-382	-713	-406
Investering i finansiella tillgångar	16	-134	450	-134	450
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		978	14	757	14
Kassaflöde från investeringsverksamheten		183	77	-92	53
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
				0	
Amortering av skuld	25	-289	-100	-289	-101
Förändring av långfristiga fordringar	15	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-289	-100	-289	-101
Infrastrukturella bidrag	17	-25	0	-25	0
Årets kassaflöde		-216	116	-79	132
Likvida medel vid årets början	21	216	100	245	113
Likvida medel vid årets slut	21	0	216	166	245

DRIFTSREDOVISNING

Mnkr	2016			2015		
	Utfall	Årsbudget	Avvikelse	Utfall	Årsbudget	Avvikelse
Nämnd						
Kommunstyrelsen totalt	-146	-151	6	-87	-103	16
Kommunfullmäktige (KS)	-6	-6	0	-5	-5	0
varav revision	-2	-2	0	-2	-2	0
Kommunstyrelsen (KS)	-55	-54	0	-54	-52	-2
varav tunnelbanan*	-3	-13	10	0	0	0
Stadsledning & stödenheter (KS)	-92	-91	-1	-88	-85	-2
Södertörmsbrandförsvaret (KS)	-37	-37	0	-37	-37	-1
Fastighetsutveckling (KS)	8	5	3	6	3	3
Lokalenheten (KS)	38	23	15	40	37	4
M&H enheter (KS)	9	0	9	4	0	4
Välfärd skola (KS)	9	9	0	6	0	6
Välfärd samhällsservice (KS)	-1	0	-1	4	0	4
Saneringskostnader	-18	0	-18	0	0	0
Arbets- och företagsnämnden	-180	-179	-1	-164	-169	5
Fritidsnämnden	-138	-143	5	-144	-145	1
Kulturnämnden	-131	-129	-2	-131	-130	-1
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-31	-31	1	-30	-30	0
Natur- och trafiknämnden	-214	-224	10	-181	-189	8
Socialnämnden	-674	-686	12	-667	-656	-11
Utbildningsnämnden	-2 581	-2 585	4	-2 485	-2 489	4
Äldrenämnden	-724	-718	-6	-679	-663	-16
Överförmyndarnämnden	-8	-7	0	-7	-7	0
Finansförvaltningen	5 000	4 954	47	4 703	4 690	14
SUMMA NACKA KOMMUN	175	100	75	91	71	20

*Ej särredovisad 2015. KPI uppräkningsen av tunnelbaneavtalet uppgick till 11 mnkr 2015.

INVESTERINGSREDOVISNING

Mnkr	Utfall 2016			Utfall 2015		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Investeringar per nämnd						
Kommunstyrelsen (KS)	105	-736	-631	316	-538	-222
Stadsledningskontoret och stödenheter (KS)	0	-6	-6	0	-10	-10
Enheten för fastighetsutveckling	0	-209	-209	0	-123	-123
Lokalenheten	0	-77	-77	5	-46	-42
Markenheten	0	-87	-87	0	0	0
Exploateringsenheten (KS)	105	-335	-230	311	-337	-26
Lantmäterienheten (KS)	0	-1	-1	0	0	0
Välfärd skola (KS)	0	-20	-20	0	-22	-22
Välfärd samhällsservice (KS)	0	0	0	0	0	0
Fritidsnämnden	0	-2	-2	0	0	0
Kulturnämnden	0	0	0	0	0	0
Natur- och trafiknämnden	19	-108	-89	11	-172	-161
Gata, trafik, park och natur	13	-80	-68	7	-131	-124
Avfallsverket**	0	-3	-3	0	-15	-15
VA-verket**	7	-24	-18	4	-26	-21
Socialnämnden	0	-2	-2	0	-4	-4
Utbildningsnämnden	0	0	0	0	0	0
Äldrenämnden	0	0	0	0	0	0
Överförmyndarnämnden	0	0	0	0	0	0
SUMMA	124	-848	-724	327	-714	-387

** År 2016 utfall tom 31/8.

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunalredovisning och rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Ett förslag till ny kommunal redovisningslag presenterades i SOU 2016:24, En ändamålsenlig kommunal redovisning. När propositionsförteckning för våren 2017 presenterades fanns inte förslaget med vilket innebär att en ny kommunal redovisningslag inte kommer att införas från 2018.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Alla tillgångar och skulder är i svenska kronor, inga omräkningar har gjorts från utländsk valuta.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsförpliktelse redovisas enligt RKR:s rekommendation nr 2.1, 7.1 samt 17. Pensionsskulden är den framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt återfinns under rubrikerna, avsättningar, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelser. Under avsättningar redovisas kompletterande ålderspension, särskild avtalspension före 65 år samt efterlevandepension. Som kortfristig skuld finns redovisat de pensioner som intjänats av de anställda under 2016 men som betalas ut under 2017. Under ansvarsförbindelser finns de pensionsförpliktelser som har intjänats före 1998.

Avsättning och ansvarsförbindelse har beräknats av Skandia på individnivå för all personal.

Beräkningarna påverkas av reallöneutveckling, inflation och statslåneränta. Skandias pensionskultsberäkning är gjort enligt RIPS07 (Riktlinjer för pensionsskultsberäkning), vilket är den beräkningsmodell som Sveriges kommuner och landsting fattade beslut om i juni 2007.

SKL har gjort en översyn av RIPS. Vid detta bokslut gäller emellertid fortfarande den tidigare versionen av RIPS 07. Den nya RIPS 17 kommer tidigast att gälla från och med verksamhetsåret 2017.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkliga värdet.

Anläggningstillgångar och avskrivningar

Enligt kommunal redovisningslag (1997:614) ska med anläggningstillgång förstås tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. I Nacka kommun ska tillgången ha en ekonomisk livslängd överstigande tre år och ett värde av minst 100 tusen kronor. Anläggningstillgångarna värderas till ursprungligt anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet inräknas utgifter för nedmontering och bortforsling av tidigare tillgång och återställande av plats om detta är en förutsättning för den nya tillgången.

I samband med olika investeringsprojekt samt vid exploatering av mark, uppkommer ibland utgifter för rivning och miljösanering. Frågeställningen är när investeringsutgift ska aktiveras i balansräkningen respektive när den ska kostnadsföras och belasta årets resultat. RKR 11.4

Avskrivningarna beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärden. Avskrivning fördelas över den beräknade nyttjandeperioden

och sker från och med månaden efter det att tillgången färdigrapporterats (tagits i anspråk) och tillgången aktiverats i anläggningssredovisningen. För avskrivningstider är rekommendationer från Sveriges Kommuner och Landsting vägledande.

Linjär avskrivning tillämpas på mellan 3–80 år på samtliga immateriella och materiella anläggningstillgångar förutom mark som inte skrivs av.

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod där varje komponents värde uppgår till minst 100 tkr, har sedan 2014 komponentindelning tillämpats vid aktivering av kommunens anläggningstillgångar. En fullständig omräkning av nyttjandeperioder för anläggningstillgångar i anläggningsregistret från tidigare år har utförts under 2015. Samtliga tillgångar i anläggningsregistret är nu indelade i komponenter.

Nedskrivning av anläggningstillgång sker i enlighet med rådet för kommunal redovisningsrekommendation nr 19. Avskrivningsbeloppen för innevarande och framtida perioder justeras om en ny bedömning av nyttjandeperioden väsentligt avviker från tidigare bedömningar. Inga nedskrivningar av anläggningstillgångar har skett under 2016.

Pågående investeringsprojekt redovisas sedan tidigare på egna rader i balansräkningen. Investeringsutgifter redovisas som en tillgång och investeringsinkomster redovisas som långfristig skuld i balansräkningen.

Intäktsredovisning

Nacka kommun tillämpar sedan 2012 rekommendation 18, intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar avseende intäktsredovisning vad gäller gatukostnadsersättningar och övriga investeringsbidrag. Gatukostnadsersättningar och övriga investeringsbidrag periodiseras över tillgångens

nyttjandetid och redovisas som en långfristig skuld i balansräkningen.

Anläggningsavgifter för VA

Anläggningsavgifter för VA bokförs som en långfristig förutbetalad intäkt och periodiseras sedan över nyttjandeperioden. Bedömd nyttjandeperiod är 50 år, vilket innebär en årlig fördelning med 2 procent. Detta är i enlighet med rekommendation nr 18 om intäktsredovisning.

Från den 1 september 2016 har ett kommunalt bolag bildats för att hantera vatten och avfallsfrågorna Nacka vatten och avfall AB. Ett överlåtelseavtal ingåtts mellan Nacka Kommun och bolaget. Överlåtelsen avser byggnader, anläggningar och andra tillgångar för VA- och avfallskollektiven.

Kommunen och koncernen har i och med överlåtelsen bytt redovisningsprincip till att redovisa överskott som skuld till VA-kollektivet istället för som eget kapital.

Redovisning av skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2. SKL publicerade en ny prognos i januari 2017 som visade på ett utfall som är oförändrat i jämförelse med decemberprognosen.

Redovisning av generellt bidrag från staten avseende flyktning

I regeringens proposition 2015/16:47 extra ändringsbudget för 2015 föreslog regeringen att 9,8 miljarder kronor tillförs som tillfälligt stöd till kommuner och landsting med anledning av flyktingsituationen. Detta tillfälliga stöd har utbetalats under 2015, men avser även att täcka kostnader som kan förväntas uppstå 2016. För Nackas del innebär detta en inbetalning på 15,3 miljoner kronor varav 14,2 har intäktsförts under 2016.

Rådet för kommunal redovisning har kommit med ett yttrande om redovisning och periodisering av det statsbidrag som utbetalats som tillfälligt stöd för att hantera den rådande flyktingsituationen. Enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR) bör inkomsten periodiseras med en jämn fördelning från och med december 2015. Nacka kommun har därför i enlighet med RKR periodiserat bidraget på 13 månader från december 2015 till december 2016. Detta framgår även av not 5.

Bidraget har i resultaträkningen klassificeras som generellt och återfinns därför på raden generella statsbidrag och utjämningsbidrag.

Redovisning av statsbidraget byggbonus för ökat bostadsbyggande

Ett extra statsbidrag för ökat bostadsbyggande har under slutet av 2016 erhållits från Boverket. Beloppet uppgår till 32 miljoner kronor. Bidraget har redovisats i enlighet med rekommendation från rådet för kommunal redovisning som ett generellt statsbidrag och har upptagits i sin helhet

i resultaträkningen på 2016 på raden Generella statsbidrag och utjämningsbidrag.

Redovisning av lånekostnader

I enlighet med Rådet för kommunal redovisning, rekommendation 15.1, redovisning av lånekostnader, redovisar Nacka kommun enligt huvudregeln, det vill säga att i anskaffningsvärdet för investeringar ingår lånekostnader.

Sammanställd redovisning

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla en sammanställd redovisning som även innefattar den kommunala verksamhet som bedrivs i bolagsform med mera. De kommunala bolagen använder sig av årsredovisningslagen, samt K3 regelverket. Vid avvikelser i redovisningsprinciper mellan kommun och kommunala bolag är kommunens redovisningsprinciper vägledande.

I den kommunala koncernen ingår samtliga företag där kommunen har minst 20 procent inflytande. Under året har i kommunkoncernens sammansättning en förändring skett då Nacka vatten och avfall AB tillkommit. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av not 34.

Redovisning av bidrag till statlig infrastruktur

Ett nytt tillgångsslag uppkom i 2011 års redovisning. I enlighet med rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 6.2 redovisar kommunen bidrag som lämnats för finansiering av infrastruktur som görs av staten som en tillgång med benämning bidrag till statlig infrastruktur. Detta är fallet med Nacka kommuns bidrag till ny Skurubro som kommer att ägas och förvaltas av Trafikverket. Det första bidraget betalades ut under 2011 och ytterligare kommunalt bidrag till ny Skurubro är utbetalt under 2012 och slutligen ett bidrag under 2014.

Under 2016 har ytterligare bidrag getts till Trafikverket för finansiering av vägarbeten för ny påfartsramp vid Skurubron. Bidraget kommer att upplösas över resultaträkningen över 25 år.

Redovisning av jämförelsestörande intäkter och kostnader

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 miljoner kronor.

Realisationsvinst från försäljning av fastigheter – jämförelsestörande intäkt i 2016 års resultat

Under sista kvartalet såldes fastigheter till Hemsö Cullberg Holding AB. Försäljningen resulterade i en reavinst på totalt 329 miljoner kronor, varav 45 miljoner kronor har resultatförts 2016. Restande 284 miljoner kronor periodiseras i enlighet

med löptiden på hyresavtalen då kommunen hyr tillbaka de 13 kommunala fastigheterna.

Återbetalning av AFA försäkringspremier

– jämförelsestörande intäkt i 2015 års resultat
AFA Försäkrings styrelse beslutade under 2015 att återbeta premier för Avtalsgruppsjukförsäkringen (ags-kl) och Avgiftsbefrielseförsäkringen avseende år 2004. För Nackas del innebär detta en engångsintäkt på 22 miljoner kronor som redovisas i raden verksamhetens intäkter i resultaträkningen. Posten specificeras i not 8. Detta är i enlighet med RKR 3.1 jämförelsestörande poster.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt K3 regelverket.

Förpliktelser för särskild avtals/ålderspensioner som inte regleras enligt RIPS07 är nuvärdesberäknade med en kalkylränta på 2 procent. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Leasing

Enligt RKR 13:2 redovisning av leasing- och hyresavtal finns två typer av leasingavtal, operationella och finansiella leasingavtal. Definitionen av ett finansiellt leasingavtal innebär att de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt ligger på hyrestagaren (leasetagaren). Vid ett operationellt leasingavtal är det den som hyr ut (leasegivaren) som bär risker och fördelar.

Nacka kommun leasar möbler och i detta fall ligger både risken och fördelarna med ägandet hos kommunen varför dessa leasingavtal redovisas som finansiell leasing vilket innebär att leasingavtalet redovisas som en anläggningstillgång och skulden till leasegivaren redovisas i balansräkningen. Leasingperioden har löpt ut 2016 varför den ej finns med i balansräkningen. I övrigt redovisas alla leasingavtal som operationella avtal.

Redovisning av derivat och säkringsredovisning

Nacka kommun tillämpar från och med räkenskapsåret 2013 rekommendation nr 21 från rådet för kommunal redovisning av derivat och säkringsredovisning. Nacka kommun har från och med räkenskapsåret 2015 ändrat metod för att bedöma säkringsförhållandets effektivitet och nu används metoden cumulative dollar offset (med hypotetiska derivat). Detta leder dock inte till någon förändring i redovisningen av derivat.

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 1 VERKSAMHETENS INTÄKTER				
Taxor och avgifter	369	409	369	409
Hyror och arrenden	141	132	141	132
Bidrag	594	356	594	356
Försäld utbildning till andra kommuner m fl	148	150	148	150
Realisationsvinster	55	10	127	10
Exploateringsintäkter	9	8	9	8
Övrig försäljning av verksamhet	110	79	110	79
Övriga intäkter	12	33	201	184
SUMMA	1 438	1 177	1 698	1 328

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 2 VERKSAMHETENS KOSTNADER				
Löner och sociala avgifter	-2 203	-2 068	-2 227	-2 089
Pensionskostnader	-154	-147	-156	-148
Lämnade bidrag	-208	-188	-208	-188
Material och varor	-211	-222	-214	-224
Lokal och markhyror	-235	-221	-237	-223
Köp av huvudverksamhet	-2 383	-2 210	-2 383	-2 210
Realisationsförluster	0	19	0	19
Övriga verksamhetskostnader	-545	-498	-708	-574
SUMMA	-5 939	-5 535	-6 135	-5 638

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 3 AVSKRIVNINGAR				
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-178	-169	-195	-179
Avskrivningar inventarier och maskiner	-32	-32	-37	-38
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-9	-15	-9	-15
Avskrivning finansiell leasing	-2	-7	-2	-7
SUMMA	-221	-222	-243	-239

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 4 SKATTEINTÄKTER				
Preliminär kommunalskatt	5 013	4 695	5 013	4 695
Preliminär slutavräkning innevarande år	4	4	4	4
Slutavräkningsdifferens föregående år	-20	-7	-20	-7
SUMMA	4 997	4 692	4 997	4 692

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 5 GENERELLA STADSBIDRAG OCH UTJÄMNING				
Utjämningsavgift LSS	-105	-111	-105	-111
Inkomstutjämningsavgift	-505	-371	-505	-371
Kostnadsutjämningsavgift	291	257	291	257
Införandebidrag	64	17	64	17
Regleringsbidrag	-3	-4	-3	-4
Generella bidrag från staten	47	8	47	8
Kommunal fastighetsavgift	142	138	142	138
Maxtaxa	0	40	0	40
Kvalitetssäkring barnomsorg	0	6	0	6
SUMMA	-70	-19	-70	-19
Generella bidrag från staten avser byggbonus på 32,5 mnkr och flyktingbidrag 14,2 mnkr för år 2016.				
Bidraget avseende flykting uppgick till totalt 15 mnkr och har periodiserats på 13 månader från december 2015 till december 2016. Därmed har 1 mnkr av de 15 mnkr intäktsförts under 2015.				

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 6 FINANSIELLA INTÄKTER				
Ränta på koncerninterna lån	3	3	0	0
Ränta på utlämnade lån	1	1	1	1
Dröjsmålsränta	0	0	0	0
Ränteintäkter	0	1	0	1
Utdelning koncernföretag	18	11	0	0
SUMMA	22	16	1	2

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 7 FINANSIELLA KOSTNADER				
Ränta på långfristiga skulder	-50	-15	-53	-15
Ränta på pensionsavsättning	0	-3	0	-3
Övriga finansiella kostnader	0	-1	0	-1
SUMMA	-50	-19	-53	-19

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 8 JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER				
Jämförelsestörande intäkter				
Återbetalning sjukförsäkringspremier	0	22	0	22
Reavinst Hemsö Cullberg Holding AB	45	0	45	0
Makaronifabriken	22	0	0	0
Mark och exploatering	31	0	0	0
SUMMA	98	22	45	22

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 9 EXTRAORDINÄRA KOSTNADER				
Bidrag till Stockholms läns landsting för byggnation av tunnelbana enligt Tunnelbaneöverenskommelse	0	0	0	0
SUMMA	0	0	0	0

NOT 10 NATURRESERVAT
Enligt avtal rörande naturreservat inom del av Erstavik utdelades 1992 3,0 mnkr som en engångsersättning till markägaren (50%) och dennes arrendator (50%) för det intrång som inträdandet av naturreservat utgör för all framtid.

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 11 FÖRVARVADE IMMATERIELLA TILLGÅNGAR				
Vid årets början	117	117	117	117
Årets aktiverade utgifter	0	0	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Akkumulerade anskaffningsvärden	117	117	117	117
Vid årets början	-80	-66	-80	-66
Årets avskrivningar	-9	-15	-9	-15
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	-89	-80	-89	-80
Bokfört värde	28	37	28	37
Avskrivningstider	3-5 år	3-5 år	3-5 år	3-5 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga immateriella tillgångar.				

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 12 MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR				
Redovisat värde vid årets början	4 778	4 477	5 367	5 043
Försäljningar/utrangeringar	-1 037	-89	-1 100	-89
Årets aktiverade utgifter	592	375	1 169	398
Omfördelningar	0	15	0	15
Akkumulerade anskaffningsvärden	4 333	4 778	5 436	5 367
Redovisat värde vid årets början	-1 564	-1 453	-1 890	-1 768
Försäljningar	261	61	267	61
Årets avskrivningar	-178	-169	-312	-180
Omfördelningar	0	-3	0	-3
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	-1 482	-1 564	-1 936	-1 890
Bokfört värde	2 852	3 214	3 500	3 477
Avskrivningstider	5-52 år	5-52 år	5-52 år	5-52 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar.				
"Under 2016 gjordes en försäljning av fastigheter motsvarande 1 037 mnkr av anskaffningsvärdet och 237 mnkr av ackumulerade avskrivningar.				
Hemsö ansk 392 ack avskvr 140 mnkr, Makaronifabriken ansk 25 mnkr ack avskvr 1 mnkr. Nacka vatten inkl övertaget efter affären ansk 612 mnkr ack. Utrangerat i kommunen ansk 8 mnkr ack avskrivn 6 mkr."				

Mnkr	Kommunen		Kommunen		Koncernen		Koncernen	
	Totalt	Därav finansiell leasing	Totalt	Därav finansiell leasing	Totalt	Därav finansiell leasing	Totalt	Därav finansiell leasing
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
NOT 13 MASKINER OCH INVENTARIER								
Redovisat värde vid årets början	351	368	32	32	419	436	32	32
Omfördelningar	0	-12	0	0	0	-15	0	0
Försäljningar/utrangeringar	-43	-30	0	0	-52	-32	0	0
Årets aktiverade utgifter	27	24	0	0	43	30	0	0
Akkumulerade anskaffningsvärden	335	351	32	32	409	419	32	32
Redovisat värde vid årets början	-219	-213	-30	-23	-276	-267	-30	-23
Försäljningar/utrangeringar	25	29	0	0	34	31	0	0
Årets avskrivningar	-34	-38	0	-6	-46	-44	0	-6
Omfördelningar	0	3	0	0	0	3	0	0
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	-228	-219	-30	-30	-287	-276	-30	-30
Bokfört värde	108	133	2	2	122	143	2	2
Avskrivningstider	3-20 år	3-20 år	3 år	3 år	3-20 år	3-20 år	3 år	3 år
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar.								

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 14 PÅGÅENDE INVESTERING, UTGIFTER				
Ingående pågående investeringar	2 542	2 241	2 550	2 250
Årets investeringar				
Immateriella tillgångar	3	5	3	5
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	463	348	557	370
Maskiner och inventarier	47	23	47	23
Exploateringsprojekt	336	337	336	337
Summa årets investeringar	848	714	942	735
Omklassificering – aktivering	-735	-413	-741	-436
SUMMA	2 655	2 542	2 751	2 550
Pågående investeringar är uppdelade i investeringsutgifter och investeringsinkomster. Utgifterna finns i not 14 på tillgångssidan och inkomsterna i not 26 på skuldsidan. Tillämpades första gången 2014.				

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 15 LÅNGFRISTIG UTLÅNING				
Nacka stadshus AB	233	163	0	0
10-årig avbetalning VA-anläggningsavgifter och gatukostnadsersättning	7	7	6	7
Lån till Seniorforum Boo Kooperativa hyresrättsförening	0	0	0	0
SUMMA	240	170	6	7

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 16 VÄRDEPAPPER, ANDELAR OCH BOSTADSRÄTTER				
Aktier i Saltsjö Pir AB	14	14	14	14
Aktier övrigt	8	8	8	8
Andelar Boo Energi AB	0	0	0	0
Bostadsrätter: 82 lägenheter	91	28	91	28
SUMMA	130	67	114	51

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 17 BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR				
Akkumulerade investeringar	58	34	58	34
Vid årets början	34	34	34	34
Investeringar under året	25	0	25	0
Akkumulerade upplösningar	-5	-4	-5	-4
Vid årets början	-3	-2	-3	-2
Årets upplösning	-2	-1	-2	-1
Redovisat värde vid årets slut	53	30	53	30
Avser bidrag till Trafikverket för finansiering av vägarbeten för ny påfartsramp vid Skurubron. Bidragen redovisas i balansräkningen och upplöses på 25 år.				

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 18 FÖRRÅD				
Tekniska förrådet	3	3	4	3
Installationsmaterial	0	0	0	0
Övrigt	0	0	0	0
SUMMA	3	3	4	3

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 19 FORDRINGAR				
Skatt	16	62	16	62
Upplupna intäkter	75	30	75	25
Statsbidrag	199	41	199	41
Kundfordringar	178	103	259	110
Nacka Stadshus AB	257	14	0	0
Mervärdesskatt	30	25	30	25
Twistiga leverantörsfakturer	33	19	33	19
Fordran avdrag sjukfrånvaro	0	2	0	2
Övrigt	0	4	-54	4
SUMMA	909	387	701	400

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 20 KORTFRISTIGA PLACERINGAR				
Akelius Residential Property AB, 2017-02-28	19	0	19	0
Volvo Treasury AB, 2018-06-13	60	0	60	0
Intrum Justitia AB, 2019-05-19	22	0	22	0
Akelius Residential Property AB, 2018-03-09	51	0	51	0
Intrum Justitia AB, 2019-05-15	4	0	4	0
Hemsö Fastighets AB, 2018-04-17	24	0	24	0
Rikshem AB, 2019-09-16	21	0	21	0
Swedbank 8327-9,944617172-1	0	100	0	100
Swedbank 8327-9,944682810-6	0	100	0	100
Redovisat värde vid årets slut	201	200	201	200
MARKNADSVÄRDEN				
Akelius Residential Property AB, 2017-02-28	19	0	19	0
Volvo Treasury AB, 2018-06-13	60	0	60	0
Intrum Justitia AB, 2019-05-19	22	0	22	0
Akelius Residential Property AB, 2018-03-09	51	0	51	0
Intrum Justitia AB, 2019-05-15	4	0	4	0
Hemsö Fastighets AB, 2018-04-17	24	0	24	0
Rikshem AB, 2019-09-16	21	0	21	0
Swedbank 8327-9,944617172-1	0	100	0	100
Swedbank 8327-9,944682810-6	0	100	0	100
Marknadsvärde vid årets slut	201	200	201	200
Orealiserad kursvinst	0	0	0	0

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 21 KASSA OCH BANK				
Kassa	0	0	0	0
Koncernkonto	0	216	166	245
SUMMA	0	216	166	245

Kommunen har en chekräkningskredit på 1 000 mnkr som ej var nyttjad vid bokslutstillfället. Se not 25 då kommunen har utnyttjat -110 mnkr.

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 22 EGET KAPITAL				
Ingående bokfört värde	2 687	2 596	2 764	2 657
Justerad utdelning	0	0	3	0
Årets resultat	175	91	195	107
Förändrad redovisningsprincip för överskott inom VA och avfall	-10	0	-10	0
Utgående bokfört värde	2 853	2 687	2 952	2 764
varav resultatjämningsreserv	131	97	131	97
Förslag till avsättning av årets resultat med 19 mnkr till resultatutjämningsreserv.				

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 23 AVSÄTTNING PENSIONER OCH LIKANANDE				
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	515	476	515	476
Nya förpliktelser under året varav	45	41	45	42
Nyintjänad pension	45	41	45	43
Ränte och basbeloppsuppräknig	-154	2	-154	2
Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0	0
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Pension till efterlevande	0	0	0	0
Övrig post	154	-3	154	-3
Årets utbetalningar	-12	-10	-12	-10
Förändring av löneskatt	8	8	8	8
SUMMA AVSATT TILL PENSIONER	555	515	556	516
Uppskjuten skatteskuld på obeskattade reserver i Nacka Energi	0	0	39	37
SUMMA AVSÄTTNING	555	515	595	552

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
SPECIFIKATION AVSÄTTNINGAR PENSIONER				
Pensionsbehållning	5	5	5	7
Förmånsbestämd ålderspension	372	347	373	347
Särskild avtalspension	15	15	15	15
Pension till efterlevande	4	3	4	3
PA-KL pensioner	51	44	51	44
SUMMA PENSIONER	447	414	448	416
Löneskatt	108	100	108	100
SUMMA AVSATT TILL PENSIONER	555	515	556	516
Aktualiseringsgrad	97%	97%	97%	97%
Antal visstidsförordnande (st)				
Politiker	2	8	2	2
Tjänstemän	9	4	9	7
Beräkningsgrund för pensioner framgår av redovisningsprinciperna.				

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 24 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR				
Avsättning till bidrag till Stockholms läns landsting för byggnation av tunnelbana	830	850	830	850
Reserv Hemsö Cullberg Holding AB	24	0	24	0
Övrigt KPI	2	0	2	0
SUMMA	856	850	856	850

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 25 SKULDER TILL KREDITINSTITUT				
Handelsbanken obligationslån	150	150	150	150
Danske Bank obligationslån	150	150	150	150
Nacka stadshus AB	0	0	221	
Summa långfristiga skulder till kreditinstitut	300	300	521	300
Nordea checkkredit	111	0	111	3
Handelsbanken	0	100	0	100
Swedbank kommuncertifikat	0	10	0	10
Danske Bank kommuncertifikat	0	290	0	290
Summa kortfristiga skulder till kreditinstitut	111	400	111	403
SUMMA SKULDER KREDITINSTITUT	411	700	632	703

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
UPPGIFTER OM LÅN I BANKER OCH KREDITINSTITUT				
Genomsnittlig ränta med ränteswappar	2,92	2,46	2,92	2,46
Genomsnittlig räntebindningstid med ränteswappar	4,41 år	5,06 år	4,41 år	5,06 år
Genomsnittlig ränta utan ränteswappar	0,19	0,04	0,19	0,04
Genomsnittlig räntebindningstid utan ränteswappar	0,2 år	0,2 år	0,2 år	0,2 år
Lån som förfaller inom (mnkr)				
1 år	300	300	300	300
2-3 år	0	0	0	0
3-5 år	0	0	0	0
SUMMA LÅN SOM FÖRFALLER	300	300	300	300

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
MARKNADSVÄRDEN RÄNTESWAPPAR				
Säkrad låneskuld	300	700	300	700
Nordea 1149017/1489519*	0	-7	0	-7
Nordea 1149018/1489520 (ffd 2021-09-20)	-9	-7	-9	-7
Nordea 1149020/1489523 (ffd 2020-09-21)	-8	-7	-8	-7
SEB 4507248/35132685ST*	0	-8	0	-8
Nordea 1178814/1547857*	0	-5	0	-5
Swedbank 121218.029.0*	0	-4	0	-4
Handelsbanken 20775338 (ffd 2020-11-29)	-9	-8	-9	-8
SUMMA VÄRDE RÄNTESWAP	-26	-47	-26	-47

Årets räntekostnader har gett en räntekostnadsökning med 50 mnkr avseende ränteswappar.

* Swappar som är lösta under 2016.

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 26 ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA SKULDER				
Förutbetalda intäkter som periodiseras över många år				
Anläggningsavgifter	0	194	241	194
Återstående antal år (vägt snitt)	0 år	45 år	45 år	45 år
Långfristig leasingsskuld	0	2	0	2
Återstående antal år (vägt snitt)	0 år	0,5 år	0 år	0,5 år
Gatukostnadsersättning	213	173	213	173
Återstående antal år (vägt snitt)	36 år	36 år	0	36 år
Investeringsinkomster, pågående projekt	1 144	1 099	1 144	1 099
Investeringsbidrag	39	38	39	38
Återstående antal år (vägt snitt)	28 år	38 år	28 år	38 år
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER	1 396	1 506	1 638	1 506

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 27 ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER				
Leverantörsskulder	345	325	419	335
Arbetsgivaravgifter	42	39	42	39
Anställdas skatter	34	32	34	32
Personalens skatter och avgifter	172	158	172	158
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	134	124	134	136
Upplupen ränta	0	1	0	1
Periodisering tomträttsavgälder, arrenden och hyror mm	24	19	24	19
Upplupen pensionskostnad, avgiftsbestämd ÅP	74	70	74	70
Semesterlöneskuld	90	84	90	84
Skuld för okompenserad övertid	6	3	6	3
Avräkning skatter	16	7	16	13
Upplupna intäkter flyktig	6	14	6	14
Statsbidrag	0	21	0	21
Nacka vatten och avfall AB fodran	35	0	0	0
Jämnings Moms	18	0	18	0
Reavinst Hemsö Cullberg Holding AB	284	0	284	0
Upplupna kostnader	110	105	110	117
Övrigt	21	21	71	23
SUMMA	1 106	741	1 195	770

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 28 ANSVARSFÖRBINDELSE PENSIONS FÖRPLIKTELSE INKL LÖNESKATT				
<i>Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna och avsättningarna</i>				
Ingående ansvarsförbindelse	1 578	1 629	1 578	1 629
Aktualisering	18	21	18	21
Ränteuppräknings	0	0	0	0
Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0	0
Basbeloppsuppräknings	-643	-6	-643	-6
Ändringar av försäkringstekniska grunder, bromsen	0	0	0	0
Övrig post	633	1	633	1
Förändring av löneskatt	-12	-10	-12	-10
Årets utbetalningar	-57	-56	-57	-56
SUMMA PENSIONS FÖRPLIKTELSE	1 517	1 578	1 517	1 578
Varav löneskatt	-296	-308	-296	-308
Utgående ansvarsförbindelse	1 517	1 578	1 517	1 578
Beräkningsgrund för pensioner framgår av redovisningsprinciperna.				

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 29 BORGENS FÖRBINDELSE				
Egnahems-lån: förlustansvar	0	0	0	0
Föreningar, fritid	9	10	9	10
Föreningar, förskola, skola	32	29	32	29
Föreningar, övrigt	0	0	0	0
Nacka Energi AB	1	1	1	0
SUMMA	43	41	43	39

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 30 HYRES- OCH LEASINGAVTAL				
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 3 år				
Förfall inom 1 år	0	21	0	21
Förfall 1-5 år	43	21	43	21
Förfall senare än 5 år	1 800	1 935	1 800	1 935
Finansiell leasing möbler				
Förfall inom 1 år	0	2	0	2
Förfall 1-5 år	0	0	0	0
Förfall senare än 5 år	0	0	0	0
SUMMA	1 843	1 979	1 843	1 981

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 31 UPPSKJUTEN SKATTEFORDRAN				
Ingående balans	0	0	0	0
Justering pga förändrad bolagsskatt	0	0	0	0
Skatt, utgörande minskning av uppskjuten skattefordran	0	0	0	0
SUMMA	0	0	0	0

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2015	2016	2015
NOT 32 UPPSKJUTEN SKATTESKULD				
Aktuell skatt	0	0	-25	-7
Skatt, utgörande minskning av uppskjuten skattefordran	0	0	0	0
Årets förändring av uppskjuten skatteskuld på överavskrivning i Nacka Energi AB	0	0	-2	-1
SUMMA	0	0	-27	-8

Mnkr	Kommunen		Koncernen		
	2016	2015	2016	2015	
NOT 33 EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER					
Upplösning negativa avskrivningar		-9	-8	-11	-8
Avskrivningar leasing		-2	-7	-2	-7
Avsatt till pensioner		41	38	41	38
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur		2	1	2	1
Realisationsvinster		-110	-12	-106	-12
Utrangeringar		2	27	2	27
Kostnadsförda investeringsprojekt		15	9	15	9
Uppskjuten skattefordran		0	0	18	-3
Upplösning reserv tunnelbana		-20	0	-20	0
Uppräkning tunnelbana enl KPI 2016		3	0	3	0
Reserv Hemsö Cullberg Holding AB		23	0	23	0
Upplösning garantireserv Rikshem		0	-90	0	-90
Övrigt		25	-2	56	-3
SUMMA EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER		191	179	279	192
Upplysning om betalningsflödespåverkande händelser som avviker från det normala; Justering för infrastrukturrella investeringar påverkade likviditeten före 2016 25 mnkr. Försäljning av anläggningstillgångar 621 mnkr år 2016.					
SUMMA EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER		-103	179	-103	192
Upplysning om betalningsflödespåverkande händelser som avviker från det normala. Justering för infrastrukturrella investeringar påverkade likviditeten före 2016 25 mnkr. Försäljning av anläggningstillgångar 621 mnkr år 2016.					

NOT 34 KONCERNINTERNA EKONOMISKA FÖRHÅLLANDEN

Enhet	Ägd andel	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Nacka kommun							21,8
Nacka stadshus AB	100%			24,0		21,8	
Nysätra Fastighets AB	100%						
Nacka Energi AB	100%			24,0			
Nacka Energi Försäljnings AB	100%						
Nacka vatten och avfall AB	100%						
Saltsjö Pir AB	50%						

Enhet	Ägd andel	Försäljning		Lån		Räntor		Borgen	
		Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare
Nacka kommun		3,3	88,8	233,0					
Nacka stadshus AB	100%			221,0	163,0	3,2	3,2	1,1	
Nysätra Fastighets AB	100%	76,0							
Nacka Energi AB	100%	12,8	3,3						1,1
Nacka Energi Försäljnings AB	100%								
Nacka vatten och avfall AB	100%				291,0				
Saltsjö Pir AB	50%								

Revisionsberättelse år 2016

Vi, av fullmäktige valda revisorer i Nacka kommun, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder samt, som utsedda lekmannarevisorer, även verksamheten i kommunens bolag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återrapportering till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och redovisning samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

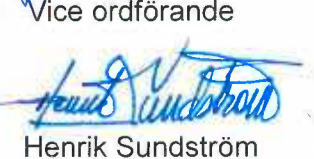
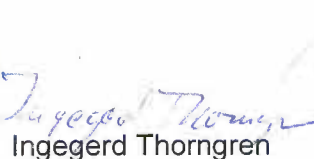
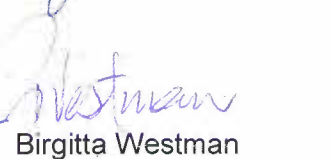
Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. EY har biträtt oss vid granskningen.

Vi bedömer att styrelser och nämnder har bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Styrelsernas och nämndernas interna kontroll bedöms i huvudsak ha varit tillräcklig. Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ledamöterna i styrelser och nämnder ansvarsfrihet. Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2016 fastställs. Som underlag för vår bedömning åberopar vi bifogade verksamhetsredogörelse, rapporter och revisions skrivelser. I verksamhetsredogörelsen sammanfattar vi en rad iakttagelser som vi förutsätter ägnas fortsatt uppmärksamhet.

Nacka den 5 april 2017

 Lars Berglund Ordförande	 Yvonne Wessman Vice ordförande	 Stefan Herczfeld	 Dan Johansson
 Kerstin Malmström	 Henrik Sundström	 Ingegerd Thorngren	 Birgitta Westman

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas verksamhetsredogörelse, komplettering till verksamhetsredogörelse och de sakkunnigas rapporter (nr 1–8) samt våra revisions skrivelser.
Lekmannarevisorernas granskningsrapport respektive den auktoriserade revisorns revisionsberättelse från Nacka Energi AB och Nacka Energi Försäljning AB.

Följande bolag har inte lämnat beslutade årsredovisningar för 2016 till revisionen och därför bifogas inte revisionsberättelser eller granskningsrapporter: Nacka Stadshus AB, Nysåtra Fastighets AB, Nacka vatten och avfall AB och Saltsjö Pir AB. Dessa rapporter lämnas så fort det finns möjlighet.

